

ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้าง
จิตสาธารณะของนักเรียน โรงเรียนปายวิทยาคาร จังหวัดแม่ฮ่องสอน

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2566

The Effects of using a Guidance Activities Package with a Growth
Mindset to Reinforce Public Consciousness of Students at Pai
Wittayakarn School in Mae Hong Son Province

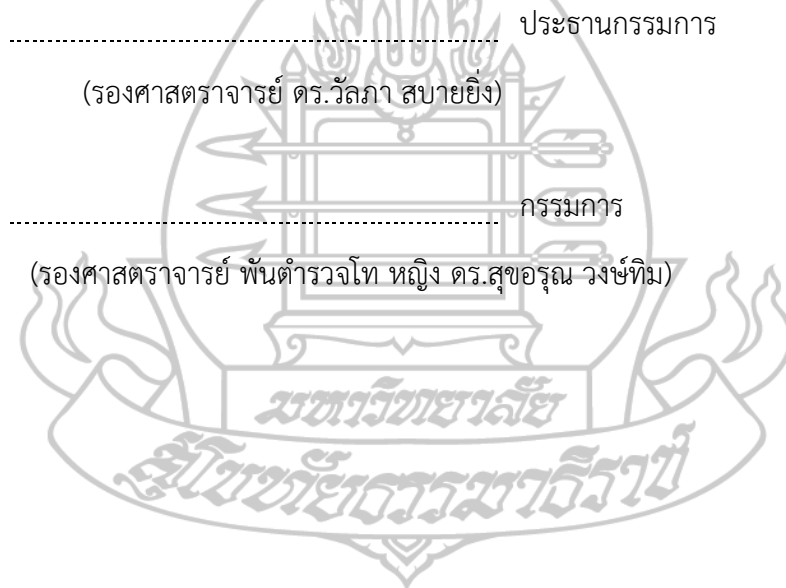
An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Guidance and Psychological Counseling
School of Educational Studies Sukhothai Thammathirat Open University

2023

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียน โรงเรียนปายวิทยาคาร จังหวัดแม่ฮ่องสอน
ชื่อและนามสกุล	นางสาวจันทนีย์ เอ็มนาง
แขนงวิชา / วิชาเอก	การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.วัลภา สบายยิ่ง

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษา คำนวณว่าอิสระ ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้าง จิตสาธารณะของนักเรียน โรงเรียนปายวิทยาคาร จังหวัดแม่ฮ่องสอน
ผู้ศึกษา นางสาวจันทนีย์ เหมินาง รหัสนักศึกษา 2652800174
ปริญญา ศีษศาสตรมหาบัณฑิต (การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา)
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.วัลภา สบายยิ่ง ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ และ 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้าง จิตสาธารณะ

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนปายวิทยาคาร จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 35 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ 2) แบบวัดจิตสาธารณะ และ 3) แบบสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ นักเรียนมีจิตสาธารณะสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) หลังการเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ ในระดับมาก

คำสำคัญ ชุดกิจกรรมแนะแนว จิตสาธารณะ กรอบความคิดแบบเติบโต

Independent Study title: “The Effects of using a Guidance Activities Package with a Growth Mindset to Reinforce Public Consciousness of Students at Pai Wittayakarn School in Mae Hong Son Province”

Author: “Miss. JUNTHANEE HERMNANG”; ID: “2652800174”;

Degree: Master of Education (Guidance and Psychological Counseling)

Independent Study Advisor: Associate Professor Dr. Wunlapa Sabaiying; Academic year: 2023

Abstract

The purposes of this research were to 1) compare the public consciousness of students before and after using a guidance activities package with a growth mindset to strengthen public consciousness, and 2) study students' satisfaction on the guidance activities package.

The sample were 35 Grade 8 students in one classroom of 2023 academic year at Pai Wittayakarn School by using a cluster sampling method. The instruments were 1) a guidance activities package by using a growth mindset to strengthen public consciousness, 2) an assessment form to measure public consciousness and 3) a form to assess satisfaction on the guidance activities package. Data were analyzed by mean, standard deviation and t-test.

The results found that 1) after using the guidance activities package by using a growth mindset to strengthen public consciousness, students had public consciousness higher than before using it with statistical significance at .05, and 2) after participating in the activity, students were satisfied with the use of the guidance activity package by using a growth mindset to strengthen public consciousness at high level.

Keywords : Guidance Activities Package, Public Consciousness, Growth Mindset

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาระดับนี้ประสบความสำเร็จได้ จากความกรุณาและความช่วยเหลือจากท่านอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาคณคว้าอิสระ รองศาสตราจารย์ ดร.วัลภา สบายยิ่ง และ รองศาสตราจารย์ พันตำรวจโทหญิง ดร.สุชอรุณ วงษ์ทิม ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบ และให้คำแนะนำ ถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการศึกษาครั้งนี้ ทั้งยังได้เสียสละเวลาในการตรวจงานและติดตามงาน ดูแลอย่างใกล้ชิด ด้วยห่วงใยและใส่ใจเสมอ รวมถึงคอยให้กำลังใจในการศึกษาข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหรือมีปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ช่วยให้สามารถผ่านพ้นอุปสรรคไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ที่ได้ถ่ายทอดความรู้เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาคณคว้าอิสระ รวมถึงประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการศึกษาคณคว้าอิสระในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ นางสาวทัศนวรรณ ปัญญาแดง นางสุรีย์พันธ์ ชัยศักดิ์ นางกัญญณัช จิวหานัง นางสาวอัจฉรา บุญกลิ่น และนางสุรีย์รัตน์ โอฬารสกุล ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการศึกษาคณคว้าอิสระ ช่วยตรวจทาน แก้ไข ทำให้เครื่องมือในการศึกษามีคุณภาพและเป็นประโยชน์ในการศึกษาคณคว้าอิสระ

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนปายวิทยาคาร ที่ให้โอกาสในการศึกษาต่อเพื่อพัฒนาตนเอง ในด้านการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สนับสนุนด้านการศึกษาคณคว้าอิสระ รวมถึงคณะครูและนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการศึกษาคณคว้าอิสระครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาปริญญาโท แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา รุ่นที่ 12 ที่ให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกันมาตลอด คอยให้คำแนะนำและเป็นกำลังใจให้กันเสมอมา

ขอขอบพระคุณครอบครัวที่คอยเป็นกำลังใจ เข้าใจ ส่งเสริมสนับสนุน และช่วยเหลือให้การศึกษา และการศึกษาคณคว้าอิสระครั้งนี้ประสบความสำเร็จ และความสำเร็นี้จะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าขาดความตั้งใจ ความพยายาม ความอดทนและความรับผิดชอบของตนเอง

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาคณคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่ บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

นางสาวจันทนีย์ เหมินาง

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการศึกษา	5
กรอบแนวคิดการศึกษา	6
สมมติฐานในการศึกษา	7
ขอบเขตของการศึกษา	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	10
จิตสาธารณะ	11
กรอบความคิดแบบเติบโต.....	33
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551	41
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	47
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	62
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	62
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	62
การเก็บรวบรวมข้อมูล	69
การวิเคราะห์ข้อมูล	70

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	72
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
บทที่ 5 สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	81
สรุปการศึกษา	81
อภิปรายผล	83
ข้อเสนอแนะ	87
บรรณานุกรม	89
ภาคผนวก	93
ก ตัวอย่างเอกสารที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ	94
ข รายนามผู้เชี่ยวชาญ	100
ค ผลการตรวจสอบค่าความตรงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ	102
ง ผลการตรวจสอบคุณภาพชุดกิจกรรมแนะแนวโดยผู้เชี่ยวชาญ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของชุดกิจกรรมแนะแนว	106
จ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของชุดกิจกรรมแนะแนวฯ	113
ฉ ผลการตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินความพึงพอใจโดยผู้เชี่ยวชาญ	121
ช การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย(คะแนน)จากแบบวัดจิตสาธารณะ เพื่อวัดตัวแปรจิตสาธารณะ ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง	123
ซ แบบวัดจิตสาธารณะ	127
ฌ แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวฯ	131
ญ ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ	133
ประวัติผู้ศึกษา	149

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 องค์ประกอบของจิตสาธารณะ	21
ตารางที่ 3.1 กำหนดการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะในการทดลอง	70
ตารางที่ 4.1 ค่าเฉลี่ยของจิตสาธารณะ ด้านการใช้ ก่อนและหลัง การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโต	73
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยของจิตสาธารณะ ด้านการถือเป็นที่ ก่อนและหลัง การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโต	74
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยของจิตสาธารณะ ด้านการเคารพสิทธิ ก่อนและหลัง การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโต	75
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยของจิตสาธารณะ ด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโต	76
ตารางที่ 4.5 ผลการเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนก่อนและหลัง การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโต	77
ตารางที่ 4.6 ข้อมูลเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม	78
ตารางที่ 4.7 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนว ตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ	79

สารบัญรูปร่าง

	หน้า
ภาพที่ 1.1 ตัวแปรต้นและตัวแปรตามในการศึกษาวิจัย.....	6
ภาพที่ 2.1 คุณค่าจิตสาธารณะต่อสังคมและประเทศชาติ ปรับปรุงจาก บทบาทและหน้าที่ ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ	30
ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพของชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิด แบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ	63
ภาพที่ 3.2 ขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพของแบบวัดจิตสาธารณะ	64

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญด้านการศึกษาในฐานะกลไกหลักในการพัฒนาประเทศ ซึ่งได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 เพื่อวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบ การบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้อง กับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไทยทุกคน ที่รัฐต้องจัดให้เพื่อพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัย ให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน เพื่อเป็นต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญในการพัฒนาทักษะคุณลักษณะ และสมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพ และการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข อันจะนำไปสู่เสถียรภาพ และความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติที่ต้องพัฒนาให้เจริญก้าวหน้า ทดเทียมนานาประเทศในเวทีโลกท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 (กระทรวงศึกษาธิการ , 2560)

แผนการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนา ภายใต้อายุทธศาสตร์หลัก ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ “การจัดการศึกษาที่ครอบคลุมประเด็นหลักสำคัญที่มีผลด้านความมั่นคงแก่คนในชาติจะส่งผลให้ทุกคนมีจิตสำนึก ความรู้ความสามารถ ทักษะ ความคิด ทักษะคิดความเชื่อ ค่านิยม และพฤติกรรมที่เหมาะสม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสันติและสงบสุข อันจะส่งผลให้สังคมและประเทศเกิด ความมั่นคง อารมณ์รักชาติไทยและผ่านพ้นจากภัยคุกคามต่าง ๆ ได้” เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในพื้นที่พิเศษ (พื้นที่สูง พื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดน และพื้นที่เกาะแก่ง ชายฝั่งทะเล) และส่งเสริมกลุ่มชนต่างเชื้อชาติศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบ และแรงงานต่างด้าว ให้ได้รับการศึกษาและเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มาตรฐานเหมาะสม และสอดคล้องกับอัตลักษณ์และความต้องการของชุมชนและพื้นที่ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ “พัฒนาศักยภาพและความสามารถของแต่ละบุคคลตามความถนัด ความต้องการและความสนใจ เพื่อให้มีอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข โดยการให้การศึกษาและการเรียนรู้

ที่ครอบคลุมคนทุกช่วงวัย ด้วยรูปแบบการจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ในลักษณะการศึกษาเรียนรู้และพัฒนาตนเองตลอดชีวิต” มีการจัดระบบแนะแนวการศึกษา ทั้งด้าน อาชีพและทักษะชีวิต เพื่อการศึกษาต่อ การทำงาน หรือการดำรงชีวิตที่มีคุณภาพ (สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ , 2560)

การพัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของ การทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข กิจกรรม พัฒนาผู้เรียนมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ใช้องค์ความรู้ ทักษะและเจตคติ จากการเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติกิจกรรมเพื่อช่วยให้ ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้ เทคโนโลยี ซึ่งจะส่งผลในการพัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ เกิดทักษะการทำงาน และ อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ , 2553)

กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์ สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งในด้านการเรียนและ อาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็น กิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน ให้ครอบคลุม ขอบข่ายของกิจกรรม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม โดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ซึ่งการจัดกิจกรรมด้านส่วนตัวและสังคม ให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง รักและเห็นคุณค่า ของตนเองและผู้อื่น รักสิ่งแวดล้อม มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีเจตคติที่ดีต่อการมีชีวิตที่ดีมีคุณภาพ มีทักษะชีวิต และสามารถปรับตัว ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และสอดคล้องกับมาตรฐาน การแนะแนว ในมาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน 2 กล่าวคือ ผู้เรียนรู้จัก เข้าใจ รักและเห็นคุณค่า ในตนเองและผู้อื่น ในตัวบ่งชี้ที่ 1.1 ผู้เรียนรู้จัก เข้าใจ รักและเห็นคุณค่าในตนเองและพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง หมายถึง นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเอง มีทักษะในการ ดำเนินชีวิต มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพสังคม สามารถรับรู้ถึงความถนัด ความสนใจในการเรียนตามศักยภาพของตน ค้นพบศักยภาพและพัฒนาศักยภาพของตน (สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ , 2562) การจัดกิจกรรมแนะแนวในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนรู้จัก และสำรวจตนเอง ในด้านความสนใจ ความสามารถ ความถนัด สามารถนำข้อมูลไปวางแผนในการเลือกหรือ ตัดสินใจในการศึกษาต่อและ แนวทางในการประกอบอาชีพได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับตนเอง รู้จักเลือกใช้ เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม รักและเห็นคุณค่าในตนเองและมีทักษะในการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นช่วงวัยหัวเลี้ยวหัวต่อที่ย่างเข้าสู่วัยรุ่นจะมี พัฒนาการในด้านต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงหลายด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ส่งผลกระทบให้เกิดความสับสนในตนเอง ขาดแนวทางหรือเป้าหมายในชีวิต และขาดทักษะชีวิตที่มีต่อผลการดำเนินชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ , 2562)

ปัจจุบันจิตสาธารณะมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของสังคมภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างมากเนื่องจากสถานการณ์บ้านเมืองเต็มไปด้วยปัญหาสังคม ปัญหาการขาดจิตสาธารณะเป็นเรื่องที่สำคัญและมีความเกี่ยวข้องกับทุกคน ทั้งในระดับโลก ประเทศ สังคม บุคคล หากปล่อยปละละเลยก็อาจจะทำให้นานาคเด็กรุ่นใหม่มีความน่าเป็นห่วง โดยเฉพาะการมีความคิดแต่เรื่องส่วนตัวมากกว่าเรื่องส่วนรวม การกำหนดให้จิตสาธารณะเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนับเป็นแนวทางที่ถูกต้องเพราะการปลูกฝังจิตสาธารณะนั้นควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นตั้งแต่วัยเด็ก เพราะเป็นช่วงที่เด็กมีความไวต่อการปลูกฝังและส่งเสริมจริยธรรมอย่างยิ่ง เพราะเด็กยังเป็นไม้อ่อนที่ตัดง่ายการปฏิบัติต่อเด็กอย่างเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กทั้งร่างกายและจิตใจโดยเฉพาะความเหมาะสมด้านพัฒนาการทางจิตใจของเด็กจะเป็นการป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ เพราะในวัยเด็กจะสามารถเห็นความแตกต่างสามารถคิดเปรียบเทียบคิดแยกแยะเชื่อมโยงได้ เด็กจะเริ่มสนใจสิ่งแวดล้อมรอบตัวเอง ซึ่งถ้าเด็กได้รับการปลูกฝังจิตสาธารณะให้เป็นไปในทางที่ถูกต้องและเหมาะสม เมื่อเติบโตขึ้นจะทำให้สามารถเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงของกระแสเศรษฐกิจและวัฒนธรรมต่างชาติได้ อันจะส่งผลให้สามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างมีความสุขตลอดจนเป็นประชาชนที่ดีที่เหมาะสมของครอบครัว สังคมและประเทศชาติสืบเนื่องต่อไป โดยกำหนดองค์ประกอบและตัวชี้วัดของจิตสาธารณะไว้ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การใช้ การถือเป็นหน้าที่ และการเคารพสิทธิ (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2555: 7-8) พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้มีจิตสาธารณะ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการใช้ ด้านการถือเป็นหน้าที่ ด้านการเคารพสิทธิ และด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม (กรรยา พรรณา ,2559) ดัชนีวิจัย การพัฒนา

จิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนักบุญเปโตร พบว่า โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าดัชนีความสอดคล้องของโปรแกรมโดยภาพรวมอยู่ระหว่าง .60 - 1.00 และผลของโปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลอง มีคะแนนจิตสาธารณะหลังการทดลอง และในระยะติดตามผล สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 (มจรวัฒน์ กิจสวัสดิ์, 2561)

จากการศึกษาเรื่องกรอบความคิดแบบเติบโต ทำให้เห็นถึงความสอดคล้องในการนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดทำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนในสังคมพหุวัฒนธรรม เพราะการสอนให้นักเรียนมีจิตสาธารณะและนำไปสู่การปฏิบัติเป็นไปได้อย่างหากนักเรียนไม่มีการปรับเปลี่ยนความคิดหรือกรอบความคิด Mindset ของตนเองก่อน ดังนั้นการปลูกฝังกรอบความคิดแบบเติบโตให้กับนักเรียนจึงเป็นจุดเริ่มต้นในการเปลี่ยนแปลงความคิดไปสู่การปฏิบัติให้นักเรียนมีจิตสาธารณะ กรอบความคิดเป็นมุมมองความเชื่อของบุคคลที่ส่งผลต่อการใช้ชีวิต ทั้งในด้านความคิด เจตคติ และพฤติกรรม การศึกษาปัจจัยด้านจิตวิทยาที่มีผลต่อความสำเร็จ พบว่า Mindset เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จเป็นอย่างมาก เป็นสิ่งที่ทุกคนมีติดตัว (แต่อาจไม่รู้ตัว) การเปลี่ยน Mindset จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อชีวิตได้ในหลาย ๆ ด้าน (Dweck, 2012; ศูนย์จิตวิทยาการศึกษา มูลนิธิยุวสถิรคุณ, 2562) กรอบแนวคิดแบบเติบโต (Growth Mindset) เชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาได้มองอุปสรรคและความผิดพลาดคือโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนา ให้คุณค่ากับความตั้งใจ พยายามบุคคลที่มีกรอบแนวคิดแบบเติบโตจะกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ ชอบที่จะเรียนรู้จากปัญหา สนุกเวลาที่เจอโจทย์ยาก ๆ มีความพยายามที่จะหาทางแก้ไขปัญหาอุปสรรค พัฒนาสิ่งใหม่ ๆ ที่ท้าทายมีความคิดสร้างสรรค์ และมักมีคำถามในสิ่งรอบ ๆ ตัว (ศูนย์จิตวิทยาการศึกษา มูลนิธิยุวสถิรคุณ, 2562) ดังนั้นวิจัย ผลการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโต ในการจัดการอารมณ์และความเครียดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวมีระดับกรอบความคิดแบบ เติบโตในการจัดการอารมณ์และความเครียดในระยะหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และหลังการเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนส่วนใหญ่มีระดับความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก (สิริลักษณ์ บัวคง และคณะ, 2565)

โรงเรียนพายัพวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาแม่ฮ่องสอน เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งพื้นฐานของประชาชนที่อาศัยอยู่ในอำเภอพายัพ ถือเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม กล่าวคือ มีความหลากหลาย

ของกลุ่มชาติพันธุ์ วัฒนธรรม วิธีการดำรงชีวิต ภาษา ศาสนา เชื้อชาติ สัญชาติ สภาพความเป็นอยู่ ส่งผลต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้นักเรียนมีความรู้สึกต่อตนเองหรือพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทิศทางที่ไม่เหมาะสม มีความวิตกกังวลสูง ขาดความเชื่อมั่นใจตนเอง ไม่กล้าแสดงออก ไม่รู้จักจุดเด่นหรือจุดที่ควรพัฒนาของตนเอง ขาดการรับรู้บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเอง ขาดการยอมรับและเคารพในตนเอง เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน เรียกร้องสิทธิที่พึงมีพึงได้ของตน จนก่อให้เกิดปัญหาด้านพฤติกรรม มีพฤติกรรมการแสดงออกที่ก้าวร้าว พฤติกรรมที่เลียนแบบในพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น การเอารัดเอาเปรียบ ไม่จิตอาสา นิ่งดูตาย ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ และการปรับตัวอยู่ร่วมกับสังคม การปลูกฝังการมีจิตสาธารณะให้กับนักเรียนในช่วงระยะเวลาอันสั้น เป็นไปได้ยากที่นักเรียนจะมีลักษณะของบุคคลที่มีพฤติกรรมแสดงออกของผู้มีจิตสาธารณะ

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้ศึกษา ได้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่ปลูกฝังและเสริมสร้างจิตสาธารณะให้กับนักเรียน ที่มีความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม จึงสนใจจัดทำชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพราะการปลูกฝังความคิดแบบเติบโต เป็นการช่วยให้นักเรียนเห็นว่าคุณสมบัติหรือความสามารถต่าง ๆ ไม่ใช่สิ่งที่ติดตัวหรือเป็นอัตลักษณ์ของตนเอง แต่เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงและพัฒนาได้ด้วยการเรียนรู้ และความพยายาม การสอนให้นักเรียนเข้าใจว่าการเรียนรู้สามารถเพิ่มศักยภาพของสมองได้ การสอนให้ผู้เรียนรู้จักตั้งเป้าหมายในการเรียน การสอนให้นักเรียนมองความผิดพลาดเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้และมองเห็นโอกาสจากความผิดพลาด สอนให้ใช้พลังของคำว่า "ยัง" ให้นักเรียนตระหนักว่าผลลัพธ์ที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่ใช่จุดสิ้นสุด และการชมที่ความพยายามเป็นสิ่งที่ผู้เรียนสามารถเปลี่ยนแปลงได้ รวมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาการให้ข้อมูลเพื่อช่วยให้ไปถึงเป้าหมายมากกว่าการตัดสิน วิธีการสอนดังกล่าวมีความเหมาะสมที่จะช่วยให้นักเรียนตระหนักถึงการมีจิตสาธารณะ เห็นคุณค่าของการใช้สิ่งของหรือทรัพยากรอื่นร่วมกัน มีความรู้สึกที่ดีต่อการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น เป็นจุดเริ่มต้นในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ตลอดจนเป็นประชาชนที่ดีสังคมและประเทศชาติ

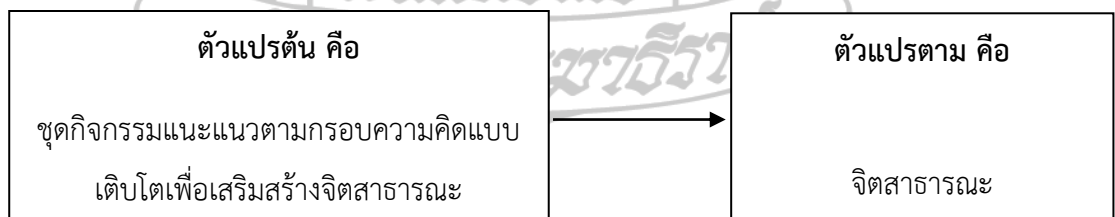
1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1.2.1 เพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ

1.2.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อของนักเรียนต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ

1.3 กรอบแนวคิดการศึกษา

จากสภาพสังคมพหุวัฒนธรรม ที่มีความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ วัฒนธรรม วิถีการดำรงชีวิต ภาษา ศาสนา เชื้อชาติ สัญชาติ สภาพความเป็นอยู่ ส่งผลต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้นักเรียนมีความรู้สึกต่อตนเองหรือพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทิศทางที่ไม่เหมาะสม มีความวิตกกังวลสูง ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าแสดงออก ไม่รู้จักจุดเด่นหรือจุดที่ควรพัฒนาของตนเอง ขาดการรับรู้บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเอง ขาดการยอมรับและเคารพในตนเอง เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน เรียกร้องสิทธิที่พึงมีพึงได้ของจนก่อให้เกิดปัญหาด้านพฤติกรรม มีพฤติกรรมการแสดงออกที่ก้าวร้าว พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น การเอาเปรียบ เหยียดหยาม ทุจริตอาชญากรรม ฆ่าตัวตาย ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้และการปรับตัวอยู่ร่วมกับสังคม ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจศึกษาประเด็นปัญหา คือ จิตสาธารณะ การปลูกฝังและเสริมสร้างจิตสาธารณะ ให้กับนักเรียน ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ ของนักเรียน จะช่วยให้นักเรียนตระหนักถึงการมีจิตสาธารณะ เห็นคุณค่าของการใช้สิ่งของหรือทรัพยากรอื่นร่วมกัน มีความรู้สึกที่ดีต่อการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น เป็นจุดเริ่มต้นในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ตลอดจนเป็นประชาชนที่ดีสังคมและประเทศชาติ ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 ตัวแปรต้นและตัวแปรตามในการศึกษาวิจัย

1.4 สมมติฐานในการศึกษา

1.4.1 หลังการทดลอง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยของจิตสาธารณะ สูงกว่าก่อนการทดลอง

1.4.2 หลังการทดลอง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ อยู่ในระดับมากขึ้นไป

1.5 ขอบเขตของการศึกษา

1.5.1 ขอบเขตประชากร

(1) กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนปายวิทยาคาร จำนวน 1 ห้องเรียน แบบคละความสามารถ จำนวนนักเรียน 35 คน วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม

(2) เนื้อหาในการศึกษา ขอบข่ายกิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคม ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียน คือ พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้มีจิตสาธารณะ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการใช้ ด้านการถือเป็นหน้าที่ ด้านการเคารพสิทธิ และด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

(3) ระยะเวลาในการศึกษา คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2566 สิ้นสุด เดือนมีนาคม 2567 และช่วงเวลากการทดลองใช้ชุดกิจกรรมและเก็บข้อมูล เดือนธันวาคม 2566 - มกราคม 2567

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 จิตสาธารณะ หมายถึง การที่นักเรียนมีความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมเกี่ยวกับการเอาใจใส่และเป็นธุระในเรื่องของส่วนรวม ทำตามหน้าที่ของตนเพื่อส่วนรวมอย่างดี มีความปรารถนาที่จะช่วยเหลือสังคมด้วยความเต็มใจ เคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวม ด้วยการใส่ใจต่อสมบัติของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน อีกทั้งเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคม ด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน ตามองค์ประกอบของจิตสาธารณะ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการใช้ ด้านการถือเป็นหน้าที่ ด้านการเคารพสิทธิ และด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

1.6.1.1 จิตสาธารณะด้านการใช้ หมายถึง ความคิด เจตคติและพฤติกรรมของผู้เรียนในการใช้ของส่วนรวมการรักษาทรัพย์สิน การดูแลรักษาความสะอาด การไม่ทำลายทรัพย์สินที่เป็นสาธารณะสมบัติของโรงเรียน ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ให้เกิดความชำรุด

1.6.1.2 จิตสาธารณะด้านการถือเป็นหน้าที่ หมายถึง ความคิด เจตคติและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมุ่งปฏิบัติ เพื่อส่วนรวมในการดูแลรักษาของส่วนรวมในโรงเรียน ทั้งห้องเรียนและนอกห้องเรียนในวิสัยที่ตนสามารถทำได้

1.6.1.3 จิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิ หมายถึง ความคิด เจตคติและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม การไม่ยึดครองของส่วนรวมมาเป็นของตน ตลอดจนไม่ปิดกั้นโอกาสของบุคคลอื่นที่จะใช้ของส่วนรวมนั้น

1.6.1.4 จิตสาธารณะด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม หมายถึง ความคิด เจตคติและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการทำความดีให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น และสังคมส่วนรวม ด้วยความจริงใจ และเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน การเข้าไปช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังปัญญา กำลังทรัพย์สินตามความสามารถของตนเอง ซึ่งผลของการกระทำจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่คนส่วนใหญ่ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน

1.6.2 กรอบความคิดแบบเติบโต หมายถึง มุมมอง ความคิด ความเชื่อต่อความสามารถ และสติปัญญาของตนเองว่าเป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาได้ โดยผ่านการเรียนรู้และการลงมือปฏิบัติอย่างตั้งใจและทุ่มเท มองอุปสรรคและความผิดพลาดคือโอกาสในการเรียนรู้ เห็นคุณค่าของความตั้งใจและความพยายามในสิ่งที่ตนเองปฏิบัติ

1.6.3 ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ หมายถึง ชุดกิจกรรมแนะแนวที่ประกอบด้วย 12 กิจกรรม ประกอบด้วย กิจกรรมปฐมนิเทศ กิจกรรมปัจฉิมนิเทศ กิจกรรมที่เสริมสร้างจิตสาธารณะด้านการใช้ ได้แก่ กิจกรรมสิ่งรอบตัวฉัน กิจกรรมร่วมกันรักษา กิจกรรมที่เสริมสร้างจิตสาธารณะด้านการถือเป็นหน้าที่ ได้แก่ กิจกรรมยึดมั่นในหน้าที่ กิจกรรมคุณค่าแห่งตน กิจกรรมคนต้นแบบ กิจกรรมที่เสริมสร้างจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิ ได้แก่ กิจกรรมสิทธิของฉันและเธอ กิจกรรมที่เสริมสร้างจิตสาธารณะด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ได้แก่ กิจกรรมร้อยพลังกายใจ กิจกรรมคุณค่าที่สอดคล้อง กิจกรรมแบ่งปันความสุข กิจกรรมสานต่อความดี

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมสามารถพัฒนาความคิด เจตคติ ความรู้สึกลงและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีจิตสาธารณะ

1.7.2 ครู และผู้บริหารโรงเรียน สามารถใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมแนะแนวด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะให้กับนักเรียนได้

1.7.3 โรงเรียน หน่วยงาน และองค์กรในชุมชนท้องถิ่น สามารถนำรูปแบบการจัดกิจกรรมไปปรับใช้กับเด็กและเยาวชนในสังคม เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะให้กับเด็กและเยาวชน

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียน โรงเรียนปายวิทยาคาร จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำเสนอดังหัวข้อต่อไปนี้

2.1 จิตสาธารณะ

- 2.1.1 ความหมายของจิตสาธารณะ
- 2.1.2 องค์ประกอบของจิตสาธารณะ
- 2.1.3 ความสำคัญของจิตสาธารณะ
- 2.1.4 การวัดจิตสาธารณะ

2.2 กรอบความคิดแบบเติบโต

- 2.2.1 ความหมายของกรอบความคิดแบบเติบโต
- 2.2.2 ความสำคัญของกรอบความคิดแบบเติบโต
- 2.2.3 ประเภทของกรอบความคิดแบบเติบโต
- 2.2.4 แนวทางการพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโต

2.3 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

2.4 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 2.5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและเสริมสร้างจิตสาธารณะ
- 2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโต

2.1. จิตสาธารณะ

คำว่า จิตสาธารณะ(Public Mind) กำหนดอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจระดับชาติฉบับล่าสุด คือฉบับที่ 12 (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2559) ที่มุ่งหวังให้ประชาชนมีจิตสาธารณะ เพื่อการเป็นพลเมืองที่ดี อีกทั้งเป็นค่านิยมหลัก 12 ประการ ตามนโยบายของชาติ และกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ในแผนการศึกษาโครงสร้างหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2551 ในคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่นักเรียนทุกคนพึงมี จากการศึกษาของผู้วิจัย พบว่าปัจจุบันมีคำที่คล้ายคลึงกับคำว่า จิตสาธารณะ (Public Mind) คือคำว่า จิตอาสา (Volunteer Spirit) โดยทั้งสองคำนี้มีความแตกต่างกันในองค์ประกอบ ผู้วิจัยจึงนำเสนอถึงความแตกต่างดังนี้

2.1.1 ความหมายของจิตสาธารณะ (Public Mind) กับจิตอาสา (Volunteer Spirit)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2553) มีจิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคม ด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้น โดยไม่หวังผลตอบแทน

ราชบัณฑิตยสภา (2554) จิตสาธารณะ ประกอบด้วยคำว่า จิต กับ สาธารณะ จิต หมายถึง ใจ หรือสิ่งที่ทำหน้าที่คิด นึก และรู้ สาธารณะ หมายถึง ทั่วไป เพื่อประชาชนทั่วไป ดังนั้น จิตสาธารณะ หมายถึง สำนึกหรือความคิดที่จะทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ให้แก่สังคมหรือคนทั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2542:14) ได้ให้ความหมายจิตสาธารณะ หมายถึง เป็นการรู้จักเอาใจใส่เป็นธุระเข้าร่วมในเรื่องของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ต่อชาติ

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554) จิตสำนึกสาธารณะ หมายถึง จิตใจที่คำนึงถึงส่วนรวมร่วมกัน คำนึงถึงบุคคลอื่นที่ต่างมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงเป็นหนึ่งเดียวกัน รวมทั้งมีความสำนึกและยึดมั่นในระบบคุณธรรม และจริยธรรมที่ดีงาม ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ประหยัด และมีความสมดุระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ

กรรยา พรรณนา (2559) กล่าวว่า จิตสาธารณะ หมายถึง การรู้จักเอาใจใส่เป็นธุระในเรื่องของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน การคิดในสิ่งที่ดี ประพฤติดี ยึดถือผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน การรู้จักสิทธิของตนเองและผู้อื่น การไม่ทำลายเบียดเบียนบุคคล สังคมวัฒนธรรม ประเทศชาติ และสิ่งแวดล้อม โดยแบ่งจิตสาธารณะเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ 1) จิตสำนึกเกี่ยวกับตนเอง 2) จิตสำนึกเกี่ยวกับผู้อื่น 3) จิตสำนึกเกี่ยวกับสังคมหรือจิตสาธารณะ

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2561) กล่าวว่า จิตสาธารณะ หมายถึง การรู้จักเอาใจใส่เป็นธุระและเข้าร่วมในเรื่องของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ มีความสำนึกและยึดมั่นในระบบคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม ละอายต่อสิ่งที่ผิด เน้นความเรียบร้อย ประหยัด และมีความสมดุระหว่าง มนุษย์และธรรมชาติ

มลธวัฒน์ กิจสวัสดิ์ (2561) ได้ให้ความหมายจิตสาธารณะ หมายถึง การมีความคิด ความรู้ สึก และพฤติกรรม เกี่ยวกับการเอาใจใส่และเป็นธุระในเรื่องของส่วนรวม ทำตามหน้าที่ของตนเพื่อส่วนรวมอย่างดี มีความปรารถนาที่จะช่วยเหลือสังคมด้วยความเต็มใจ เคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวม ด้วยการใส่ใจต่อสมบัติของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน อีกทั้งเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่แก้ไขปัญหาต่างๆ ในสังคม ด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

วิโรจน์ เฉลยสุข (2564) ได้ให้ความหมายจิตสาธารณะ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองผู้รู้ตื่น ตระหนักในสิทธิและความรับผิดชอบที่จะสร้างสรรค์สังคมเอาใจใส่เป็นธุระเข้าร่วมช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุนสิ่งที่เป็นประโยชน์ ให้กำลังใจ ให้ความอบอุ่น ให้แรงบันดาลใจแก่ผู้อื่นในการต่อสู้เพื่อเอาชนะอุปสรรค แบ่งปันความสุขส่วนตนเพื่อให้สังคมมีความสุข รวมทั้งการแสดงความห่วงใย อาสาช่วยเหลือสังคมตลอดจนร่วมกันระดมพลังสมองเพื่อทำสิ่งที่เกิดประโยชน์ อย่างมีความคิดริเริ่มมีแบบแผนหรือแนวทางที่ดีโดยใช้ประสบการณ์และพยายามทำให้เกิดผลดีและปรับปรุงแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้เกิดในชุมชน

พระมหาวรวิธาน จันทร์ชื่น (2565) ได้ให้ความหมายจิตสาธารณะ หมายถึง การรู้จักเอาใจใส่เป็นธุระในเรื่องของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันในสังคม โดยไม่หลังผลตอบแทน

ธนวรรณ เหมบาสัตย์ (2565) ได้ให้ความหมายจิตสาธารณะ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีจิตสำนึกห่วงใยต่อสังคมสิ่งแวดล้อมและสาธารณสมบัติ การไม่นิ่งดูดายต่อสังคมหรือความทุกข์ยากของผู้อื่น และปรารถนาจะเข้าไปช่วย ซึ่งถือเป็นความรับผิดชอบต่อส่วนรวมระหว่างมนุษย์ ด้วยความตระหนักว่าทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มิใช่หน้าที่ของผู้ใดผู้หนึ่งที่ต้องเสียสละหรือร่วมกันช่วยเหลือสังคม แต่เป็นหน้าที่และจิตสำนึกของทุกคนที่ต้องทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมถึงการมีความสำนึกและยึดมั่นในระบบคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม ละอายต่อสิ่งผิดเน้นความเรียบร้อย ประหยัดและมีความสมดุลระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ

ศตวรรษ มะละแฉม (2563 : 30) ได้ให้ความหมายจิตสาธารณะ หมายถึง การปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิตประจำวันให้ตนเอง ครอบครัว และสังคม มีความสุข โดยการเต็มใจและสมัครใจที่จะร่วมในกิจการงานส่วนรวมหรือสถานการณ์ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นด้วยความกระตือรือร้น โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน มีความรู้สึกในการเป็นเจ้าของในสิ่งที่เป็นสาธารณะ มีจิตสำนึกในหน้าที่ที่จะดูแลรักษาของส่วนรวม อันเป็นไปเพื่อประโยชน์ เกื้อกูลส่งเสริมสนับสนุนในสิ่งที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เช่น โทรศัพท์สาธารณะ หลอดไฟฟ้าที่ให้ความสว่างตามถนนหนทาง แม้แต่การประหยัดน้ำประปาหรือไฟฟ้า ที่เป็นของส่วนรวมโดยใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าตลอดจนช่วยกันดูแลรักษาให้ความช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยากหรือผู้ที่ร้องขอความช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้

ส่วนคำว่า จิตอาสา สำนักงานราชบัณฑิตยสถาน (2552) ได้ให้ความหมาย ดังนี้
 1) จิต เป็นคำนาม หมายถึง ใจ สิ่งที่มีหน้าที่ รู้คิด และนึก 2) อาสา เป็นคำกริยา หมายถึง เสนอตัว
 เข้ารับทำ ดังนั้น จิตอาสา หมายถึง จิตแห่งการให้ความดีงามทั้งปวงแก่เพื่อนมนุษย์โดยเต็มใจ สมคร
 ใจ อิ่มใจ ซาบซึ้งใจ ปีติสุข ที่พร้อมจะเสียสละเวลาแรงกาย แรงสติปัญญา เพื่อสาธารณประโยชน์ใน
 การทำกิจกรรม หรือสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน และมีความสุขที่ได้ช่วยเหลือ
 ผู้อื่น เป็นจิตที่ไม่นิ่งดูตาย เมื่อพบเห็นปัญหา หรือความทุกข์ยากที่เกิดขึ้นกับผู้คน เป็นจิตที่มีความสุข
 เมื่อได้ทำความดีและเห็นน้ำตา เปลี่ยนแปลงเป็นรอยยิ้ม เป็นจิตที่เปี่ยมด้วย “ บุญ ” คือความสงบ
 เยือกเย็น และพลังแห่งความดี อีกทั้งยังช่วยลด “ อดตา ” หรือความเป็นตัวตนของตนเองลงได้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554) จิตอาสา หมายถึง ความสำนึกของบุคคลที่มีต่อส่วนรวม
 เป็นจิตที่เป็นผู้ให้ คิดดี คิดทางบวก มีความหวังดีต่อผู้อื่น เป็นความสมัครใจ เต็มใจ ตั้งใจทำ
 อยากร่วมช่วยเหลือ โดยไม่หวังผลตอบแทนและส่งผลให้เกิดความสุขทางจิตใจ ผู้ที่มีจิตสาธารณะจะแสดง
 พฤติกรรมที่อาสาทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม การงดเว้นการกระทำที่จะส่งผลให้เกิดความชำรุดเสียหาย
 การมีส่วนร่วมดูแลรักษาและเคารพสิทธิของบุคคลอื่นในการใช้ทรัพย์สินส่วนรวม

จากความหมายของคำว่า จิตสาธารณะ ข้างต้น ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์และสังเคราะห์
 ความหมายเพื่อสรุปเป็นความหมายของผู้วิจัยเอง โดยให้ความหมายของจิตสาธารณะ หมายถึง
 พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการรู้จักเอาใจใส่เป็นธุระและรับผิดชอบต่อส่วนรวม การรู้จักสิทธิของตนเอง
 และผู้อื่น ไม่ทำลายทรัพย์สินที่เป็นสาธารณะสมบัติ ยึดถือผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ไม่เห็น
 แก่ประโยชน์ส่วนตัว ส่งเสริมสนับสนุนในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อสังคมส่วนรวม ด้วยความเต็มใจ
 โดยไม่หวังผลตอบแทน

2.1.2 องค์ประกอบของจิตสาธารณะ

กรรยา พรรณา (2559) ได้พิจารณาจากความรู้ความเข้าใจถึงพฤติกรรมที่แสดงออก
 ของผู้มีจิตสาธารณะ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการใช้ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของผู้เรียนในการใช้ของส่วนรวมการ
 รักษาทรัพย์สิน การดูแลรักษาความสะอาด การไม่ทำลายทรัพย์สินที่เป็นสาธารณะสมบัติของโรงเรียน
 ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ให้เกิดความชำรุดเสียหาย โดยแสดงออกดังนี้

1.1 ดูแลรักษาสิ่งของ เมื่อใช้แล้วมีการเก็บรักษาให้คงอยู่ในสภาพดี

1.2 ลักษณะของการใช้ ใช้ของส่วนรวมอย่างประหยัด และทะนุถนอม

2. ด้านการถือเป็นหน้าที่ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมุ่งปฏิบัติ
 เพื่อส่วนรวมในการดูแลรักษาของส่วนรวมในโรงเรียน ทั้งห้องเรียนและนอกห้องเรียนในวิสัยที่ตน
 สามารถทำได้ โดยแสดงออกดังนี้

2.1 ทำตามหน้าที่ และเคารพกฎระเบียบที่กำหนดไว้

2.2 รับอาสาที่จะทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อส่วนรวม อีกทั้งยังคอยสอดส่องดูแลสาธารณะสมบัติของส่วนรวม

3. ด้านการเคารพสิทธิ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม การไม่ยึดครองของส่วนรวมมาเป็นของตน ตลอดจนไม่ปิดกั้นโอกาสของบุคคลอื่นที่จะใช้ของส่วนรวมนั้น โดยแสดงออกดังนี้

3.1 ไม่นำของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง

3.2 แบ่งปันและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ของส่วนรวม

4. ด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการทำความดีให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น และสังคมส่วนรวม ด้วยความจริงใจ และเต็มใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน การเข้าไปช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังปัญญา กำลังทรัพย์ สืบตามความสามารถของตนเอง ซึ่งผลของการกระทำจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่คนส่วนใหญ่ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน โดยแสดงออกดังนี้

4.1 การกระทำบางสิ่ง ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคมส่วนรวมด้วยความเต็มใจ

4.2 การเข้าช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังปัญญา และกำลังทรัพย์ ตามความสามารถของตน

กระทรวงศึกษาธิการ (2555) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของผู้มีจิตสาธารณะไว้ในแนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วยตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ แบ่งเป็น 2 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ และพึงพอใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน ซึ่งมีพฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่

1.1 ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ทำงานด้วยความเต็มใจ

1.2 อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญา

1.3 แบ่งปันสิ่งของ ทรัพย์สิน และอื่นๆ และช่วยแก้ปัญหาหรือสร้าง

ความสุขให้กับผู้อื่น

2. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม ซึ่งมีพฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่

2.1 ดูแลรักษาสาธารณะสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ

2.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม

2.3 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้น

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2555) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบและตัวชี้วัดของจิตสาธารณะไว้ 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การใช้ ซึ่งเป็นการดูแลรักษาของส่วนรวม เมื่อใช้ของส่วนรวมแล้ว มีการเก็บเข้าที่ และรู้จักใช้ของส่วนรวมอย่างประหยัดและทะนุถนอม
2. การถือเป็นที่ ซึ่งเป็นการทำตามหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายเพื่อส่วนรวม หรือการรับอาสาที่จะทำบางสิ่งเพื่อส่วนรวมด้วยความเต็มใจ
3. การเคารพสิทธิ ซึ่งเป็นการไม่ยึดครองของส่วนรวมนั้นมาเป็นของตนเองและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้สามารถใช้ของส่วนรวมนั้นได้

ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร: ประทีป จินฉี: และทัศนาก ทอภักดี (2547) ได้พิจารณาจากความรู้ความเข้าใจถึงพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้มีจิตสาธารณะ โดยแบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การหลีกเลี่ยงการใช้หรือการกระทำที่จะทำให้เกิดการชำรุดเสียหายต่อของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม
2. การถือเป็นที่ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาของส่วนรวม
3. การเคารพสิทธิ ในการใช้ของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม โดยไม่ยึดครองของส่วนรวมนั้นเป็นของตนเอง ตลอดจนไม่ปิดกั้นโอกาสของบุคคลอื่นที่จะใช้ของส่วนรวม

พระมหาวชิรธีร จันทรชั้น (2565) ได้ศึกษาแนวคิดของนักวิชาการ และพิจารณาพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้มีจิตสาธารณะ โดยแบ่งเป็น 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ด้านการบำเพ็ญประโยชน์ หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกถึงการทำประโยชน์ต่อผู้อื่นด้วยความเต็มใจ เห็นใจผู้ที่มีความเดือดร้อน อาสาช่วยเหลือสังคม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้วยกำลังกาย กำลังใจ กำลังสติปัญญา ลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหา หรือร่วมกันสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามให้เกิดขึ้นในชุมชนโดยไม่หวังผลตอบแทน วิตจากการทำบางสิ่งบางอย่างที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคมส่วนรวมด้วยความเต็มใจ และการเข้าไปช่วยเหลือผู้อื่นและสังคมด้วยความเต็มใจ และเข้าไปช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญา ตามความสามารถของตนโดยไม่หวังผลตอบแทน และเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาหรือสิ่งที่ดีงามของส่วนรวมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น
2. ด้านการดูแลรักษา หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกถึงการดูแลรักษาสาธารณะสมบัติให้คงอยู่ในสภาพที่ดี ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนด้วยความเต็มใจ วิตได้จากเมื่อใช้สิ่งของแล้วเก็บรักษาให้คงอยู่ในสภาพที่ดี หรือจัดเก็บสิ่งของให้เป็นระเบียบเรียบร้อย การใช้สิ่งของอย่างถนุถนอม และประหยัด

3. ด้านการเคารพในสิทธิ หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงถึงการใช้ของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน วัดได้จากการไม่ยึดครองเอาของส่วนรวมมาเป็นของตน ตลอดจนการไม่ปิดกั้นโอกาสของผู้อื่นที่จะใช้ของร่วมกัน

4. ด้านการถือเป็นที่หมาย ถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงถึงการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาของส่วนรวม วัดได้จากการทำตามหน้าที่และเคารพกฎระเบียบที่กำหนดไว้ การอาสาทำงานบางอย่างเพื่อส่วนรวมและการดูแลรักษาสาธารณะสมบัติของส่วนรวม

ศตวรรษ มละแซม (2563) ได้ศึกษาแนวคิดของนักวิชาการ และพิจารณาองค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้จิตสาธารณะ โดยแบ่งเป็น 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านการปฏิบัติ หรือการกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ ต่อสาธารณะ มีพฤติกรรมบ่งชี้จิตสาธารณะ ได้แก่

- 1.1 การลงมือปฏิบัติ หรือร่วมมือในการแก้ปัญหาสังคมต่างๆ ที่เกิดขึ้น
- 1.2 การไม่นำของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง
- 1.3 การเข้าช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังปัญญา และกำลังทรัพย์ตาม

ความสามารถของตน

2. ด้านความรู้สึกรู้สึกดี ที่มีต่อส่วนรวม มีพฤติกรรมบ่งชี้จิตสาธารณะ ได้แก่

- 2.1 การรับรู้สิทธิและหน้าที่ของตนในการปฏิบัติตนเพื่อสังคม
- 2.2 การคำนึงถึงผลประโยชน์ต่อส่วนรวม
- 2.3 อธิบายถึงปัญหาและเรียนรู้ที่จะลงมือแก้ปัญหาสังคม

3. ด้านการเคารพสิทธิ ในการใช้ของส่วนรวม มีพฤติกรรมบ่งชี้จิตสาธารณะ ได้แก่

- 3.1 การดูแลรักษาสมบัติของส่วนรวม
- 3.2 การแบ่งปันหรือเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ของส่วนรวม
- 3.3 การเคารพสิทธิการใช้สาธารณะสมบัติของผู้อื่น

4. ด้านหน้าที่ และความรับผิดชอบ มีพฤติกรรมบ่งชี้จิตสาธารณะ ได้แก่

- 4.1 การรับอาสาที่จะทำหน้าที่บางอย่างเพื่อส่วนรวม
- 4.2 การเรียนรู้ในสิทธิหน้าที่ ของตนเองและผู้อื่นในการใช้ทรัพย์สิน

ส่วนรวม

4.3 การถือว่าการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น หรือการช่วยเหลือ ส่วนรวมเป็น

หน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ

5. ด้านความรัก ความเอื้ออาทร และความสามัคคี มีพฤติกรรมบ่งชี้จิตสาธารณะ

ได้แก่

5.1 การร่วมแรงร่วมใจในการทำกิจกรรมเพื่อส่วนรวม ด้วยความสามัคคี

5.2 การเกิดความเอื้ออาทร ต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

5.3 การเกิดความรัก ในเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

มจรวัฒน์ กิจสวัสดิ์ (2561) จากการศึกษาแนวคิดของนักวิชาการและนักวิจัย ได้พิจารณากำหนดองค์ประกอบของจิตสาธารณะ ครอบคลุมทั้งด้านความคิด อารมณ์ความรู้สึก และพฤติกรรมของจิตสาธารณะซึ่งกำหนดองค์ประกอบของจิตสาธารณะให้สอดคล้องกับงานบริบทของการวิจัยไว้ 4 องค์ประกอบ คือ

1. ด้านการใช้ หมายถึง นักเรียนมีความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม เกี่ยวกับการเอาใจใส่ในการใช้สิ่งของส่วนรวม อย่างประหยัดและทะนุถนอม รู้จักดูแลรักษาให้อยู่ในสภาพดี และไม่ทำลายให้เกิดความชำรุดเสียหาย ด้วยความเต็มใจ

2. ด้านการถือเป็นที่ หมายถึง นักเรียนมีความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม เกี่ยวกับการหน้าที่เพื่อส่วนรวม ด้วยการทำตามหน้าที่ของตนอย่างดี และเคารพกฎระเบียบของการอยู่ร่วมกัน อีกทั้งรู้จักดูแลรักษาสาธารณะสมบัติของส่วนรวมเปรียบเสมือนตนเองเป็นเจ้าของด้วยความเต็มใจ

3. ด้านการเคารพสิทธิ หมายถึง นักเรียนมีความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม เกี่ยวกับการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยการไม่ยึดครองของส่วนรวมมาเป็นของตน และเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นได้ใช้ของส่วนรวมนั้น ด้วยความเต็มใจ

4. ด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม หมายถึง นักเรียนมีความคิดความรู้สึก และพฤติกรรม เกี่ยวกับการทำความดีเพื่อประโยชน์ต่อผู้อื่น และสังคมส่วนรวม ด้วยกำลังกาย กำลังปัญญา กำลังทรัพย์สิน ตามความสามารถของตนเอง ด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

วิโรจน์ เฉลยสุข (2564) ได้พิจารณาความรู้ความเข้าใจพฤติกรรมที่แสดงออกถึงผู้มีจิตสาธารณะ จึงกำหนดองค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้จิตสาธารณะ โดยแบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การช่วยเหลือผู้อื่น

1. การร่วมมือกับผู้อื่นในการพัฒนาสังคม
2. การช่วยเหลือแนะนำสิ่งที่ถูกที่ควรแก่ผู้อื่น
3. การอำนวยความสะดวกให้กับผู้อื่น
4. การแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น

องค์ประกอบที่ 2 การเสียสละเพื่อสังคม

1. การสละกำลังกาย กำลังทรัพย์ และเวลาช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม
2. การรู้จักเป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ

3. การสละประโยชน์ส่วนที่ตนพึงได้รับเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

4. การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม

องค์ประกอบที่ 3 การมุ่งมั่นพัฒนาสังคม

1. สนใจในปัญหาและการเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งเสนอความคิดที่จะพัฒนา

สังคม

2. ทำงานตามเป้าหมายและเป็นประโยชน์ต่อสังคม

3. ตั้งใจที่จะทำงานของส่วนรวม

4. ริเริ่มสิ่งใหม่ๆ เพื่อพัฒนาสังคม

ธนวรรณ เข็มบาสัถย์ (2565) จากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบด้านจิตสาธารณะของนักวิชาการ เพื่อให้ได้องค์ประกอบและตัวชี้วัดของรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยแบ่งเป็น 5 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ มีตัวชี้วัดจิตสาธารณะ

ได้แก่

1.1 การอาสาเป็นผู้นำทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ในโรงเรียน

1.2 การอาสาช่วยงานพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูด้วยความเต็มใจ

1.3 การมีน้ำใจ มีการแบ่งปันความรู้ให้ผู้อื่นอยู่เสมอ

1.4 การแบ่งปันขนม และอุปกรณ์การเรียนให้กับเพื่อนร่วมห้อง

องค์ประกอบที่ 2 การรับผิดชอบในการใช้ของส่วนรวม

2.1 การนำอุปกรณ์กีฬาไปใช้แล้วนำเก็บเข้าที่เดิม

2.2 การไม่ทิ้งเศษขยะไว้ในห้องสมุด

2.3 การไม่ขีดเขียนหรือทำลายวัสดุและอุปกรณ์ที่เป็นของส่วนรวม

ทั้งในห้องเรียนและนอกโรงเรียนให้เกิดความเสียหาย

2.4 การรับผิดชอบต่อสิ่งของที่เป็นของส่วนรวม

2.5 การรักษาสื่อการเรียนรู้ในห้องเรียนให้มีสภาพดีอยู่เสมอ

2.6 การดูแลรักษาความสะอาดสมบัติของส่วนรวมในห้องเรียน เช่น

โต๊ะ เก้าอี้ กระดานดำ หน้าต่าง ชั้นวางหนังสือ

2.7 การดูแลรักษาความสะอาดสมบัติของส่วนรวมนอกห้องเรียน เช่น

การรักษาความสะอาดของสุขา

2.8 การไม่ทำลายทรัพย์สินสมบัติที่เป็นของส่วนรวมภายใน ห้องเรียน เช่น

ไม่ขีดเขียนโต๊ะ เก้าอี้ชั้นวางหนังสือ ถังขยะ ไม้กวาด

2.9 การไม่ทำลายทรัพย์สินสมบัติที่เป็นของส่วนรวมนอกห้องเรียน เช่น ไม่ขีดเขียนผนังห้องสุขา ไม่ขีดเขียนราวบันไดใน อาคารเรียน ไม่ทำลายประตู หน้าต่าง หรืออุปกรณ์ภายในห้องปฏิบัติการให้ชำรุด

2.10 การใช้ไฟฟ้าและใช้น้ำในโรงเรียนอย่างรู้คุณค่า โดยไม่เปิด พัดลมทิ้งไว้ ไม่เปิดน้ำทิ้งไว้

2.11 การใช้อุปกรณ์ในการเรียนรู้อย่างทะนุถนอมและใช้อย่างระมัดระวัง
องค์ประกอบที่ 3 การถือเป็นที่

3.1 การปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในการทำความ สะอาด ห้องเรียนตามเวรประจำวันโดยไม่บกพร่อง

3.2 การเข้าร่วมกิจกรรมเข้าแถวเคารพธงชาติหน้าเสาธงเป็นประจำทุกวัน

3.3 การแต่งกายด้วยเครื่องแบบที่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน

3.4 การรับอาสาช่วยแจกอาหารกลางวันให้ห้อง ๆ ที่โรงเรียนด้วยความเต็มใจ

3.5 การรับอาสาเป็นผู้นำในการกล่าวเคารพธงชาติหน้าเสาธง

3.6 การอาสาดูแลอุปกรณ์การเรียนในห้องเรียนไม่ให้เกิดการสูญหาย

3.7 การช่วยดูแล สอดส่อง รักษาสมบัติของส่วนรวม

3.8 การอาสาเก็บขยะและรักษาความสะอาดบริเวณใต้ถุน อาคารเรียน

องค์ประกอบที่ 4 การเคารพสิทธิ

4.1 การไม่นำอุปกรณ์กีฬาของโรงเรียนมาเป็นของตน

4.2 การคำนึงถึงผู้อื่นในการใช้หนังสือจากห้องสมุด

4.3 การเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้สื่อการเรียนรู้ร่วมกันในห้องเรียน

4.4 การเอื้อเฟื้อแบ่งปันให้คนอื่นได้ใช้สิ่งของส่วนรวม

4.5 การไม่แสดงความเป็นเจ้าของในการใช้อุปกรณ์ทำความ สะอาด ห้องเรียนกับเพื่อนร่วมชั้น

องค์ประกอบที่ 5 การเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์

5.1 การเข้าร่วมกิจกรรมสำคัญต่างๆทางศาสนาในชุมชน

5.2 การมีจิตอาสาช่วยเหลือครูจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ ในโรงเรียนด้วยความเต็มใจ

5.3 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเดินรณรงค์ต่าง ๆ ภายในโรงเรียน และชุมชน

5.4 การมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความสะอาดลำน้ำสาธารณะ อากาศ การเผาวันทั้งในโรงเรียนและในชุมชน

5.5 การมีส่วนร่วมในการลดพลังงานที่เกินความจำเป็นใน อาคารเรียนโดยการปิดไฟในเวลาพักเที่ยงและเวลาเลิกเรียน

5.6 การให้ความร่วมมือเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นด้วยความเต็มใจ

5.7 การให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เข้ามาจัดกิจกรรมใน โรงเรียนด้วยความเต็มใจ

5.8 การมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะในโรงเรียน โดยการแยก ขยะลงในถังได้อย่างถูกต้อง

5.9 การมีส่วนร่วมในการลดมลพิษทางอากาศและเสียงโดย ไม่ขับขีรถจักรยานเสียงดังภายในโรงเรียน

5.10 การอุทิศตนในการพัฒนาชุมชนตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ด้วยความเต็มใจ

จิตติยา วาจี (2559) ได้พิจารณาความรู้ความเข้าใจพฤติกรรมที่แสดงออกถึงผู้มีจิตสาธารณะ จึงกำหนดองค์ประกอบของจิตสาธารณะได้เป็น 3 องค์ประกอบ คือ

1. การช่วยเหลือผู้อื่น โดยมีตัวชี้วัด 3 ตัว ได้แก่

1.1 การช่วยแนะนำสิ่งที่ถูกที่ควรแก่ผู้อื่น

1.2 การอำนวยความสะดวกให้กับผู้อื่น

1.3 การแบ่งปันสิ่งของให้กับผู้อื่น

2. การเสียสละต่อสังคม ประกอบด้วยตัวชี้วัด 2 ตัว ได้แก่

2.1 การสละเงิน แรงกาย เพื่อผู้อื่นและสังคม

2.2 การสละเวลา และการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม

3. ความมุ่งมั่นพัฒนา

3.1 การสนใจในปัญหาและการเปลี่ยนแปลงพร้อมทั้งเสนอความคิดที่จะพัฒนาสังคม

3.2 การร่วมพัฒนากิจกรรมการเสริมสร้างจิตสาธารณะ เพื่อสังคมอย่างสร้างสรรค์และหลากหลาย

จากองค์ประกอบของจิตสาธารณะของนักวิชาการและนักวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบ เพื่อสรุปเป็นองค์ประกอบของจิตสาธารณะในการศึกษา จัดทำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อใช้ในการศึกษาของผู้ศึกษาในครั้งนี้ ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 องค์ประกอบของจิตสาธารณะ

องค์ประกอบของจิต สาธารณะ	กรรยา พรรณา (2559)	กระทรวงศึกษาธิการ (2554 : 45)	ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2555)	สัตตาวาลย์ เกษมเนตร: ประทีป จิน๊ะ: และทัศนาศ ทองภักดี (2547)	พระมหาทวีฤทธิ์ จันทร์ชื่น (2565 : 56-57)	ศตวรรษ มะละแซม (2563 : 68)	มลธวัฒน์ กิจสวัสดิ์ (2561 : 17- 18)	วิโรจน์ เฉลยสุข (2564 : 21)	ชนวรรณ เต็มบาสต์ย์ (2565 : 60 - 62)	จิตติยา วาจิ (2559 : 7)	ความถี่
ด้านการใช้	/		/	/	/		/		/		6
ด้านการถือเป็น หน้าที่	/		/	/	/	/	/		/		7
ด้านการเคารพสิทธิ	/		/	/	/	/	/		/		7
ด้านการปฏิบัติ กิจกรรมที่เป็น ประโยชน์ต่อส่วนรวม	/	/			/		/		/		5
ด้านความรู้สึกรักใคร่ ที่มีต่อส่วนรวม						/					1
ด้านความรัก ความ เอื้ออาทร และความ สามัคคี						/					1
การช่วยเหลือผู้อื่น		/						/	/	/	4
การเสียสละเพื่อ สังคม								/		/	2
การมุ่งมั่นพัฒนา สังคม								/		/	2

จากตาราง 2.1 พบว่าการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบด้านจิตสาธารณะของนักวิชาการและนักวิจัย ผู้วิจัยคัดเลือกองค์ประกอบที่มีความถี่ตั้งแต่ 5 หรือร้อยละ 50 ขึ้นไป ซึ่งประกอบด้วย 1) ด้านการใช้ 2) ด้านการถือเป็นหน้าที่ 3) ด้านการเคารพสิทธิ และ 4) ด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

1) องค์ประกอบที่ 1 ด้านการใช้

กรรยา พรรณา (2559) กล่าวว่า ด้านการใช้ หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของผู้เรียนในการใช้ของส่วนรวมการรักษาทรัพย์สิน การดูแลรักษาความสะอาด การไม่ทำลายทรัพย์สินที่เป็นสาธารณะสมบัติของโรงเรียน ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ให้เกิดความชำรุดเสียหาย โดยแสดงออกดังนี้ 1) ดูแลรักษาสิ่งของ เมื่อใช้แล้วมีการเก็บรักษาให้คงอยู่ในสภาพดี 2) ลักษณะของการใช้ ใช้ของส่วนรวมอย่างประหยัด และทะนุถนอม

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2555) กล่าวว่า การใช้ ซึ่งเป็นการดูแลรักษาของส่วนรวมเมื่อใช้ของส่วนรวมแล้ว มีการเก็บเข้าที่ และรู้จักใช้ของส่วนรวมอย่างประหยัดและทะนุถนอม

ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร: ประทีป จินฉิ่ง และทัศนยา ทองภักดี (2547) กล่าวว่า การหลีกเลี่ยงการใช้หรือการกระทำที่จะทำให้เกิดการชำรุดเสียหายต่อของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม

พระมหาวิริทธิ์ธร จันทรชีน (2565) กล่าวว่า ด้านการดูแลรักษา หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกถึงการดูแลรักษาสาธารณะสมบัติให้คงอยู่ในสภาพที่ดี ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนด้วยความเต็มใจ วัตถุประสงค์เมื่อใช้สิ่งของแล้วเก็บรักษาให้คงอยู่ในสภาพที่ดี หรือจัดเก็บสิ่งของให้เป็นระเบียบเรียบร้อย การใช้สิ่งของอย่างถนุถนอม และประหยัด

มลธวัฒน์ กิจสวัสดิ์ (2561) กล่าวว่า ด้านการใช้ หมายถึง นักเรียนมีความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม เกี่ยวกับการเอาใจใส่ในการใช้สิ่งของส่วนรวม อย่างประหยัดและทะนุถนอม รู้จักดูแลรักษาให้อยู่ในสภาพดีและไม่ทำลายให้เกิดความชำรุดเสียหาย ด้วยความเต็มใจ

ธนวรรณ เข็มบาสัตย์ (2565) กล่าวว่า การรับผิดชอบในการใช้ของส่วนรวม ได้แก่การนำอุปกรณ์กีฬาไปใช้แล้วนำเก็บเข้าที่เดิม การไม่ทิ้งเศษขยะไว้ในห้องสมุด การไม่ขีดเขียนหรือทำลายวัสดุและอุปกรณ์ที่เป็นของส่วนรวม ทั้งในห้องเรียน

จากการสรุปความหมายด้านการใช้ ตามแนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการและนักวิจัย ผู้ศึกษาจึงให้ความหมายด้านการใช้ หมายถึง นักเรียนมีความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมในการใช้สิ่งของส่วนรวมอย่างประหยัดและทะนุถนอม ดูแลและรักษาความสะอาดของทรัพย์สินส่วนรวม ไม่ทำลายให้เกิดความชำรุดเสียหาย

2) องค์ประกอบที่ 2 ด้านการถือเป็นหน้าที่

กรรยา พรรณา (2559) กล่าวว่า ด้านการถือเป็นหน้าที่ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมุ่งปฏิบัติ เพื่อส่วนรวมในการดูแลรักษาของส่วนรวมในโรงเรียน ทั้งห้องเรียนและนอกห้องเรียนในวิสัยที่ตนสามารถทำได้ โดยแสดงออกดังนี้ 1) ทำตามหน้าที่ และเคารพกฎระเบียบที่กำหนดไว้ 2) รับอาสาที่จะทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อส่วนรวม อีกทั้งยังคอยสอดส่องดูแลสาธารณะสมบัติของส่วนรวม

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2555) กล่าวว่า การถือเป็นหน้าที่ ซึ่งเป็นการทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพื่อส่วนรวมหรือการรับอาสาที่จะทำบางสิ่งเพื่อส่วนรวมด้วยความเต็มใจ

ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร: ประทีป จินนี่: และทัศนาก ทองภักดี (2547) กล่าวว่า การถือเป็นหน้าที่ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาของส่วนรวม

พระมหาวรวิธีธร จันทร์ชื่น (2565) กล่าวว่า ด้านการถือเป็นหน้าที่ หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงถึงการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาของส่วนรวม วัตถุประสงค์จากการทำตามหน้าที่ และเคารพกฎระเบียบที่กำหนดไว้ การอาสาทำงานบางอย่างเพื่อส่วนรวมและการดูแลรักษาสาธารณะสมบัติของส่วนรวม

ศตวรรษ มะละแฉม (2563) กล่าวว่า ด้านหน้าที่ และความรับผิดชอบ มีพฤติกรรมบ่งชี้จิตสาธารณะ ได้แก่ 1) การรับอาสาที่จะทำหน้าที่บางอย่างเพื่อส่วนรวม 2) การเรียนรู้ในสิทธิหน้าที่ ของตนเองและผู้อื่นในการใช้ทรัพย์สินส่วนรวม 3) การถือว่าการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น หรือการช่วยเหลือ ส่วนรวมเป็นหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ

มลธวัฒน์ กิจสวัสดิ์ (2561) กล่าวว่า ด้านการถือเป็นหน้าที่ หมายถึง นักเรียนมีความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมเกี่ยวกับการหน้าที่เพื่อส่วนรวม ด้วยการทำตามหน้าที่ของตนเองอย่างดี และเคารพกฎระเบียบของการอยู่ร่วมกัน อีกทั้งรู้จักดูแลรักษาสาธารณะสมบัติของส่วนรวมเปรียบเสมือนตนเองเป็นเจ้าของด้วยความเต็มใจ

ธนวรรณ เข็มบาศิตย์ (2565) กล่าวว่า การถือเป็นหน้าที่ ได้แก่ 1) การปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในการทำความ สะอาดห้องเรียนตามเวรประจำวันโดยไม่บกพร่อง 2) การเข้าร่วมกิจกรรมเข้าแถวเคารพธงชาติหน้าเสาธงเป็นประจำทุกวัน 3) การแต่งกายด้วยเครื่องแบบที่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน 4) การรับอาสาช่วยแจกอาหารกลางวันให้ห้อง ๆ ที่โรงเรียนด้วยความเต็มใจ 5) การรับอาสาเป็นผู้นำในการกล่าวเคารพธงชาติหน้าเสาธง 6) การอาสาดูแลอุปกรณ์การเรียนในห้องเรียนไม่ให้เกิดการสูญหาย 7) การช่วยดูแล สอดส่อง รักษาสมบัติของส่วนรวม และ 8) การอาสาเก็บขยะและรักษาความสะอาดบริเวณใต้ถุน อาคารเรียน

จากการสรุปความหมายด้านการถือเป็นหน้าที่ ตามแนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการและนักวิจัย ผู้ศึกษาจึงให้ความหมายด้านการถือเป็นหน้าที่ หมายถึง นักเรียนมีความคิด

ความรู้สึกและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมุ่งปฏิบัติเพื่อส่วนรวม ด้วยการทำตามหน้าที่ของตนเองอย่างดีและเคารพกฎระเบียบในการอยู่ร่วมกัน และรู้จักดูแลรักษาสาธารณะสมบัติของส่วนรวมเปรียบเสมือนของตนเองด้วยความเต็มใจ

3) องค์ประกอบที่ 3 ด้านการเคารพสิทธิ

กรรยา พรรณา (2559) กล่าวว่า ด้านการเคารพสิทธิ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม การไม่ยึดครองของส่วนรวมมาเป็นของตน ตลอดจนไม่ปิดกั้นโอกาสของบุคคลอื่นที่จะใช้ของส่วนรวมนั้น โดยแสดงออกดังนี้ 1) ไม่นำของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง 2) แบ่งปันและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ของส่วนรวม

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2555) กล่าวว่า การเคารพสิทธิ ซึ่งเป็นการไม่ยึดครองของส่วนรวมนั้นมาเป็นของตนเองและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้สามารถใช้ของส่วนรวมนั้นได้

ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร: ประทีป จินจี: และทัศนาก ทองภักดี (2547) กล่าวว่า การเคารพสิทธิ ในการใช้ของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม โดยไม่ยึดครองของส่วนรวมนั้นเป็นของตนเอง ตลอดจนไม่ปิดกั้นโอกาสของบุคคลอื่นที่จะใช้ของส่วนรวม

พระมหาวรวิจิตร จันทรชื่น (2565) กล่าวว่า ด้านการเคารพในสิทธิ หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงถึงการใช้ของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน วัดได้จากการไม่ยึดครองเอาของส่วนรวมมาเป็นของตน ตลอดจนการไม่ปิดกั้นโอกาสของผู้อื่นที่จะใช้ของร่วมกัน

ศตวรรษ มะละแหม่ม (2563) กล่าวว่า ด้านการเคารพสิทธิ ในการใช้ของส่วนรวม มีพฤติกรรมบ่งชี้จิตสาธารณะ ได้แก่ การดูแลรักษาสมบัติของส่วนรวม การแบ่งปันหรือเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ของส่วนรวม การเคารพสิทธิการใช้สาธารณะสมบัติของผู้อื่น

มธวัฒน์ กิจสวัสดิ์ (2561) กล่าวว่า ด้านการเคารพสิทธิ หมายถึง นักเรียนมีความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมเกี่ยวกับการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยการไม่ยึดครองของส่วนรวมมาเป็นของตน และเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นได้ใช้ของส่วนรวมนั้น ด้วยความเต็มใจ

ธนวรรณ เข็มบาศิตย์ (2565) กล่าวว่า การเคารพสิทธิ ได้แก่ 1) การไม่นำอุปกรณ์กีฬาของโรงเรียนมาเป็นของตน 2) การคำนึงถึงผู้อื่นในการใช้หนังสือจากห้องสมุด 3) การเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้สื่อการเรียนรู้ร่วมกันในห้องเรียน 4) การเอื้อเพื่อแบ่งปันให้คนอื่นได้ใช้สิ่งของส่วนรวม 5) การไม่แสดงความเป็นเจ้าของในการใช้อุปกรณ์ทำความ สะอาดห้องเรียนกับเพื่อนร่วมชั้น

จากการสรุปความหมายด้านการเคารพสิทธิ ตามแนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการและนักวิจัย ผู้ศึกษาจึงให้ความหมายด้านการเคารพสิทธิ หมายถึง นักเรียนมีความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน

โดยไม่ยึดครองของส่วนรวมมาเป็นของตน เปิดโอกาสของบุคคลอื่นได้ใช้ของส่วนรวมนั้น ด้วยความเต็มใจ

4) องค์ประกอบที่ 4 ด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

กรรยา พรรณา (2559) กล่าวว่า ด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการทำความดีให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น และสังคมส่วนรวมด้วยความจริงใจ และเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน การเข้าไปช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังปัญญา กำลังทรัพย์สืบตามความสามารถของตนเอง ซึ่งผลของการกระทำจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่คนส่วนใหญ่ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน โดยแสดงออกดังนี้ 1) การกระทำบางสิ่ง ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคมส่วนรวมด้วยความเต็มใจ 2) การเข้าช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังปัญญา และกำลังทรัพย์ตามความสามารถของตน

กระทรวงศึกษาธิการ (2554) กล่าวว่า การเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม ซึ่งมีพฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 1) ดูแลรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ 2) เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม 3) เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้น

พระมหาวรวิธธีร์ จันทร์ชื่น (256) กล่าวว่า ด้านการบำเพ็ญประโยชน์ หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกถึงการทำความดีต่อผู้อื่นด้วยความเต็มใจ เห็นใจผู้ที่มีความเดือดร้อน อาสาช่วยเหลือสังคม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้วยกำลังกาย กำลังใจ กำลังสติปัญญา ลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหา หรือร่วมกันสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามให้เกิดขึ้นในชุมชนโดยไม่หวังผลตอบแทน วัตถุประสงค์บางสิ่งบางอย่างที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคมส่วนรวมด้วยความเต็มใจ และการเข้าไปช่วยเหลือผู้อื่นและสังคมด้วยความเต็มใจ และเข้าไปช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาตามความสามารถของตนโดยไม่หวังผลตอบแทน และเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาหรือสิ่งที่ดีงามของส่วนรวมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

มลธวัฒน์ กิจสวัสดิ์ (2561) กล่าวว่า ด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม หมายถึง นักเรียนมีความคิดความรู้สึก และพฤติกรรม เกี่ยวกับการทำความดีเพื่อประโยชน์ต่อผู้อื่น และสังคมส่วนรวม ด้วยกำลังกาย กำลังปัญญา กำลังทรัพย์สืบ ตามความสามารถของตนเองด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

ธนวรรณ เข้มบาสัตย์ (2565) กล่าวว่า การเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ได้แก่ 1) การเข้าร่วมกิจกรรมสำคัญต่างๆทางศาสนาในชุมชน 2) การมีจิตอาสาช่วยเหลือครูจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ ในโรงเรียนด้วยความเต็มใจ 3) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเดินรณรงค์ต่าง ๆ ภายในโรงเรียน และชุมชน 4) การมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความสะอาดลำน้ำสาธารณะอากาศ การเผาวันทั้งในโรงเรียนและในชุมชน 5) การมีส่วนร่วมในการลดพลังงานที่เกินความจำเป็น

ใน อาคารเรียนโดยการปิดไฟในเวลาพักเที่ยงและเวลาเลิกเรียน 6) การให้ความร่วมมือเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมสาธารณณะ ประโยชน์ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นด้วยความเต็มใจ 7) การให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เข้ามาจัดกิจกรรมใน โรงเรียนด้วยความเต็มใจ 8) การมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะในโรงเรียน โดยการแยก ขยะลงในถังได้อย่างถูกต้อง 9) การมีส่วนร่วมในการลดมลพิษทางอากาศและเสียงโดย ไม่ขับซิ่งรถจักรยานเสียงดังภายในโรงเรียน 10) การอุทิศตนในการพัฒนาชุมชนตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ด้วยความเต็มใจ

จากการสรุปความหมายด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ตามแนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการและนักวิจัย ผู้ศึกษาจึงให้ความหมายด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม หมายถึง นักเรียนมีความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการทำความดีให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น และสังคมส่วนรวม ด้วยกำลังกาย กำลังปัญญา กำลังทรัพย์สันทตามความสามารถของตนเอง ด้วยความตั้งใจและเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงเลือกองค์ประกอบของจิตสาธารณะ ตามแนวคิดและทฤษฎีของนักวิชาการและนักวิจัย ที่สอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน ตามแนวคิดของ กรรยา พรรณา (2559) ซึ่งเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่ครอบคลุมความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมของจิตสาธารณะเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของการวิจัยในการพัฒนาและเสริมสร้างจิตสาธารณะให้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ดังองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการใช้ หมายถึง นักเรียนมีความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมในการใช้สิ่งของส่วนรวมอย่างประหยัดและทะนุถนอม ดูแลและรักษาความสะอาดของทรัพย์สินส่วนรวม ไม่ทำลายให้เกิดความชำรุดเสียหาย โดยแสดงออกพฤติกรรมดังนี้

1.1 ดูแลรักษาสิ่งของ เมื่อใช้แล้วมีการเก็บรักษาให้คงอยู่ในสภาพดี

1.2 ลักษณะของการใช้ ใช้ของส่วนรวมอย่างประหยัด และทะนุถนอม

2. ด้านการถือเป็นที่ หมายถึง นักเรียนมีความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมุ่งปฏิบัติเพื่อส่วนรวม ด้วยการทำตามหน้าที่ของตนเองอย่างดีและเคารพกฎระเบียบในการอยู่ร่วมกัน และรู้จักดูแลรักษาสาธารณะสมบัติของส่วนรวมเปรียบเสมือนของตนเองด้วยความเต็มใจ โดยแสดงออกพฤติกรรมดังนี้

2.1 ทำตามหน้าที่ และเคารพกฎระเบียบที่กำหนดไว้

2.2 รับอาสาที่จะทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อส่วนรวม อีกทั้งยังคอยสอดส่องดูแลสาธารณะสมบัติของส่วนรวม

3. ด้านการเคารพสิทธิ หมายถึง นักเรียนมีความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยไม่ยึดครองของ

ส่วนรวมมาเป็นของตน เปิดโอกาสของบุคคลอื่นได้ใช้ของส่วนรวมนั้น ด้วยความเต็มใจ โดยแสดงออกพฤติกรรมดังนี้

3.1 ไม่นำของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง

3.2 แบ่งปันและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ของส่วนรวม

4. ด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม หมายถึง นักเรียนมีความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการทำความดีให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น และสังคมส่วนรวม ด้วยกำลังกาย กำลังปัญญา กำลังทรัพย์ สอดคล้องตามความสามารถของตนเอง ด้วยความจริงใจ และเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน โดยแสดงออกพฤติกรรมดังนี้

4.1 การกระทำบางสิ่ง ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคมส่วนรวมด้วยความเต็มใจ

4.2 การเข้าช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังปัญญา และกำลังทรัพย์ ตามความสามารถของตน

2.1.3 ความสำคัญของจิตสาธารณะ

มลธวัฒน์ กิจสวัสดิ์ (2561 : 19) ได้กล่าวไว้ว่า จิตสาธารณะ เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อสังคม ถ้าหากได้มีการพัฒนาให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลแล้ว ก็จะเกิดผลดีต่อสังคมส่วนรวมอีกด้วย สิ่งที่สำคัญของการพัฒนาจิตสาธารณะนั้น คือการทำให้คงทนและถาวรในตัวบุคคล โดยหากสามารถปลูกฝังหรือพัฒนาให้เด็กมีจิตสาธารณะ ด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้ จะทำให้เด็กและเยาวชน มีจิตใจที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ส่วนตัว นั่นคืออาสาดูแลรับผิดชอบสมบัติส่วนรวม ใช้สิ่งของส่วนรวมอย่างเห็นคุณค่า และทะนุถนอม รู้จักการแบ่งปันและเปิดโอกาสในการใช้ของส่วนรวมเมื่อเด็กและเยาวชนเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ปัญหาที่เกิดการเอาเปรียบคนอื่น ปัญหาการทำลายสาธารณะสมบัติต่าง ๆ จะลดลง การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว และประโยชน์ของพวกเขาพ้องก็จะลดน้อยลง และจะนำมาสู่สังคมที่พัฒนาขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเริ่มต้นปลูกฝังในเด็กและเยาวชน เพื่อจะได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพของสังคม

กรรยา พรธนา (2559) ให้ความสำคัญของจิตสำนึกสาธารณะ ไว้ว่าถ้าสามารถปลูกฝัง ส่งเสริมหรือพัฒนาให้เด็กมีจิตสำนึกด้านสาธารณะ ด้วยวิธีการต่างๆ จะทำให้เด็กมีจิตใจที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว อาสาดูแลรับผิดชอบสมบัติส่วนรวม มีการใช้อย่างสมบัติของส่วนรวมอย่างเห็นคุณค่าใช้อย่างทะนุถนอม รู้จักการแบ่งปันโอกาสในการใช้ของส่วนรวมให้ผู้อื่น เมื่อเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ปัญหาที่เกิดการเอาเปรียบคนอื่น ปัญหาการทำลายสาธารณะสมบัติต่าง ๆ จะลดลง การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว และประโยชน์พวกเขาพ้องก็จะลดน้อยลง และจะนำมาสู่สังคมที่มีความสงบสุขและพัฒนาขึ้น

พระมหาวรวิทธิธร จันทรขึ้น (2565 : 59) ได้กล่าวไว้ว่า จิตสาธารณะมีความสำคัญมาก เพราะเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยเฉพาะในยุคที่สังคมมีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ผู้คนต่างคนต่างอยู่ เอาตัวรอดมองเห็นเพียงประโยชน์ของตนเองเป็นที่พึง จิตสาธารณะมีความสำคัญยิ่งที่จะต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับสังคม โดยเฉพาะเด็ก เพราะเป็นช่วงที่มีความไวต่อการปลูกฝังให้เกิดและส่งเสริมจริยธรรมอย่างยิ่ง เพราะเด็กยังเป็น "ไม้อ่อนที่ตัดง่าย"

จิตสาธารณะเป็นลักษณะอันพึงประสงค์ ควรมีการปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็ก ถ้าหากปลูกฝังในทางที่ถูกต้องจะทำบุคคลอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคม การอยู่ร่วมกันต้องพึ่งพาอาศัยกัน ซึ่งถ้าหากคนในสังคมขาดจิตสาธารณะ จะส่งผลกระทบต่อบุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน ประเทศชาติ และระดับโลก ดังนี้ (ไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม และ สังคมสัญจร. 2543: 22 – 29 อ้างใน อนุพนธ์ คำปิ่น 2559 : 18 - 19)

1. ผลกระทบระดับบุคคล ทำให้เกิดปัญหา การสร้างความเดือดร้อนให้กับตนเอง และการสร้างความเดือดร้อนให้กับผู้อื่น
2. ผลกระทบระดับครอบครัว ทำให้เกิดปัญหา ความสามัคคีในครอบครัวลดลง และเกิดการแก่งแย่ง ทะเลาะเบาะแว้งภายในครอบครัว
3. ผลกระทบระดับองค์กร ทำให้เกิดปัญหา การแบ่งพรรคแบ่งพวกในองค์กร ความเห็นแก่ตัว แก่งแย่งชิงดีชิงเด่น การถือเอาสมบัติส่วนรวมเป็นของตนเอง และองค์กรไม่ก้าวหน้า ประสิทธิภาพและคุณภาพของงานลดลง
4. ผลกระทบระดับชุมชน ทำให้เกิดปัญหา ชุมชนอ่อนแอ ขาดการพัฒนา และเสื่อมทรุดลง การมีอาชญากรรมในชุมชนอยู่ในระดับสูง และชุมชนขาดศูนย์รวมทางจิตใจ เพราะขาดผู้นำในการแก้ปัญหา และมองเฉพาะปัญหาของตนเอง
5. ผลกระทบระดับชาติ หากบุคคลในชาติขาดจิตสาธารณะ จะทำให้เกิดปัญหา ประเทศชาติอยู่ในสภาพไม่พัฒนา ถ้าหลัง เกิดปัญหาในประเทศบ่อยครั้งและแก้ไขไม่ได้ เกิดการทำลายทรัพยากรและสาธารณะสมบัติ เกิดการแบ่งพรรคแบ่งพวก เห็นแก่ประโยชน์กลุ่มตนเอง และเกิดการทุจริตคอรัปชั่น
6. ผลกระทบระดับโลก ทำให้เกิดปัญหาการสะสมอาวุธระหว่างประเทศ เนื่องจากเกิดความไม่ไว้วางใจและมีแนวโน้มในการใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาระดับประเทศ เกิดการเอาเปรียบทางการค้าระหว่างประเทศ และเกิดการเหยียดเชื้อชาติ ดูถูกชนชาติหรือเผ่าพันธุ์ที่รู้สึก ว่าด้อยกว่าตนเอง

อนุพนธ์ คำปิ่น (2559 : 24) ได้กล่าวไว้ว่า จิตสาธารณะ มีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมของบุคคล เนื่องจากจิตสาธารณะเป็นความนึกคิดและพฤติกรรมของมนุษย์ที่ต้องปลูกฝังความรักความเอื้ออาทรต่อคนอื่นและสังคม ตลอดจนการมีคุณธรรมจริยธรรม

จิตสร้างสรรค์ มุ่งทำความดีและคิดทำดีที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เพื่อพัฒนาไปสู่สังคมที่สงบสุขและประเทศชาติที่พัฒนาอย่างยั่งยืน

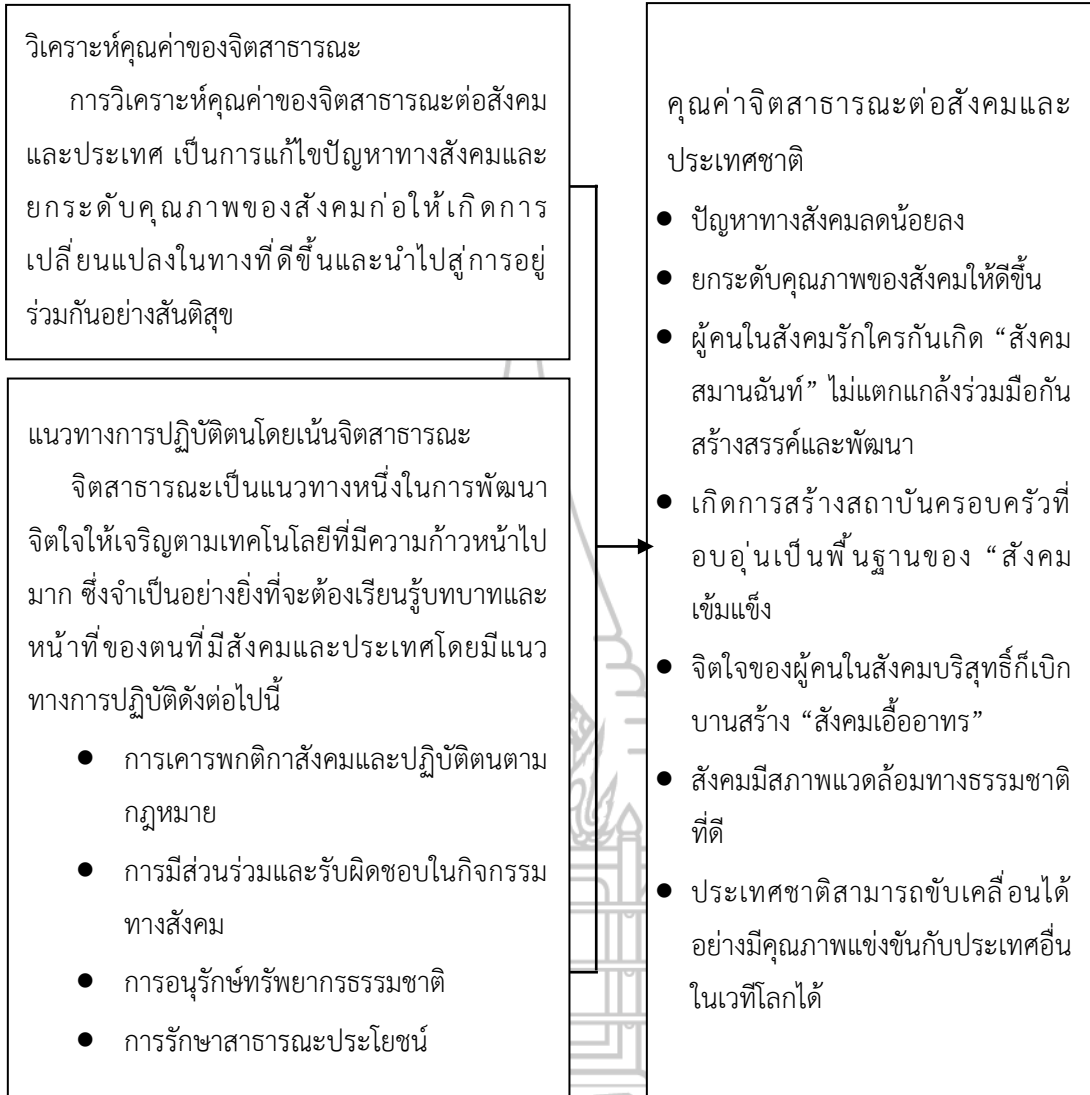
วิโรจน์ เฉลยสุข (2564 : 25) กล่าวว่า จิตสาธารณะเห็นได้ว่ามีความสำคัญและจำเป็นต้องส่งเสริมหรือพัฒนาให้เด็กและเยาวชนหรือนักเรียนมีจิตสาธารณะด้วยวิธีการต่างๆ เพราะจะทำให้เด็กมีจิตใจที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน อาสาดูแลรับผิดชอบสมบัติส่วนรวม มีการใช้สมบัติของส่วนรวมอย่างเห็นคุณค่า ใช้อย่างทะนุถนอม รู้จักการแบ่งปันโอกาสในการใช้ของส่วนรวมให้ผู้อื่นเมื่อเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ปัญหาการเอาเปรียบคนอื่น ปัญหาการทำลาย สาธารณสมบัติต่างๆ จะลดลง การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์พวกพ้องก็จะลดน้อยลงซึ่งจะทำให้สังคมพัฒนามากขึ้น

ธนวรรณ เข้มบาสัย (2565 : 49) ได้อธิบายเกี่ยวกับความสำคัญของจิตสาธารณะ เป็นสิ่งสำคัญต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ การมีจิตสาธารณะด้วยการมีจิตสำนึก มีการปลูกฝัง ส่งเสริมให้มีคุณธรรมจริยธรรมในจิตใจ จะทำให้คนลดความเห็นแก่ตัวไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น การมีจิตสาธารณะจะช่วยลดปัญหาในสังคมอันจะนำไปสู่ปัญหาระดับประเทศได้

กวี วรกวิน และคณะ (2560, น. 139 อ้างใน ธนวรรณ เข้มบาสัย 2565 : 44 - 45) ได้ระบุความสำคัญของการมีจิตสาธารณะไว้ว่าทุกคนไม่ว่าจะเป็นเด็กเยาวชนหรือผู้ใหญ่ต่างมีฐานะเป็นพลเมืองของประเทศเหมือนกัน ทุกคนจึงต้องมีบทบาทหน้าที่เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ เยาวชนถือว่าเป็นพลเมืองของประเทศด้วยและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชาติบ้านเมืองในอนาคต จึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้พร้อมที่จะเป็นกำลังสำคัญของบ้านเมืองด้วยการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ดังนี้

1. ปฏิบัติหน้าที่ต่อตนเอง คือ การดูแลตนเองให้มีสุขภาพที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ให้พร้อมที่จะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติต่อไป

2. ปฏิบัติหน้าที่ต่อสังคมและประเทศชาติ เยาวชนพึงตระหนักว่าทุกคนทั้งเด็ก เยาวชนและผู้ใหญ่ต่างมีศักยภาพที่จะสามารถช่วยเหลือสร้างสรรค์และพัฒนาสังคมและประเทศชาติได้ด้วยการมีจิตสาธารณะ คือเห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ หรือกิจกรรมส่วนรวม และเข้าไปมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการรักษาประโยชน์ส่วนรวมร่วมแก้ปัญหา และพัฒนาสังคมตามกำลังความสามารถของตน ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 คุณค่าจิตสาธารณะต่อสังคมและประเทศชาติ ปรับปรุงจาก บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ โดยเน้นจิตสาธารณะ หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, โดย กวี กรกรวิน และคณะ, 2560 กรุงเทพฯ: บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด.

ศตวรรษ มละแซม (2563 : 31 - 32) ได้อธิบายความสำคัญของจิตสาธารณะไว้ว่า จิตสาธารณะ ถือเป็นคุณธรรมอย่างหนึ่ง que ควรปลูกฝังให้กับนักศึกษา ถือเป็น การปฏิบัติเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวมจิตสาธารณะมีความสำคัญหลายอย่าง เช่น ทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง ลดอาชญากรรม ลดวิกฤตการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม สังคมใดที่ขาดจิตสาธารณะแล้วจะทำให้ขาด

พลังในการสร้างสรรค์ จิตสาธารณะก่อให้เกิดความเข้มแข็งของสังคม ส่งผลให้การเมือง เศรษฐกิจ ศีลธรรมในสังคมนั้นดีขึ้น จิตสาธารณะเมื่อปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับนักศึกษาแล้ว จะทำให้เกิดประโยชน์แก่สังคมโดยรวม เช่น อาสาดูแลรับผิดชอบสมบัติส่วนรวม มีการใช้สมบัติของส่วนรวมอย่างเห็นคุณค่า และทะนุถนอม รู้จักการแบ่งปันโอกาสในการใช้ของส่วนรวมให้กับผู้อื่น เป็นต้น

จากความสำคัญของจิตสาธารณะที่กล่าวมานั้น ผู้ศึกษาได้สรุปว่า จิตสาธารณะถือเป็นคุณธรรมที่มีความจำเป็นที่ควรปลูกฝังให้กับเด็กและเยาวชน ให้เกิดความตระหนักรู้และถือปฏิบัติเป็นหน้าที่ด้วยความเต็มใจเพื่อผลประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม ดูแลและรักษาสาธารณะสมบัติส่วนรวม รู้จักการแบ่งปันโอกาสในการใช้ของส่วนรวมให้ผู้อื่นเมื่อเด็กและเยาวชนเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ มุ่งทำความดีและทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม การมีจิตสาธารณะจะช่วยลดปัญหาในสังคมอันจะนำไปสู่ปัญหาในระดับประเทศได้ การเสริมสร้างจิตสาธารณะให้เด็กและเยาวชนจะช่วยพัฒนาสังคมและประเทศชาติในอนาคตได้อย่างยั่งยืน

2.1.4 การวัดจิตสาธารณะ

จิตสาธารณะนับเป็นจิตสำนึกรูปแบบหนึ่ง เป็นสิ่งที่เกี่ยวเนื่องกับความรู้สึกรหรือพฤติกรรมด้านจิตพิสัย ที่มีความสำคัญ ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาจิตสาธารณะในวัยรุ่นตอนต้นที่ผ่านมา พบลักษณะของการวัดจิตสาธารณะอยู่ คือ ลักษณะแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) แบบเลือกตัวเลือกตอบตามสถานการณ์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1.4.1 แบบวัดจิตสาธารณะแบบมาตราประมาณค่า

อติมาน แสงคำ (2555 อ้างอิงใน มลธวัฒน์ กิจสวัสดิ์ 2561 : 19) ได้สร้างแบบวัดจิตสาธารณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 56 ข้อ ซึ่งวัดพฤติกรรมของการมีจิตสาธารณะ โดยแบ่งเป็น 2 องค์กรประกอบ คือการช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน และการเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน โดยมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือระดับ 4 3 2 1 0 ซึ่งเรียงลำดับจากนักเรียนได้ปฏิบัติตามหรือคิดว่าจะปฏิบัติตามข้อความนั้นเป็นประจำทุกครั้ง จนถึง นักเรียนไม่ได้ปฏิบัติตามหรือคิดว่าจะไม่ปฏิบัติตามข้อความนั้นเลยตามลำดับ โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .908

- เช่น ข้อ 1 เมื่อนักเรียนเห็นเพื่อนกำลังจัดโต๊ะเรียนนักเรียนไปช่วยเพื่อน
- ข้อ 2 เมื่อนักเรียนเห็นเพื่อนกำลังทำความสะอาดห้องเรียนนักเรียนเข้าไปช่วยเพื่อน

นุสสรี คันภิก (2553 อ้างอิงใน มลธวัฒน์ กิจสวัสดิ์ 2561 : 19) ได้สร้างแบบวัดจิตสาธารณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า ค่า 4 ระดับ จำนวน 90 ข้อ ซึ่งวัดพฤติกรรมของการมีจิตสาธารณะ โดยแบ่งเป็น 3 องค์กรประกอบ ได้แก่ การไม่ทำให้สมบัติของส่วนรวมในโรงเรียนชำรุด

เสียหาย การมีน้ำใจในการช่วยเหลือผู้อื่น และการถือเป็นหน้าที่ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสมบัติของส่วนรวม การเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมในโรงเรียนที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน และไม่ยึดครองของส่วนรมนั้นมาเป็นของตน โดยมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .86

เช่น ข้อ 1 เมื่ออ่านหนังสือเสร็จข้าพเจ้านำไปเก็บไว้ที่เดิม

ข้อ 2 ข้าพเจ้านำไม้กวาดไปเก็บไว้ที่เดิมเมื่อใช้เสร็จ

พรทิพย์ มนตรีวงศ์ (2554 อ้างอิงใน มลธวัฒน์ กิจสวัสดิ์ 2561 : 19) ได้สร้างแบบวัดจิตสาธารณะ จำนวน 36 ข้อ ซึ่งวัดพฤติกรรมของการมีจิตสาธารณะ โดยแบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การใช้ การถือเป็นหน้าที่ และการเคารพสิทธิ โดยมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือระดับ 5 4 3 2 1 ปฏิบัติทุกครั้ง จนถึง ไม่เคยปฏิบัติเลย ตามลำดับ โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .89

เช่น ข้อ 1 หลังเลิกเรียนวิชาต่างๆ ข้าพเจ้าจะเก็บอุปกรณ์การเรียน
ของโรงเรียนเข้าที่

ข้อ 2 ข้าพเจ้าเคลื่อนย้ายโต๊ะหรือเก้าอี้เพื่อทำงานกลุ่มเมื่อ
ทำงานเสร็จแล้วข้าพเจ้าจะเก็บเข้าที่ให้เหมือนเดิม

2.1.4.2 แบบวัดจิตสาธารณะแบบเลือกตัวเลือกตอบตามสถานการณ์

ศศิธร รอดย่อย (2559 อ้างอิงใน มลธวัฒน์ กิจสวัสดิ์ 2561 : 20) ได้สร้างแบบวัดจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จังหวัดชัยนาท จำนวน 42 ข้อ ซึ่งวัดพฤติกรรมจิตสาธารณะ โดยแบ่งเป็น 2 องค์ประกอบ คือ การช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทนและการเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม โดยมีลักษณะเป็นตัวเลือกตอบตามสถานการณ์ แบบ 5 ตัวเลือก โดยแต่ละตัวเลือกมีคะแนนต่างกันตั้งแต่ 1-5 คะแนน มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .93

เช่น หลังสอนเสร็จ ครูรีบไปทำธุระจึงไม่ได้ไปลบกระดานที่เขียนไว้
นักเรียนจะทำอย่างไร

ก. ขอเป็นคนลบกระดานแทนครูเอง

ข. ปล่อยไว้แบบนั้นเพราะเดี๋ยวก็มีคนลบ

ค. ลบกระดานเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของครู

ง. รีบลบกระดานเพราะนักเรียนควรช่วยงานครู

จ. ลบกระดานและช่วยครูทำทุกงานด้วยความเต็มใจ

ศิริลักษณ์ เลื่อนยศ (2553 อ้างอิงใน มลธวัฒน์ กิจสวัสดิ์ 2561 : 20 - 21) ได้พัฒนาแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการมีจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งวัดพฤติกรรมโดยแบ่งเป็น 7 ด้าน คือ การช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูทำงาน

ด้วยความเต็มใจ ด้านการอาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญา โดยไม่หวังผลตอบแทนด้านการแบ่งปันสิ่งของ ทรัพย์สินและอื่นๆ ด้านการช่วยแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น ด้านการดูแลรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคมและการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวม ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้น โดยมีลักษณะเป็นตัวเลือกตอบตามสถานการณ์ แบบ 3 ตัวเลือก จำนวน 49 สถานการณ์ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .90

- เช่น มาลีและน้องของเธอได้รับผิดชอบล้างจานโดยผลัดกันคนละวัน วันนี้มาลีนำถ้วยขนมที่ตัวเองรับประทานเสร็จไปล้าง ก็พบว่าที่อ่างล้างชามยังมีชามที่ไม่ได้ล้าง มีอยู่อีกจำนวนหนึ่ง ซึ่งวันนี้เป็นหน้าที่ของน้องมาลี แต่น้องของเธอกำลังทำการบ้านซึ่งมีอยู่หลายวิชาถ้านักเรียนเป็นมาลีนักเรียนจะทำอย่างไร
- ก. ล้างจานแทนน้อง แต่พุงนี้ น้องต้องล้างจานแทนตนเองเรียกน้องให้มาล้างจาน และตนเองจะช่วยน้องล้างจานด้วยงานจะได้เสร็จเร็วขึ้น
- ข. ล้างจานแทนน้อง เพราะน้องมีงานที่ต้องทำอีกมาก

จากรูปแบบของแบบวัดจิตสาธารณะที่ศึกษามาก่อน ผู้ศึกษาได้นำรูปแบบของแบบวัดจิตสาธารณะแบบมาตรฐานค่า มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากในกิจกรรมแต่ละครั้ง ผู้วิจัยให้นักเรียนทำใบงานหรือแบบสรุปความรู้ท้ายกิจกรรม ส่งผลให้นักเรียนได้ประเมินสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ได้จากการเรียนรู้ไปแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องสร้างแบบวัดในลักษณะของการเลือกตอบตามสถานการณ์เพื่อไม่ให้ทับซ้อนกันอีก นอกจากนี้ยังเพื่อความเหมาะสมและสอดคล้องกับช่วงวัย ในการตอบแบบวัดจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยจึงได้สร้างแบบวัดจิตสาธารณะขึ้น เป็นแบบมาตรฐานค่า 4 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด ค่อนข้างจริง ไม่แน่ใจ และไม่จริงเลย

2.2 กรอบความคิดแบบเติบโต

กรอบความคิดแบบเติบโต หรือ Growth mindset เป็นกระบวนการทางความคิดเพื่อการเติบโตได้รับการวิจัยและพัฒนาขึ้นจนเป็นที่แพร่หลายโดย Carol S. Dweck ศาสตราจารย์ด้านจิตวิทยา แห่งมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด สหรัฐอเมริกา และได้นำไปใช้สำหรับพัฒนาบุคลากรในหลายวงการ ทั้งวงการธุรกิจ กีฬา และการศึกษา

กรอบความคิดแบบเติบโต หรือ Growth mindset เป็นกุญแจสำคัญของความสำเร็จในการเรียนรู้และการดำรงชีวิตในอนาคต เพราะ Growth mindset เป็นความเชื่อของบุคคลที่มี

ต่อตนเองว่าสามารถพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ ได้ หากใช้ความมุ่งมั่นพยายามอย่างเพียงพอ การพัฒนาผู้เรียนในปัจจุบันให้มีศักยภาพพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตจำเป็นต้องพัฒนา Growth mindset ให้เกิดกับผู้เรียนอย่างจริงจัง (วิชัย วงษ์ใหญ่ มารุต พัฒนา, 2563 : 1)

2.2.1 ความหมายของกรอบความคิดแบบเติบโต

ศูนย์จิตวิทยาการศึกษา มูลนิธิยุวสถิรคุณ (2560 : 4) กรอบความคิด คือ มุมมอง ความเชื่อของบุคคลที่ส่งผลต่อการใช้ชีวิต ทั้งในด้านความคิด เจตคติ และพฤติกรรม

ศูนย์จิตวิทยาการศึกษา (2560) กรอบความคิดแบบเติบโต เป็นความคิดที่ว่าเชาวน์ปัญญาสามารถพัฒนาได้ นำไปสู่ความต้องการที่จะเรียนรู้ จึงมีแนวโน้มที่จะชอบความท้าทายยังทำสิ่งนั้นต่อไป แม้เผชิญความล้มเหลวมองความพยายามว่าเป็นหนทางไปสู่ความรู้เรียนรู้จากคำวิจารณ์หาแบบอย่างและแรงบันดาลใจจากความสำเร็จของผู้อื่น คนที่กรอบแนวคิดแบบเติบโต จะมีความเชื่อว่าความฉลาด และความสามารถสร้างได้ด้วยการเรียนรู้ ให้ความสำคัญกับความพยายาม ชอบปัญหาท้าทาย มองว่าเป็นโอกาสเรียนรู้และพัฒนา และมักจะไม่มีความกระตือรือร้นใส่ใจกับงานที่ทำ สนุกกับการแก้ปัญหา สนุกกับการเรียนรู้ และพัฒนาสิ่งใหม่ที่ท้าทาย และมักประสบความสำเร็จกับสิ่งที่ทำ เพราะเชื่อว่าความสามารถสร้างได้ จึงตั้งใจทำงานเต็มที่ และพร้อมเรียนรู้เพื่อก้าวข้ามอุปสรรคที่เจอ

วิลเวอร์ธ เพชรเศรษฐ์ (2661 : 47) ได้ให้ความหมายของกรอบความคิดแบบเติบโต เป็นมุมมอง ความเชื่อของบุคคลว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาได้ มองอุปสรรคและความผิดพลาดคือ โอกาสในการเรียนรู้ให้คุณค่ากับความตั้งใจและความพยายาม

กรกนก คำโกน (2560 : 38 – 39) ให้ความหมายของกรอบความคิดแบบเติบโต หมายถึง พื้นฐานของความเชื่อ ทศนคติ หรือประสบการณ์ต่างๆ ที่บุคคลได้รับ ทำให้เกิดกรอบทางความคิดที่ส่งผลต่อมุมมองด้านบวกในการเรียนรู้ มีความกระตือรือร้นใส่ใจกับงานที่ทำ สนุกกับการทำงาน ให้ความสำคัญกับความพยายามในการแก้ไขปัญหาที่ท้าทาย และมองว่าเป็นโอกาสในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง การปรับกรอบความคิดเพื่อพัฒนากรอบแนวคิดแบบเติบโตมีขั้นตอน ดังนี้ 1) ฟังเสียง 2) เลือกที่จะฟังเสียง 3) เงียงกลับ 4) ลงมือทำ 5) ยังทำไม่ได้ ไม่ใช่ทำไม่ได้ ซึ่งในงานวิจัยนี้ได้นำขั้นตอนการปรับกรอบความคิดเพื่อพัฒนากรอบแนวคิดแบบเติบโตทั้ง 5 ขั้นตอนมาใช้ในการดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรมในโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพ

จากการศึกษาความหมายของกรอบความคิดแบบเติบโตที่กล่าวมานั้น ผู้ศึกษาได้สรุปว่า ความหมายของกรอบความคิดแบบเติบโต หมายถึง มุมมอง ความคิด ความเชื่อต่อความสามารถและสติปัญญาของตนเองว่าเป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาได้ โดยผ่านการเรียนรู้และการลงมือปฏิบัติอย่างตั้งใจและทุ่มเท มองอุปสรรคและความผิดพลาดคือโอกาสในการเรียนรู้ เห็นคุณค่าของความตั้งใจและความพยายามในสิ่งที่ตนเองปฏิบัติ

2.2.2 ความสำคัญของกรอบความคิดแบบเติบโต

วิชัย วงษ์ใหญ่, มาร์ต พัฒนาผล (2563 : 2 - 4) ได้กล่าวว่า Growth mindset มีความสำคัญหลายประการทำให้ผู้เรียนยุค 5G ให้มีคุณลักษณะเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และแสวงหาสิ่งใหม่ที่ดีกว่าเดิมอยู่เสมอ ผ่านเครื่องมือดิจิทัลต่างๆ เชื่อว่าตนเองสามารถเรียนรู้และพัฒนาได้ แล้วใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง

คนที่มี Growth mindset จะมีความเชื่อว่าตนเองสามารถพัฒนาความสามารถด้านต่างๆ ให้ดีขึ้นได้ โดยใช้การฝึกหัด สั่งสมประสบการณ์ และมีความมุ่งมั่นพยายาม การเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ใช้กระบวนการเรียนรู้ไปสู่การประสบความสำเร็จ อีกทั้งมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจภายใน (inner motivation) ของผู้เรียน รวมถึงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความมุ่งมั่นพยายามและการพึ่งพาตนเองทางการเรียนรู้ของผู้เรียน แล้ว Growth mindset ยังส่งผลต่อการมีเป้าหมายในการเรียนรู้ของผู้เรียน ตลอดจนมีความสัมพันธ์กับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และพฤติกรรมที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตลอดจนพฤติกรรมความยึดมั่นผูกพันอยู่กับการเรียนรู้ ความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จและพฤติกรรมความมุ่งมั่นพยายามในการเรียนรู้สิ่งที่ท้าทาย อีกทั้งทำให้ปรับตัวได้กับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ดีและมีความอดทนมากกว่าและมีผลการเรียนรู้ที่ดีกว่าผู้เรียนที่ขาด Growth mindset นอกจากนี้ Growth mindset จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความมุ่งมั่นพยายามแรงจูงใจ และการพึ่งพาตนเองของผู้เรียนแล้ว Growth mindset ยังช่วย การจัดการความเครียดและความก้าวร้าวได้อีกด้วย ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการกระทำสิ่งต่างๆ เพราะนอกจากจะมีความเชื่อว่าตนเองมีความสามารถที่จะทำได้แล้ว ยังมีแรงจูงใจภายใน และความมุ่งมั่นพยายาม ถ้าเป็น fixed mindset จะทำไม่สำเร็จ เพราะคิดไว้ตั้งแต่ต้นว่าทำไม่สำเร็จ

วิไลวรรณ เพชรเศรษฐ์ (2661 : 49) ได้กล่าวถึงความสำคัญของกรอบความคิดแบบเติบโต เป็นสิ่งที่มีบทบาทในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ทั้งในด้านกระบวนการเรียนรู้ การจัดการปัญหา บุคลิกภาพ และการปรับตัว ดังนั้น กรอบความคิดแบบเติบโตจึงนับเป็นสิ่งสำคัญที่ก่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพอันนำไปสู่การประสบความสำเร็จในชีวิตต่อไป

เนตรนิยามาศ วรรณพยนต์ (2560) ได้กล่าวถึงความสำคัญของกรอบความคิดแบบเติบโต คือ การมีความเชื่อในความสามารถของนักเรียนแต่ละคนนั้นสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความรับผิดชอบของแต่ละคนเมื่อได้รับการชี้แนะจากครูและเมื่อครูมีความเชื่อเช่นนี้ครูจะต้องทำการปลุกฝังให้นักเรียนมีความเชื่อในความสามารถของตนเองว่าสามารถเปลี่ยนแปลงได้เช่นกัน เพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีกรอบความคิดแบบเติบโต ซึ่งมีความสำคัญต่อการเรียนรู้สามารถเผชิญกับสถานการณ์การเรียนรู้ที่มีความท้าทายเข้าใจว่าทุกอย่างต้องใช้ความพยายามและเวลาในการกระทำสิ่งต่าง ๆ และชอบฟังคำวิจารณ์เพื่อนำไปปรับปรุง มองความสำเร็จของคนอื่นด้วยความชื่นชมและใช้เป็นแรง

บันดาลใจ ซึ่งก็เหมือนกับคนที่มองโลกในแง่บวก โดยจะสามารถช่วยส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนและการดำเนินชีวิตได้

จากการศึกษาความสำคัญของกรอบความคิดแบบเติบโตที่กล่าวมานั้น ผู้ศึกษาได้สรุปว่า กรอบความคิดแบบเติบโตเป็นสิ่งที่มีความสำคัญกับการดำรงชีวิตของมนุษย์ การเชื่อว่าความสามารถของตนเองสามารถเรียนรู้และพัฒนาได้ ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจในการฝึกฝน จะช่วยให้ตนเองเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น สามารถเผชิญกับความท้าทายในชีวิตและพึ่งพาตนเองได้

2.2.3 ประเภทของกรอบความคิดแบบเติบโต

วิชัย วงษ์ใหญ่, มาร์ต พัฒนา (2563 : 2) Mindset คือ ความเชื่อที่มีต่อตนเองว่าความสามารถของตนเองมีขอบเขตจำกัด แต่ Growth mindset คือ ความเชื่อที่มีต่อตนเองว่าความสามารถของตนเองไม่มีขอบเขตจำกัด สามารถสั่งสมและพัฒนาได้ด้วยความมุ่งมั่นพยายาม เชื่อว่าความฉลาดสามารถพัฒนาได้ Growth mindset คือ การมีความเชื่อว่าความฉลาด (intelligence) สามารถพัฒนาได้ Fixed mindset คือ การมีความเชื่อว่าความฉลาดหรือความเก่งเป็นสิ่งที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิดและไม่สามารถพัฒนาให้ดีขึ้นได้

ศูนย์จิตวิทยาการศึกษา มูลนิธิยุวสถิรคุณ (2560 : 4) สามารถแบ่งบุคคลได้เป็น 2 ประเภท

1) คนที่มีกรอบความคิดแบบเติบโต Growth mindset หรือ Learning Mindset จะเป็นบุคคลที่เชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาได้ มองอุปสรรคและความผิดพลาดคือโอกาสในการเรียนรู้ ให้คุณค่ากับความตั้งใจและความพยายาม

2) คนที่มีกรอบความคิดแบบติด (Fixed Mindset) จะเป็นบุคคลที่เชื่อว่าไม่สามารถปรับเปลี่ยนความฉลาดหรือความสามารถได้ มองว่าความผิดพลาดคือความล้มเหลวและให้คุณค่ากับคุณสมบัติ ภาพลักษณ์ เช่น ฉลาด เก่ง

Dweck (2006) อังไน วิไลวรรณ เพชรเศรษฐ์ (2661 : 47) ได้แบ่งประเภทของกรอบความคิดเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. กรอบความคิดแบบเติบโต (Growth Mindset) เชื่อว่ามนุษย์พัฒนาได้ความสามารถสร้างได้ด้วยการเรียนรู้ มองว่าปัญหาและอุปสรรคเป็นโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาให้ความสำคัญกับความตั้งใจและความพยายาม เด็กที่กรอบความคิดแบบเติบโตจะกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ ชอบที่จะเรียนรู้จากปัญหา สนุกเวลาที่เจอโจทย์ยากๆ มีความพยายามที่จะหาทางแก้ไขปัญหาอุปสรรค พัฒนาสิ่งใหม่่า มักมีคำถามในเรื่องการเรียน รวมถึงสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ถึงแม้ว่าตนเราอาจจะแตกต่างกันในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะด้านพรสวรรค์แต่แรกเริ่ม ความถนัดความสนใจ หรืออารมณ์ ทุกคนสามารถเปลี่ยนแปลงและเติบโตได้จากการนำไปประยุกต์ใช้และจากประสบการณ์

2. กรอบความคิดแบบจำกัด (Fixed Mindset) เชื่อว่าไม่สามารถเปลี่ยนแปลงความฉลาดของมนุษย์ได้ ไม่สามารถเพิ่มพูนทักษะความสามารถได้ และให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์คุณสมบัติ เช่น ต้องดูฉลาด ดูเก่ง เด็กที่มีกรอบความคิดแบบจำกัดไม่ชอบเรียนเพราะคิดว่าไม่สามารถเปลี่ยนแปลงความฉลาดของตนเองได้ มันจะไม่มีความพยายาม หลีกเลี่ยงปัญหาและงานที่ท้าทาย เมื่อเจออุปสรรคจะมองว่ามันคือความล้มเหลว หนีปัญหาเนื่องจากกลัวว่าถ้าทำไม่ได้แล้วจะดูโง่ ไม่เก่ง เสียภาพลักษณ์

Mindset เปรียบเสมือนเลนส์ การมองโลกผ่านเลนส์ที่ต่างกัน ทำให้เราเห็นโลกต่างกัน เช่น เมื่อพบกับความผิดพลาด คนที่สวมเลนส์ Growth Mindset จะเป็นโอกาสในการเรียนรู้จากความผิดพลาดและพยายามแก้ปัญหา แต่ในคนที่สวมเลนส์ Fixed Mindset จะเห็นว่าความผิดพลาดหรือความล้มเหลวของตนและพยายามสิ่งที่จะเผชิญปัญหาเพราะไม่เชื่อว่าความสามารถของตนเปลี่ยนแปลงได้

วิลโลว์รณ เพชรเศรษฐ์ (2561 : 48) ได้กล่าวถึงประเภทของกรอบความคิด แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ กรอบความคิดแบบเติบโต (Growth Mindset) เชื่อว่ามนุษย์พัฒนาได้ ความสามารถสร้างได้ด้วยการเรียนรู้ มองว่าปัญหาและอุปสรรคเป็นโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนา ให้ความสำคัญกับความตั้งใจและความพยายาม และกรอบความคิดแบบติด (Fixed Mindset:) เชื่อว่าไม่สามารถเปลี่ยนแปลงความฉลาดของมนุษย์ได้ ไม่สามารถเพิ่มพูนทักษะความสามารถได้ และให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์คุณสมบัติ เช่น ต้องดูฉลาด ดูเก่ง

กรุณา วงษ์เทียนหลาย (2564) ได้กล่าวถึงรูปแบบกรอบความคิดไว้ดังนี้ กรอบแนวคิด แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ประกอบด้วย กรอบคิดแบบเติบโต และกรอบแนวคิดแบบจำกัด ซึ่งกรอบคิดทั้ง 2 ประเภทนี้ เป็นความเชื่อเฉพาะของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติของตนเอง ด้านศักยภาพ ความสามารถ สติปัญญาที่บุคคลมีอยู่ในตนเอง อันเป็นผลจากประสบการณ์และการเรียนรู้ที่ผ่านมาในอดีตที่ส่งผลต่อการรับรู้เกี่ยวกับตนเอง เจตคติความคิดต่อตนเองที่จะขึ้นำการ แสดงออกทางพฤติกรรมกรดำเนินชีวิต และความสำเร็จของบุคคลโดยบุคคลที่มีความแตกต่างกัน

จากการศึกษาประเภทของกรอบความคิดแบบเติบโตที่กล่าวมานั้น ผู้ศึกษาได้สรุปว่าความคิดแบบเติบโต เป็นความคิดที่เชื่อว่าตนเองสามารถเรียนรู้และพัฒนาเปลี่ยนแปลงได้ มองอุปสรรคเป็นความท้าทายเป็นโอกาสในการพัฒนาตนเองไปสู่ความสำเร็จ แต่ความคิดแบบยึดติด เป็นความคิดที่เชื่อว่าความสามารถหรือความฉลาดความเก่งเป็นสิ่งที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิดไม่สามารถพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงได้

2.2.4 แนวทางการพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโต

(ศูนย์จิตวิทยาการศึกษา มูลนิธิยุวสถิรคุณ (2560 : 21 – 35) ได้กล่าวถึงหลักการสร้างหรือการรักษา Growth Mindset ให้คงอยู่ที่สำคัญคือ การช่วยให้เด็กเห็นว่าคุณสมบัติหรือ

ความสามารถต่าง ๆ ไม่ใช่สิ่งที่ติดตัวหรือเป็นอัตลักษณ์ของเขา แต่เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงและพัฒนาได้ ด้วยการเรียนรู้และความพยายาม เราสามารถสร้าง Growth Mindset ให้เด็ก ๆ ได้โดยวิธีการดังต่อไปนี้

1. สอนให้เด็กเข้าใจว่าการเรียนรู้สามารถเพิ่มศักยภาพของสมองได้ Dweck ได้นำการสอนเรื่องเกี่ยวกับสมองและการเรียนรู้ไปใช้กับเด็กมัธยมต้น พบว่าสามารถช่วยเพิ่มระดับผลการเรียนในเด็กที่มีผลการเรียนต่ำให้สูงขึ้นและมีแรงจูงใจในการเรียนเพิ่มขึ้นได้ เมื่อเทียบกับกลุ่มควบคุม เราจึงควรสอนให้เด็กเข้าใจว่าสมองของเราพัฒนาและเติบโตขึ้นได้เรื่อย ๆ ศักยภาพและความสามารถของเราก็เปลี่ยนแปลงได้ด้วยการเรียนรู้และฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอด้วยเช่นกัน

2. สอนให้เด็กรู้จักตั้งเป้าหมายในการเรียน สิ่งที่สำคัญมากในการช่วยให้เด็ก ๆ เกิดความรักในการเรียนรู้ คือ การให้เขาได้รู้สึกว่าเป็นเจ้าของการเรียนรู้ของตนเอง รู้ว่าการเรียนนั้นมีความสำคัญ มีความหมายกับตัวเขาอย่างไร โดยการตั้งเป้าหมายในการเรียนด้วยตนเอง ช่วยให้เด็กรู้สึกเป็นเจ้าของและรับผิดชอบการเรียนรู้ของเขา การสอนให้เด็กรู้จักตั้งเป้าหมายในการเรียนจะช่วยให้เด็กมองเห็นการพัฒนาไปข้างหน้าและประเมินการเรียนรู้ของตนเป็นระยะได้ เป้าหมาย มี 2 ชนิด คือ เป้าหมายระยะสั้น และเป้าหมายระยะยาว

3. ไม่พลาดเมื่อผิดพลาด คนส่วนใหญ่มองความผิดพลาดเป็นเรื่องไม่ดี การพูดถึงความผิดพลาดคือการตำหนิ แต่สำหรับคนที่มี Growth Mindset! ความผิดพลาดคือสิ่งที่น่าสนใจ เพราะเป็นโอกาสในการเรียนรู้ เราจึงควรชักชวนให้เด็กๆ ใส่ใจ และมองเห็นโอกาสจากความผิดพลาด

4. ใช้พลังของคำว่า "ยัง" เราสามารถช่วยให้เด็ก พลิกมุมมองจาก Fixed Mindset เป็น Growth Mindset ได้ง่ายๆ โดยการใช้คำว่า "ยัง" เมื่อเด็กบอกว่า "ทำไม่ได้" ที่จริงแล้วเขายังทำไม่ได้ในตอนนี้อย่างไรก็ตาม การเพิ่มคำว่า "ยัง" เป็นการสร้างความตระหนักว่าผลลัพธ์ที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่ใช่จุดสิ้นสุด เราสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงและสามารถไปถึงเป้าหมายได้ในอนาคต

5. ชมที่ความพยายามหรือกระบวนการ การใช้คำชมโดยทั่วไปเป็นประโยชน์ เพราะช่วยเพิ่มความภาคภูมิใจในตนเอง แต่จากการศึกษาเกี่ยวกับคำชมพบว่าคำชมบางประเภททำให้พัฒนาการในการเรียนของเด็กแย่ลง การชมที่ความฉลาดทำให้เด็กเกิด Fixed Mindset คำชมในเรื่องความฉลาด ความสามารถโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเชิงตัดสิน เปรียบเทียบ ทำให้เด็กมีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงการทำงานยาก ๆ และชอบเปรียบเทียบความสามารถกับคนอื่นมากกว่าที่จะสนใจพัฒนาตนเอง คำชมในความตั้งใจ ความพยายาม หรือกระบวนการทำให้เด็กมีแนวโน้มที่จะชอบงานที่ยากและท้าทาย สนใจในกระบวนการการเรียน กันหาวิธีการทำงานใหม่ มากกว่าการเปรียบเทียบตนเองกับคนอื่น

6. ให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อการเรียนรู้และพัฒนา การให้คำชมคู่กับความพยายามคือลักษณะที่สำคัญอย่างหนึ่งของคนที่ Growth Mindset! แต่ทั้งนี้ การจะประสบความสำเร็จหรือไป

ถึงเป้าหมายได้ ความพยายามดังกล่าวต้องเป็นความพยายามในวิธีการที่ถูกต้อง หากเราต้องการเดินทางไปสู่จุดหมายที่อยู่ในทิศเหนือแต่กลับเดินทางไปทิศใต้ ความพยายามในการเดินทางของเรานั้นยิ่งทำให้ห่างไกลจากจุดหมายไปเรื่อย ๆ ในการไปสู่เป้าหมายของเด็กๆ จึงต้องอาศัย Feedback จากครูและพ่อแม่เพื่อเป็นเข็มทิศที่ช่วยให้เดินไปได้อย่างถูกต้อง

วิลโลว์เรน เพชรเศรษฐ์ (2560 : 51) ได้กล่าวถึงแนวทางการสร้างและพัฒนารอบความคิดแบบเติบโต ดังนี้ สอนให้เด็กเข้าใจว่าการเรียนรู้สามารถเพิ่มศักยภาพของสมองได้ สอนให้เด็กรู้จักตั้งเป้าหมายในการเรียน ไม่พลาดเมื่อผิดพลาดโดยมองเห็นโอกาสจากความผิดพลาด ใช้พลังของคำว่า "ยัง" ชมที่ความพยายามหรือกระบวนการ และให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อการเรียนรู้และพัฒนา

กรกนก คำโกน (2560 : 44) ได้กล่าวไว้ว่า แนวทางการพัฒนารอบแนวคิดแบบเติบโต หมายถึง แนวทางที่ทำให้สามารถพัฒนาศักยภาพมนุษย์ได้ วิธีการหนึ่งคือ การให้ข้อมูลหรือความรู้เกี่ยวกับการทำงานของสมอง รวมถึงการฝึกฝนการทำงานอย่างหนัก เป็นวิธีการเปลี่ยนกรอบความคิดจำกัดให้เป็นกรอบความคิดแบบเติบโต โดยสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการมีกรอบความคิดของบุคคลคือ คำชมเชยและการข้อมูลที่ดีเกี่ยวกับตนเอง และการพัฒนาได้ขอสมองปัจจัยสำคัญที่มีผลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กนักเรียน คือ การตั้งเป้าหมายให้กับตนเอง เชื่อว่าสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองให้ดีขึ้นกว่าเดิมได้ ขั้นตอนของการปรับ Mindset เพื่อพัฒนารอบแนวคิดแบบเติบโต ได้แก่ 1) ฟังเสียง Mindset 2) เลือกที่จะฟัง Growth Mindset 3) ถียงกลับ Mindset 4) ลงมือทำ 5) ยังทำไม่ได้ ไม่ใช่ ทำไม่ได้ ผู้วิจัยจึงสนใจนำแนวคิดดังกล่าวมาใช้ในการจัดโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพตามแนวคิดของเพนเดอร์ที่มีต่อความสุขของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

พรรณภา ส่งแสงแก้ว (2562 : 15) การพัฒนารอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเพิ่มศักยภาพของผู้เรียน มีความสำคัญจากความคิด (Mindset) เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดอารมณ์ อารมณ์ก่อให้เกิดพฤติกรรม การมีกรอบความคิดแบบเติบโตจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถต้องการที่จะพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นในทุก ๆ ด้าน หากเผชิญปัญหาหรืออุปสรรคก็จะสามารถแก้ปัญหาและมีวิธีคิดที่ถูกต้องได้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ Mindset อาจจะไม่ใช่คำตอบของทุกปัญหา แต่ทุกการแก้ปัญหา นั้นเริ่มต้นด้วยกรอบความคิดแบบเติบโต เราทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาได้ อุปสรรคและความผิดพลาดเป็นโอกาสในการเรียนรู้ ความอดทนและพยายาม เป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จ ทุกคนสามารถสร้างกรอบความคิดแบบเติบโตให้กับตัวเองได้ โดยเฉพาะผู้ที่ทำงานในสถาบันการศึกษาควรมีกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน

เนตรนิยามาศ วรรณพยนต์ (2560) ได้กล่าวว่า การพัฒนารอบความคิดแบบเติบโต ครูมีบทบาทสำคัญในพัฒนารอบความคิดแบบเติบโตให้เกิดขึ้นกับเด็ก ได้ดังนี้

1. ครูเป็นแบบอย่างของการมีกรอบความคิดแบบเติบโต คือ ครูจะต้องมีความเชื่อว่าเด็กทุกคนสามารถที่จะพัฒนาและเรียนรู้ได้ โดยการสอนอย่างตั้งใจ ใจให้เวลา และ โอกาสกับทุกคนในการเรียนรู้ นอกจากนั้นครูจะต้องไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค รักที่จะเรียนรู้

2. ครูสอนให้เด็กเข้าใจเรื่องกรอบความคิดแบบเติบโต คือ สอนให้เด็กเข้าใจว่าคนเราพัฒนาศักยภาพและความสามารถได้ สิ่งสำคัญ คือ การมีความความตั้งใจ มีความพยายามไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และฝึกฝนในการทำสิ่งใหม่ที่ทำให้เกิดความท้าทายในศักยภาพและความสามารถของตนเอง

3. ครูต้องให้ความสำคัญกับกระบวนการ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการทำงานของเด็กจะต้องให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กเห็นว่าครูให้ความสำคัญกับความพยายามในการเรียนรู้มากกว่าผลลัพธ์หรือความฉลาด

4. ครูให้ผลสะท้อนกลับในกระบวนการเรียนการสอน คือ ครูต้องสะท้อนผลเพื่อให้เด็กได้รู้ว่าอะไรที่ทำได้ดีแล้ว และอะไรที่ต้องพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น ซึ่งการสะท้อนผลที่ดีต้องคำนึงถึงประโยชน์ของเด็กเป็นหลัก สร้างบรรยากาศให้เป็นมิตรเกิดความไว้วางใจต่อกัน หลักการสะท้อนผลคือ 1) ถูกต้อง (ตรงไปตรงมาไม่เกินจริง) 2) ถูกที่ (ไม่ตำหนิต่อหน้าสาธารณะ ควรพูดเป็นการส่วนตัว) 3) ถูกเวลา (ทำทันทีตามกาลเทศะ) 4) ถูกจุด (เฉพาะเจาะจง พฤติกรรมเห็นเป็นรูปธรรม) 5) ถูกใจ (ให้เด็กแสดงความคิดเห็นเพื่อให้เข้าใจตรงกันและร่วมตั้งเป้าหมายแก้ไขให้ดีกว่าเดิม)

5. ครูสร้างแรงจูงใจในการเรียน คือ ในเด็กที่ขาดแรงจูงใจในการเรียน ช่วยให้เกิดตั้งเป้าหมายเรียนรู้จากสิ่งที่ยากแล้วเพิ่มความท้าทายไปสู่สิ่งที่ยากขึ้นตามลำดับ

การพัฒนาหรือการปลูกฝังกรอบความคิดแบบเติบโตให้กับนักเรียนจะทำให้ นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนและมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จสูง เพราะมีความเชื่อว่าความสามารถพัฒนาหรือสร้างขึ้นมาได้ จึงตั้งใจเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ เมื่อนักเรียนมีอุปสรรคเขาจะตีความว่าเป็น โอกาสในการเรียนรู้และสามารถพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นได้

จากแนวทางการพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโตที่กล่าวมานั้น ผู้ศึกษาได้สรุปว่าแนวทางการพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโต หมายถึง แนวทางที่ทำให้สามารถพัฒนาศักยภาพมนุษย์ เป็นวิธีการเปลี่ยนกรอบความคิดจำกัดให้เป็นกรอบความคิดแบบเติบโต โดยการสอนหรือจัดกิจกรรมให้เด็กเข้าใจว่าการเรียนรู้สามารถเพิ่มศักยภาพของสมอง สอนให้รู้จักการมองเห็นความผิดพลาดหรืออุปสรรคเป็นโอกาสในการพัฒนาตนเอง ส่งเสริมให้เด็กตั้งเป้าหมายกับตนเองทั้งด้านการเรียนและการใช้ชีวิต ใช้พลังของคำว่า "ยัง" เป็นการสร้างความตระหนักว่าผลลัพธ์ที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่ใช่จุดสิ้นสุด เราสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงและสามารถไปถึงเป้าหมายได้ในอนาคต

2.3 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพล โลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

2.3.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

- 1) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
- 2) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
- 3) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
- 4) เป็นหลักสูตร การศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้
- 5) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 6) เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษายในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

2.3.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

- 1) มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
- 3) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
- 4) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสำนึกที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

2.3.3 สมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิด ดังนี้

1) ความสามารถในการสื่อสาร นักเรียนสามารถส่งสารและรับสาร มีวัฒนธรรมการใช้ภาษาในการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนคติของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้องตลอดจนการเลือกวิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2) ความสามารถในการคิด นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศในการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3) ความสามารถในการแก้ปัญหา นักเรียนสามารถแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของคุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ และเข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคมแสวงหาความรู้และประยุกต์ความรู้มาใช้ในการแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเองสังคมและสิ่งแวดล้อม

4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต นักเรียนสามารถใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม

5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยี ด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสม และมีคุณธรรม

2.3.4 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

- 2) ชื่อสัตย์สุจริต
- 3) มีวินัย
- 4) ใฝ่เรียนรู้
- 5) อยู่อย่างพอเพียง
- 6) มุ่งมั่นในการทำงาน
- 7) รักความเป็นไทย
- 8) มีจิตสาธารณะ

อีกทั้งสถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

2.4 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝัง และสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคมสามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

2.4.1 ลักษณะกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียน มี 3 ลักษณะ ดังนี้

2.4.1.1 กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ แก้ไขปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียนและอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูได้รู้จักและเข้าใจนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน

2.4.1.2 กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมพัฒนาความมีระเบียบวินัยความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีมีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกัน รู้จักแก้ไขปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุมีผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทรและสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเองทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษา วิเคราะห์ วางแผน การปฏิบัติตามแผน ประเมินปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน บริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น กิจกรรมนักเรียน ประกอบไปด้วย

- 1) กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวិชาทหาร
- 2) กิจกรรมชุมนุม ชมรม

2.4.1.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่นตามความสนใจในลักษณะของอาสาสมัคร

เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบ ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม การมีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่าง ๆ

2.4.2 หลักการสำคัญของการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์สังคมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนด ดังนี้

- 1) มีการกำหนดเป้าหมายของการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน เป็นรูปธรรมและต้องครอบคลุมกับผู้เรียนทุกคน
- 2) เป็นสิ่งที่ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างรอบด้านเต็มศักยภาพตามความสนใจ ความถนัดความต้องการ และความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและวุฒิภาวะ
- 3) เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกในการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมในลักษณะต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ประเพณี และวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
- 4) เป็นกิจกรรมที่ยึดหลักการมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง ประชาชน ชาวบ้านองค์กร และหน่วยงานอื่นมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

2.4.3 แนวทางการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี อีกทั้งให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ ดังนี้

- 1) เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสมัครใจ
- 2) เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมผ่านประสบการณ์ที่หลากหลายฝึกการทำงานที่สอดคล้องกับชีวิตจริง ตลอดจนสะท้อนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้เรียน
- 3) จัดกิจกรรมอย่างสมดุลทั้ง 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ มีความสมดุลในการจัดกิจกรรมรายบุคคลและกิจกรรมกลุ่ม รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมในและนอกสถานที่
- 4) จัดกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ โดยมีการสำรวจและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนอย่างเป็นระบบ เน้นการคิดวิเคราะห์และใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการดำเนินกิจกรรม
- 5) ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้แบบร่วมมือมากกว่าเน้นการแข่งขันบนพื้นฐานการปฏิบัติตามวิถีประชาธิปไตย

2.4.4 ขอบข่ายการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยกำหนดให้สถานศึกษาสามารถได้จัดกิจกรรมที่หลากหลายรูปแบบและมีวิธีการ มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนรักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

พึ่งตนเองได้ มีสุขภาพจิตที่ดี ปรับตัวและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข สามารถพัฒนาตนเองอย่างเต็มตามศักยภาพ มีทักษะในการเลือกแนวทางการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ มีจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อครอบครัว สังคมและประเทศชาติ ดังนี้

1) เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ให้กว้างลึกซึ่งยิ่งขึ้น ในลักษณะเป็นกระบวนการเชิงบูรณาการ โดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรมตลอดจนสามารถบูรณาการระหว่างกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์

2) เป็นกิจกรรมที่ตอบสนองความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นการให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของวิชาความรู้อาชีพ และการดำเนินชีวิตที่พึงตามตลอดจนเห็นแนวทางในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ

3) เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกการทำประโยชน์ต่อสังคมในลักษณะต่าง ๆ สนับสนุนค่านิยมที่พึงงามและส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

4) เป็นกิจกรรมที่ฝึกการทำงานและการให้บริการด้านต่าง ๆ ทั้งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม เพื่อเสริมสร้างความมีน้ำใจ ความเอื้ออาทร ความเป็นพลเมืองดี และความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

2.4.5 หลักการจัดกิจกรรมแนะแนว การส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อันจะนำไปสู่สมรรถนะที่สำคัญ 5 ประการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ โดยนำไปบูรณาการในการจัดกิจกรรมตามลักษณะของกิจกรรมแนะแนวที่ระบุไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อีกทั้งยังต้องส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะชีวิตโดยมุ่งจัดกิจกรรม ดังนี้

1) จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจและธรรมชาติของผู้เรียน

2) จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และตอบสนองจุดมุ่งหมายหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

3) จัดกิจกรรมให้ครอบคลุมด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม

4) จัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้เรียนมีอิสระในการคิดและตัดสินใจ

5) จัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยการปฏิบัติจนเกิดทักษะทักษะชีวิต

6) ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม โดยครูแนะแนวทำหน้าที่เป็นที่เลี้ยงและประสานงาน

2.4.6 วัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมแนะแนว

- 1) เพื่อให้ผู้เรียนรู้จัก เข้าใจ รัก และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น
- 2) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวางแผนการเรียน อาชีพ รวมทั้งการดำเนินชีวิตและสังคม
- 3) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี

ความสุข

2.4.7 ขอบข่ายการจัดกิจกรรมแนะแนว

- 1) ด้านการศึกษา ผู้เรียนพัฒนาตนเองในด้านการเรียนอย่างเต็มตามศักยภาพรู้จักแสวงหาและให้ข้อมูลประกอบการวางแผนการเรียนหรือการศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีวิธีการเรียนรู้ และสามารถวางแผนการเรียนหรือการศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสม
- 2) ด้านอาชีพ ผู้เรียนรู้จักตนเองในทุกด้าน รู้และเข้าใจโลกของงานอาชีพอย่างหลากหลาย มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีการเตรียมตัวสู่อาชีพ สามารถวางแผนเพื่อประกอบอาชีพตามที่ตนเองมีความถนัดและสนใจ
- 3) ด้านส่วนตัวและสังคม ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง รักและเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น รักรักษาสิ่งแวดล้อม มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีเจตคติที่ดีต่อการมีชีวิตที่ดีมีคุณภาพ มีทักษะชีวิต และสามารถปรับตัว ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.4.8 การประเมินกิจกรรมแนะแนว มีภารกิจที่รับผิดชอบ ดังนี้

- 1) ครูผู้จัดกิจกรรม ผู้เรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยครูผู้จัดกิจกรรมมีภารกิจในการวางแผนการประเมิน ดำเนินการประเมินนำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ
- 2) ผู้เรียนอาจมีส่วนร่วมในการวางแผนการประเมิน ประเมินตนเองและเพื่อน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการประเมิน ประเมินผลการพัฒนาผู้เรียน โดยประสานร่วมมือกับครูผู้จัดกิจกรรม ประเมิน บันทึก สรุปผลการพัฒนาและการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน
- 3) ประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน ครูผู้จัดกิจกรรมตรวจสอบเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม และประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตัดสินผลการประเมิน เป็น “ผ่าน” และ “ไม่ผ่าน” ดังนี้

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน ชิ้นงาน / คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ ไม่ผ่านการปฏิบัติกิจกรรม หรือมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์สถานศึกษากำหนด

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่ผู้ศึกษาได้ศึกษาพบว่างานวิจัยที่พัฒนาและเสริมสร้างจิตสาธารณะให้เกิดกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 ซึ่งเป็นช่วงวัยรุ่นโดยมีรูปแบบการเสริมสร้างจิตสาธารณะที่หลากหลาย มีดังนี้

2.5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและเสริมสร้างจิตสาธารณะ

มลธวัฒน์ กิจสวัสดิ์ (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนักบุญเปโตร ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างโปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ศึกษาผลของโปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะที่มีต่อนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่ได้คะแนนจากแบบวัดจิตสาธารณะน้อยสุด 70 คนแรก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนนักบุญเปโตร จากนั้นทำการจับคู่คะแนนของนักเรียน ใกล้เคียงกันโดยแต่ละคู่ทำการสุ่มอย่างง่ายเพื่อเข้าเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบวัดตัวแปรจิตสาธารณะ และโปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะ การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์สถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางเมื่อมีการวัดซ้ำ (Two-Way ANOVA Repeated) ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าดัชนีความสอดคล้องของโปรแกรมโดยภาพรวมอยู่ระหว่าง .60 - 1.00 และผลของโปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลอง มีคะแนน จิตสาธารณะ หลังการทดลอง และในระยะติดตามผล สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เพ็ญญา วันศรีและชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2562) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการรับใช้สังคมที่เสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนชุมนุมจิตสาธารณะ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพัฒนาการด้านจิตสาธารณะหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการรับใช้สังคม และเปรียบเทียบจิตสาธารณะหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชุมนุมจิตสาธารณะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางมูลนากภูมิวิทยาคม อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 4 แผน แบบสังเกตพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะและแบบเขียนรายงานตนเอง ดำเนินการวิจัยโดยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการรับใช้สังคม ใช้เวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 - 3 ชั่วโมง รวม 14 ชั่วโมง สังเกตพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะ และให้นักเรียนเขียนแบบรายงานตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สถิติ t-test (one sample test) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัย พบว่า 1. นักเรียนมีพัฒนาการด้าน

จิตสาธารณะหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการรับใช้สังคมจากการสังเกตครั้งที่ 1 โดยรวมอยู่ในชั้นการเห็นคุณค่า ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 0.67) และจากการสังเกตครั้งที่ 2 โดยรวมอยู่ในชั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.53) 2. นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการรับใช้สังคม มีจิตสาธารณะหลังเรียน สูงกว่าเกณฑ์ของร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2562) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนโดยใช้ตัวแบบ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนโดยใช้ตัวแบบและศึกษาระดับจิตสาธารณะของนักเรียนหลังการจัดการกิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะโดยใช้ตัวแบบ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการกิจกรรมพัฒนาจิตสาธารณะ และแบบสังเกตพฤติกรรมค่านิจสาธารณะของนักเรียน สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. กิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนโดยใช้ตัวแบบ มี 7 องค์ประกอบ คือ หลักการและเหตุผล แนวคิดพื้นฐาน วัตถุประสงค์ โครงสร้างกิจกรรม วิธีการจัดการเรียนรู้ เนื้อหา และการวัดผลประเมินผลโดยกิจกรรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$) 2. นักเรียนมีจิตสาธารณะหลังการจัดการกิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะโดยใช้ตัวแบบโดยรวมอยู่ในระดับชั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย ($\bar{X} = 4.55$) และมีพัฒนาการจิตสาธารณะโดยรวมสูงขึ้นตามลำดับ คือ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 มีจิตสาธารณะอยู่ในระดับชั้นการเห็นคุณค่า ($\bar{X} = 3.45$) หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 มีจิตสาธารณะอยู่ในระดับชั้นการจัดระบบ ($\bar{X} = 3.97$) และหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 มีจิตสาธารณะอยู่ในระดับชั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย ($\bar{X} = 4.55$)

วัฒนา ไตต่อผล (2558) ได้ศึกษาหลักสูตรเสริมสร้างจิตสาธารณะตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมร่วมกับการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของหลักสูตรเสริมสร้างจิตสาธารณะตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมร่วมกับการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 2) พัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างจิตสาธารณะตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมร่วมกับการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และ 3) ศึกษาผลการทดลองใช้หลักสูตรเสริมสร้างจิตสาธารณะตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมร่วมกับการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยศึกษาผลดังนี้ 3.1) เปรียบเทียบคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะของนักเรียนก่อนและหลังการใช้หลักสูตรเสริมสร้างจิตสาธารณะตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม ร่วมกับการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม

สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และ 3.2) ศึกษาพฤติกรรมด้านการมีจิตสาธารณะของนักเรียนก่อนและหลังการใช้หลักสูตรเสริมสร้างจิตสาธารณะตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม ร่วมกับการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ดำเนินการโดยประยุกต์ใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการสุ่มนักเรียนแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 1 ห้องที่คละความสามารถ เก่ง ปานกลาง อ่อน โรงเรียนพิชัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หลักสูตรเสริมสร้างจิตสาธารณะตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม ร่วมกับการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น แบบประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร แบบวัดจิตสาธารณะและแบบประเมินพฤติกรรมด้านการมีจิตสาธารณะ ผลการวิจัยพบว่า 1. คุณลักษณะด้านจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของหลักสูตรเสริมสร้างจิตสาธารณะตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม ร่วมกับการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคมที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 คน เยาวชนดีเด่น จำนวน 6 คน มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านการดูแลรักษา 2) ด้านการบริการ และ 3) ด้านการพัฒนา และแนวทางการเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น คือการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นเตรียมความพร้อม 2) ขั้นวิเคราะห์วางแผน 3) ขั้นลงมือปฏิบัติ และ 4) ขั้นสะท้อนความคิด 2. หลักสูตรเสริมสร้างจิตสาธารณะตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม ร่วมกับการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการประเมินความเหมาะสม พบว่าหลักสูตรประกอบด้วย 1) หลักการของหลักสูตร 2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) โครงสร้างหลักสูตร 4) คำอธิบายรายวิชา 5) สารระการการเรียนรู้ 6) คำอธิบายหน่วยการเรียนรู้ 7) จุดประสงค์การเรียนรู้ 8) กระบวนการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนมีแนวทางในการเลียนแบบจากการสังเกตตัวแบบและนำไปสู่การวางแผนเพื่อดำเนินกิจกรรมด้วยการลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริงโดยมุ่งเน้นให้เกิดคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะ 9) สื่อและแหล่งเรียนรู้ 10) การวัดและประเมินผล และผลการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า มีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการทดลองนำร่อง (Pilot Study) พบว่า หลักสูตรมีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้จริง 3. ผลการทดลองใช้หลักสูตรเสริมสร้างจิตสาธารณะตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม ร่วมกับการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า 3.1 นักเรียนมีคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะหลังการใช้หลักสูตร สูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3.2 นักเรียนมีพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะหลังการใช้หลักสูตร สูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรรยา พรรณนา(2553) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและจิตสธารณาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม และการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคศึกษากรณีตัวอย่างที่เน้นการเสนอตัวแบบสัญลักษณ์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและจิตสธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคมและการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคศึกษากรณีตัวอย่างที่เน้นการเสนอตัวแบบสัญลักษณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 80 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling) ห้องเรียนละ 40 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง โดยวิธีการจับฉลากเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม และกลุ่มทดลองที่ 2 และกลุ่มทดลองที่ 2 จำนวน 40 คน ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคศึกษากรณีตัวอย่างที่เน้นการเสนอตัวแบบสัญลักษณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม แผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคศึกษากรณีตัวอย่างที่เน้นการเสนอตัวแบบสัญลักษณ์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบทดสอบวัดจิตสธารณะ แบบแผนการทดลองแบบ Randomized control Group Pretest - Posttest Design การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีทางสถิติ t-test แบบ Independent group ในรูป Difference Score ผลการวิจัยพบว่า 1. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม และนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคศึกษากรณีตัวอย่างที่เน้นการเสนอตัวแบบสัญลักษณ์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 2. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม และนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคศึกษากรณีตัวอย่างที่เน้นการเสนอตัวแบบสัญลักษณ์ มีจิตสธารณะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ปราณี อ่อนศรี และคณะ (2557) ได้ศึกษาจิตสธารณะของนักเรียนห้องเรียนพิเศษโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาจิตสธารณะของนักเรียน โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย รูปแบบการวิจัย การวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) วัตถุประสงค์และวิธีการทำการศึกษาในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 995 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจิตสธารณะ ด้านการเคารพสิทธิการใช้ของส่วนรวม ด้านการถือเป็นที่หน้าในการดูแลรักษาของส่วนรวม และด้านการหลีกเลี่ยงทำให้เกิดการชำรุดเสียหายต่อของส่วนรวม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยนักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 50.25) นักเรียนโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย มีระดับจิตสธารณะรายด้านทั้ง 3 ด้าน อยู่ในเกณฑ์ดี โดยด้านการเคารพสิทธิการใช้ของส่วนรวม มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($means = 2.47, SD = 0.78$) รองลงมาด้านการหลีกเลี่ยงทำให้เกิดการชำรุดเสียหายต่อ

ของส่วนรวม ($means = 2.26, SD = 0.75$) ส่วนด้านการถือเป็นหน้าที่ในการดูแลรักษาของส่วนรวม มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($means = 2.14, SD = 0.74$) วิจัยและสรุป จากผลการวิจัย จะเห็นได้ว่า นักเรียนมีจิตสาธารณะทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับดี ซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นว่านักเรียนมีความตระหนัก และเห็นความสำคัญของจิตสาธารณะ แต่ด้านการถือเป็นหน้าที่ในการดูแลรักษาของส่วนรวมมี คะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนจะต้องเน้นให้ผู้เรียนตระหนักถึงความ รับผิดชอบในการดูแลรักษาของส่วนรวม เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนต่อไป

พระมหาวรธีธร จันทรชี่น (2565) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน ตามแนวคิดการรับใช้สังคมเพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเกี่ยวกับองค์ประกอบของจิตสาธารณะ 2) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการรับใช้สังคม และ 3) ศึกษาผลของการใช้รูปแบบ การเรียนการสอนตามแนวคิดการรับใช้สังคม การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา การดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 3 ระยะ ตามวัตถุประสงค์ กลุ่มตัวอย่างระยะที่ 1 ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 200 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน กลุ่มตัวอย่างระยะที่ 3 ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวรดิษฐ์วิทยาสรรพคุณ จังหวัดอ่างทอง จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 28 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ องค์ประกอบ ของจิตสาธารณะ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการรับใช้สังคมเพื่อส่งเสริมจิต สาธารณะ แบบวัดสถานการณ์จิตสาธารณะ 4 ด้าน ตัวอย่างแผนการสอนสำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยสถิติเชิงบรรยาย แจกแจงความถี่ของข้อมูล ด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และการทดสอบ การวิเคราะห์ความแปรปรวน ผลการวิจัยพบว่า 1) การวิเคราะห์องค์ประกอบ จิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการ เคารพสิทธิของผู้อื่น ด้านการถือเป็นหน้าที่ ด้านการดูแลรักษาและด้านการบำเพ็ญประโยชน์ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี โดยค่าดัชนีความกลมกลืนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ไว้ทุกตัว ($Chi-square=11.85, df=19, Sig.=0.89, CMIN/df. =0.62, n= 32, CFI=1.00, NFI=0.99, GFI =0.99, AGFI=0.97, IF=1.00, RMSEA=0.00, RMRO.00$) 2) การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการรับใช้สังคม 8 องค์ประกอบ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก และ 3) ผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการรับใช้สังคม นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมี จิตสาธารณะจากการวัดซ้ำ 3 ครั้ง คือ วัดก่อนเรียน-ระหว่างเรียน-และหลังเรียน มีแนวโน้มสูงขึ้น อย่างเป็นลำดับ และมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 นวัตกรรมที่ได้จากการวิจัยใน ครั้งนี้ คือ ผู้วิจัยได้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการรับใช้สังคมเพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะ

4 องค์ประกอบ และมีขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาจิตสาธารณะ 4 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ ขั้นที่ 2 ขั้นลงมือปฏิบัติ ขั้นที่ 3 ขั้นสะท้อนความคิด ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปและชื่นชม ซึ่งขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนทั้ง 4 ขั้นนี้ทำให้นักเรียนมีจิตสาธารณะสูงขึ้นทุกด้าน ตามลำดับดังนี้ 1) ด้านการดูแลรักษา 2) ด้านการถือเบ็นหน้าที 3) ด้านการบำเพ็ญประโยชน์ 4) ด้านการเคารพสิทธิของผู้อื่น

ธนวรรณ เหมบาสัตย์ (2565) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพหุสสินธุ์ เขต 2 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 3) เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และ 1) เพื่อทดลองใช้และประเมินผลรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดด้านจิตสาธารณะแล้วทำการสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาด้านจิตสาธารณะของนักเรียน กลุ่มเป้าหมาย คือ บุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูประจำชั้นระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในสถานศึกษาขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพหุสสินธุ์ เขต 2 จำนวน 213 คน ระยะที่ 3 สร้างรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาการสร้างรูปแบบจากโรงเรียนที่มีผลงานปฏิบัติที่เป็นเลิศ 3 โรงเรียน แล้วทำการสร้างรูปแบบและทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญกับผู้ทรงคุณวุฒิ 10 คน ระยะที่ 4 ทดลองใช้และประเมินผลรูปแบบการพัฒนาด้านจิตสาธารณะของนักเรียน กลุ่มผู้ร่วมทดลองเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนโพสนิมอนุเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพหุสสินธุ์ เขต 2 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบและตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบและ 35 ตัวชี้วัด 2) สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนามากที่สุดคือ ด้านการรับผิดชอบในการใช้ของส่วนรวม รองลงมาคือด้านการถือเบ็นหน้าที ด้านการเคารพสิทธิ ด้านการเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ และด้านการช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ 3) รูปแบบการพัฒนาประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. หลักการ 2. วัตถุประสงค์ 3. กระบวนการจัดกิจกรรม 4. วิธีดำเนินการ 5. กิจกรรมการเรียนรู้ และ 4) ค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองเท่ากับ 53.83 หลังการทดลองเท่ากับ 86.90 หมายความว่าหลังการทดลองของนักเรียนสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิโรจน์ เฉลยสุข (2564) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ปีการศึกษา 2563 จำนวน 40 คนที่สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดจิตสาธารณะ แบบประเมินการทำกิจกรรมสำหรับครู และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test Dependent Samples ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนที่พัฒนาขึ้นมีส่วนประกอบ ดังนี้ ชื่อชุดกิจกรรม วัตถุประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ ภาระงานหรือชิ้นงาน สื่ออุปกรณ์ เวลาที่ใช้ และการประเมินผล ผลการประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบของชุดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 และผลการประเมินความเหมาะสมในการนำไปใช้ อยู่ในระดับมาก และคู่มือการใช้ชุดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 และ ชุดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.15/86.73 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) จิตสาธารณะของนักเรียนหลังการใช้ชุดกิจกรรมเสริมหลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) จิตสาธารณะของนักเรียนหลังใช้ชุดกิจกรรมเสริมหลักสูตรสิ้นสุดลงกับหลังใช้ชุดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นระยะเวลา 1 เดือน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้ชุดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ อยู่ในระดับมากที่สุด

จิตติยา วาจิ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับของพฤติกรรมจิตสาธารณะ 2) ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะ และ 3) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2558 จำนวน 350 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.976 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรพฤติกรรมจิตสาธารณะ โดยรวมและรายด้าน และระดับพฤติกรรมจิตสาธารณะ สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธี ของคอ

นบร็ค ค่า t-test ใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรอิสระซึ่งจำแนกเป็น 2 กลุ่ม ค่า F-test ใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรอิสระซึ่งจำแนกมากกว่า 2 กลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวม และรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะอยู่ในระดับสูงทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ปัจจัยการปลูกฝังจากโรงเรียน รองลงมา ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู ปัจจัยด้านจิตสาธารณะ และปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคม ตามลำดับ พฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวม ระดับพฤติกรรม จิตสาธารณะอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนอยู่ในระดับสูงทุกด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ การช่วยเหลือผู้อื่น รองลงมา การเสียสละต่อสังคม และการมุ่งมั่นพัฒนาสังคม ตามลำดับผลการทดสอบสมมุติฐาน พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่มีเพศ อายุต่างกัน มีพฤติกรรมจิตสาธารณะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีระดับชั้นเรียนที่ต่างกัน มีพฤติกรรมจิตสาธารณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีตัวแบบด้านจิตสาธารณะต่างกัน มีพฤติกรรมจิตสาธารณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าการเสริมสร้างจิตสาธารณะให้เกิดขึ้นกับนักเรียน มี การใช้เทคนิควิธีการที่ต่างกันไป แต่ละวิธีก็จะเสริมสร้างและพัฒนาจิตสาธารณะตามองค์ประกอบด้านต่างๆ ที่แตกต่างกัน เช่นการพัฒนาจิตสาธารณะทั้งความคิด เจตคติ ความรู้สึกและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีจิตสาธารณะ ดังงานวิจัยของ วิโรจน์ เฉลยสุข (2564) พบว่าชุดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียน เมื่อหลังการใช้ชุดกิจกรรมเสริมหลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และหลังใช้ชุดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นระยะเวลา 1 เดือน แตกต่างกัน พรรณนา(2553) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม และนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคศึกษารณณ์ตัวอย่างที่เน้นการเสนอตัวแบบสัญลักษณ์มีจิตสาธารณะแตกต่างกัน มลธวัฒน์ กิจสวัสดิ์ (2561) พบว่าโปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะที่จัดให้กับนักเรียนกลุ่มทดลอง มีคะแนนจิตสาธารณะ หลังการทดลอง และในระยะติดตามผล สูงกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งผู้ศึกษาพบว่าแนวคิดที่น่าสนใจสามารถนำมาเสริมสร้างจิตสาธารณะให้กับนักเรียนครบทั้ง 4 องค์ประกอบ และพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นกับนักเรียนดังงานวิจัยดังกล่าวมาข้างต้น

2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโต

วิไลวรรณ เพชรเศรษฐ์ (2561) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อพัฒนาการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขจรเกียรติศึกษา จังหวัดภูเก็ต มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบการตั้งเป้าหมายทาง

การศึกษาของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อพัฒนาการตั้งเป้าหมายทางการศึกษา (2) เปรียบเทียบการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาของนักเรียนที่ใช้กิจกรรมปกติและที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อพัฒนาการตั้งเป้าหมายทางการศึกษา และ (3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อพัฒนาการตั้งเป้าหมายทางการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจจรเกียรติศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 51 คน จำนวน 2 ห้องเรียน ได้มาจากการทำแบบวัดการตั้งเป้าหมายทางการศึกษา และมีคะแนนจากแบบวัดไม่แตกต่างกัน ใช้วิธีการสุ่มแบบเป็นกลุ่มเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 26 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อพัฒนาการตั้งเป้าหมายทางการศึกษา กิจกรรมแนะแนวปกติ และแบบวัดการตั้งเป้าหมายทางการศึกษา ซึ่งมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .95 สถิติที่ใช้ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ภายหลังจากทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาสูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อพัฒนาการตั้งเป้าหมายทางการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ภายหลังจากทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาสูงกว่าของนักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) นักเรียนกลุ่มทดลองมีความเห็นว่าชุดกิจกรรมแนะแนวมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

จากรูรณ มุ่งเอื้อมกลาง (2566) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างกรอบความคิดแบบเติบโตสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีวัตถุประสงค์ คือ 1) ศึกษากรอบความคิดของนักเรียนโดยใช้แบบวัดกรอบความคิดที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น 2) พัฒนาหลักสูตรจากข้อมูลที่ได้ในขั้นตอนที่ 1 3) ศึกษาผลการใช้หลักสูตรจากนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย และ 4) ประเมินและปรับปรุงหลักสูตรโดยการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิและการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้หลักสูตร กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีผลการวัดกรอบความคิดเป็นกรอบความคิดยึดติด จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบวัดกรอบความคิด หลักสูตร แบบสอบถามความคิดเห็น และแบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติ Wilcoxon Signed Ranks Test ผลการวิจัย พบว่า 1) นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นส่วนใหญ่มีกรอบความคิดแบบผสม 2) หลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก 3) นักเรียนมีกรอบความคิดแบบเติบโตหลังการทดสอบสูงกว่าก่อนทดสอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) หลักสูตรมีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้เพื่อพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโตของนักเรียนและนักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรในระดับมาก

กรรณา วงษ์เทียนหลาย (2565) ได้ศึกษาการใช้เทคนิคทางจิตวิทยาในการพัฒนากรอบแนวคิดแบบเดบิตของนักเรียนในยุควิถีใหม่ ยุควิถีใหม่ (New Normal) เป็นยุคที่มีรูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีตจากการที่เกิดผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โควิด-19 (Covid 19) ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ช่วงปลาย พ.ศ. 2562 จนถึงปัจจุบัน จนทำให้แบบแผนและแนวทางปฏิบัติที่คุ้นเคยเปลี่ยนแปลงไป การปฏิบัติใหม่ภายใต้หลักมาตรฐานใหม่ที่ไม่คุ้นเคย เกิดรูปแบบการดำเนินชีวิตยุควิถีใหม่ โดยเฉพาะในระบบการศึกษามีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนในห้องเรียนเป็นรูปแบบการเรียนออนไลน์ ปัญหาคือ บางครอบครัวไม่มีความพร้อมในการจัดหาปัจจัยในการเรียนทั้งคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ทำให้ผู้เรียนเผชิญปัญหาและอุปสรรคในการเรียน เกิดการไม่เข้าใจในการเรียน จากการขาดปฏิริยาตอบสนอง ประกอบกับการสื่อสารที่ไม่ชัดเจน ทำให้ผู้เรียนรู้สึกไม่ชอบการเรียนรู้ ส่งผลสำคัญต่อสภาพจิตใจ สังคม และอารมณ์ของผู้เรียน ทำให้ครอบครัวและผู้เรียนรู้สึกเครียด ซึ่งพบว่าส่วนใหญ่เป็นปัญหาทางด้านทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับแนวความคิดของผู้เรียนเป็นหลัก ผู้สอนจำเป็นต้องสร้างแนวความคิดแบบเดบิตให้แก่ผู้เรียนให้มีความรู้สึกมุ่งมั่นที่จะก้าวผ่านกับสถานการณ์วิกฤตในยุควิถีใหม่ที่เกิดขึ้น ด้วยการใช้เทคนิคทางจิตวิทยาในการพัฒนาแนวความคิดแบบเดบิต นำสู่การจัดการเรียนรู้ในยุควิถีใหม่ได้อย่างมีคุณภาพ

กัญญาวีร์ พิมพิสนธิ์ (2565) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบออนไลน์ตามแนวทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมเพื่อพัฒนากรอบแนวคิดแบบเดบิตด้านการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบกรอบแนวคิดแบบเดบิตด้านการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบออนไลน์ และ (2) เปรียบเทียบกรอบแนวคิดแบบเดบิตด้านการเรียนของนักเรียนที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบออนไลน์และของนักเรียนที่ทำกิจกรรมแนะแนวแบบปกติกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 14 คน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ปีการศึกษา 2564 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนดและสมัครใจเข้าร่วมการทดลอง แล้วสุ่มอย่างง่ายเพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ (1) ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบออนไลน์ตามแนวทฤษฎีพิจารณาเหตุผล อารมณ์และพฤติกรรม (2) กิจกรรมแนะแนวแบบปกติ และ (3) แบบวัดกรอบแนวคิดแบบเดบิตด้านการเรียน ซึ่งมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .93 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ มัชชฐานค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ การทดสอบวิลคอกซัน และการทดสอบแมนวิทนีย์ ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ภายหลังจากทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบออนไลน์นักเรียนกลุ่มทดลองมีกรอบแนวคิดแบบเดบิตด้านการเรียนสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบออนไลน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบออนไลน์ มีกรอบความคิด

แบบเติบโตด้านการเรียนสูงกว่าของนักเรียนที่ทำกิจกรรมแนะแนวแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

พิทยาภรณ์ หรสิทธิ์ และวราพร เอรารวรรณ์ (2565) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบวัด กรอบความคิดแบบเติบโต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด : การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันนพหุระดับ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนา และหาคุณภาพแบบวัดกรอบความคิดแบบเติบโตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันนพหุระดับ 2) เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดกรอบความคิดแบบเติบโตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1,058 คน จาก 12 โรงเรียน โรงเรียนละ 3 ห้องเรียน รวมได้ 36 ห้องเรียน ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดกรอบ ความคิดแบบเติบโต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 6 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันนพหุ ระดับผลการวิจัยพบว่า 1) แบบวัดกรอบความคิดแบบเติบโตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ สร้างขึ้น จำนวน 48 ข้อ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ชอบความท้าทาย ความเพียรพยายาม ในการเรียนรู้ กล้าเผชิญปัญหา เรียนรู้จากคำวิพากษ์วิจารณ์ ความสามารถในการรับรู้และพัฒนา ศักยภาพของตนเอง หาบทเรียนและแรงบันดาลใจจากความสำเร็จของผู้อื่น และการแสดงออกและ การรับผิดชอบในการเรียนรู้ตนเอง มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00 ค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.238 ถึง 0.656 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.917 ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิง โครงสร้างโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันนพหุระดับ พบว่าแบบวัดกรอบความคิดแบบเติบโต สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\text{Chi-square} = 42.597$, $df = 25$, $CFI = 0.992$, $TLI = 0.986$, $RMSEA = 0.026$, $SRMR_w = 0.017$, $SRMR_b = 0.049$ และ $\text{Chi-square}/df = 1.700$) 2) เกณฑ์ปกติ ของแบบวัดกรอบความคิดแบบเติบโตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีเกณฑ์ปกติในรูป คะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T17 ถึง T83

มูทิตา อุดทน (2561) ได้ศึกษาผลของโปรแกรมการพัฒนารอบความคิดแบบเติบโต ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการพัฒนารอบ ความคิดเติบโตในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยา จังหวัดระยอง จำนวน 70 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง 35 คน และกลุ่มควบคุม 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) โปรแกรมการพัฒนารอบความคิดเติบโต 2) แบบวัดชุดความคิด และ 3) แบบประเมินพฤติกรรมการเปลี่ยนแปลงกรอบความคิด เปรียบเทียบคะแนนกรอบความคิด

เดบิตระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมภายหลังการทดลอง ด้วยการทดสอบค่าที่แบบ Independent t-test และเปรียบเทียบคะแนนรอบความคิดเดบิตในกลุ่มทดลองระหว่างสิ้นสุดการทดลองกับก่อนการทดลองด้วยการทดสอบค่าที่แบบ Dependent t-test ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการพัฒนารอบความคิดเดบิตมีคะแนนรอบความคิดเดบิตสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับโปรแกรมภายหลังสิ้นสุดการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 05
2. นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการพัฒนารอบความคิดเดบิตมีคะแนนรอบความคิดเดบิตเมื่อสิ้นสุดการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ผลการทดลองนี้ชี้ให้เห็นว่าโปรแกรมการพัฒนารอบความคิดเดบิตสามารถพัฒนาให้นักเรียนมีรอบความคิดเดบิตดีขึ้นและดีขึ้นกว่ากลุ่มควบคุม

กรกนก คำโกน (2560) ได้ศึกษาผลการใช้โปรแกรมส่งเสริมสุขภาพโดยใช้กรอบความคิดแบบเดบิตร่วมกับรูปแบบการส่งเสริมสุขภาพของเพนเดอร์ที่มีต่อความสุขของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาผลการใช้โปรแกรมส่งเสริมสุขภาพโดยใช้กรอบความคิดแบบเดบิตร่วมกับรูปแบบการส่งเสริมสุขภาพของเพนเดอร์ที่มีต่อความสุขของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 40 คน แบ่งเป็นนักเรียนที่ได้รับโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพโดยใช้กรอบความคิดแบบเดบิตร่วมกับรูปแบบการส่งเสริมสุขภาพของเพนเดอร์ จำนวน 20 คน และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพโดยใช้กรอบความคิดแบบเดบิตร่วมกับรูปแบบการส่งเสริมสุขภาพของเพนเดอร์ จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ โปรแกรมส่งเสริมสุขภาพโดยใช้กรอบความคิดแบบเดบิตร่วมกับรูปแบบการส่งเสริมสุขภาพของเพนเดอร์ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.71 และแบบประเมินความสุขมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.91 ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.83 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนด้วยค่า "ที" ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ผลการวิจัยพบว่า 1) ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสุขหลังได้รับโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพโดยใช้กรอบความคิดแบบเดบิตร่วมกับรูปแบบการส่งเสริมสุขภาพของเพนเดอร์ของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสุขของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังได้รับโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพโดยใช้กรอบความคิดแบบเดบิตร่วมกับรูปแบบการส่งเสริมสุขภาพของเพนเดอร์สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สิริลักษณ์ บัวคง ,ปริญา อ่อนใจเอื้อ และ มฤษฎ์ แก้วจินดา (2565) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนารอบความคิดแบบเดบิตในการจัดการอารมณ์และความเครียดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนารอบคิดแบบเดบิตในการจัดการกับอารมณ์และความเครียดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ 2) ศึกษากรอบความคิดแบบเดบิตในการจัดการกับอารมณ์และความเครียดของนักเรียนระดับชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง ประชากรคือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 455 คน ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการสุ่มอย่างง่ายจำนวน 1 ห้องเรียน ซึ่งมีนักเรียน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ

- 1) กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนารอบความคิดแบบเติบโตในการจัดการอารมณ์และความเครียด
- 2) แบบวัดกรอบความคิดแบบเติบโตในการจัดการอารมณ์และความเครียด
- 3) แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนารอบความคิดแบบเติบโตในการจัดการอารมณ์และความเครียด และ
- 4) แบบสอบถามความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนารอบความคิดแบบเติบโตในการจัดการอารมณ์และความเครียดหลังเข้าร่วมกิจกรรมและผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าสถิติพาราเมตริก Paired-Sample t-test ผลการวิจัยพบว่า 1. นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวมีระดับกรอบความคิดแบบเติบโตในการจัดการอารมณ์และความเครียดในระยะหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2. หลังการเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนส่วนใหญ่มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

Zhongjing Huang and Kaiyue Shang and Jing Zhang (2023) ได้ศึกษา Growth Mindset และการพัฒนาทักษะทางสังคมและอารมณ์ของนักเรียน: การวิเคราะห์เชิงประจักษ์ตาม SSES ของ OECD กรอบความคิดเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของแต่ละบุคคล การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินกรอบความคิดการเติบโตของวัยรุ่นอายุ 10 ถึง 15 ปีและความสัมพันธ์ระหว่างกรอบความคิดกับทักษะทางสังคมและอารมณ์จากมุมมองของนักเรียน ผู้ปกครอง และครู โดยใช้ข้อมูล SSES 2019 ของ OECD จากเมืองซูโจว ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าทัศนคติการเติบโตของนักเรียนได้รับผลกระทบจากสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของพวกเขา และกรอบความคิดการเติบโตของนักเรียน ผู้ปกครอง และครูสามารถทำนายทักษะทางสังคมและอารมณ์ของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญและเชิงบวกหรือไม่

Laura F. Poe (2021) ได้ศึกษาการส่งเสริมผลลัพธ์เชิงบวกของนักเรียน: การใช้กิจกรรมการไตร่ตรองและการวางแผนโดยมุ่งเน้นที่กรอบความคิดการเติบโตและเป้าหมายที่ชาญฉลาด แนวคิดการเติบโตได้รับการตรวจสอบเพื่อกำหนดการรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับความสำเร็จโดยการรวมเอากิจกรรมการตั้งเป้าหมายเข้าไปในหลักสูตรของหลักสูตรคณะในมหาวิทยาลัยสามแห่งได้ดำเนินการศึกษาโดยใช้วิธีแบบผสมผสานเพื่อตรวจสอบขอบเขตกิจกรรมการไตร่ตรองและการวางแผนที่ได้รับการออกแบบมาเพื่อเน้นไปที่กรอบความคิดแบบเติบโตผ่านการตั้งเป้าหมาย SMART (เฉพาะเจาะจง วัดผลได้ บรรลุได้ เกี่ยวข้อง และจำกัดเวลา) ส่งผลให้เกิดการรับรู้ผลลัพธ์เชิงบวกสำหรับนักเรียน นักเรียนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมเหล่านี้ตลอดภาคการศึกษาได้ตอบแบบสำรวจโดยสมัครใจเมื่อสิ้นสุดแต่ละหลักสูตร การสำรวจมุ่งเน้นไปที่การรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมที่

เกี่ยวข้องกับความก้าวหน้าของหลักสูตรโดยรวม ผลการศึกษาที่ดีของนักเรียนพบว่า นักเรียนมีการรับรู้ในเชิงบวกว่าการวางแผนและกรอบความคิดแบบเติบโต การมอบหมายการไตร่ตรองเพิ่ม การเรียนรู้ของพวกเขา โดยมีรายละเอียดการศึกษาพร้อมแนวทางการสรุปผลการวิจัยในอนาคต บทสรุป คำตอบของนักเรียนระบุว่ากิจกรรมการไตร่ตรองและการวางแผนเพิ่มความสามารถในการประสบความสำเร็จในหลักสูตร ผลการสำรวจแสดงให้เห็นถึงการรับรู้ที่ดีของนักเรียนเกี่ยวกับการไตร่ตรองและกิจกรรมการวางแผนผลกระทบเชิงบวกของการตั้งเป้าหมายปรากฏชัด จากการรับรู้ถึงความสำเร็จของนักเรียน การตอบสนองของนักเรียนที่ดีต่อกิจกรรมการไตร่ตรองและการวางแผน เป็นเวทีสำหรับการวิจัยในอนาคตเพื่อตรวจสอบบทบาทของกิจกรรมดังกล่าวในทฤษฎีกรอบความคิดแบบเติบโตเพิ่มเติมสำหรับนักการศึกษา กิจกรรมการไตร่ตรองและการวางแผนเป็นงานมอบหมายง่าย ๆ ที่สามารถรวมเข้ากับชั้นเรียนที่เกี่ยวข้องกับไอทีที่หลากหลายและโดยทั่วไปแล้วนักเรียนมองว่าเป็นเรื่องสนุกสนานและเป็นประโยชน์

Yeh, Y., Ting, Y.-S., & Chiang, J.-L. (2023) ได้ศึกษาอิทธิพลของกรอบความคิดแบบเติบโต กรอบความคิดแบบคงที่ ความเพียรพยายามและการตัดสินใจในตนเองต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเรียนรู้ความคิดสร้างสรรค์จากเกม พบว่า กรอบความคิดที่สร้างสรรค์ (CM) ความกล้า และการตัดสินใจในตนเอง ได้รับการกำหนดให้เป็นตัวแปรสร้างแรงบันดาลใจที่สำคัญซึ่งส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองของผู้เรียน ดังนั้น การศึกษานี้จึงบุกเบิกการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สร้างแรงบันดาลใจเหล่านี้กับการรับรู้ความสามารถของตนเองอย่างสร้างสรรค์ (CSE) ในระหว่างการเรียนรู้ผ่านเกม มีการใช้ Creativity Mindset Inventory (CMI) และการแทรกแซงการเรียนรู้จากเกม ผู้เข้าร่วมการพัฒนา CMI คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 281 คน และผู้ที่เข้าร่วมโครงการคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 4 จำนวน 114 คน ผลลัพธ์เผยให้เห็นว่า CMI มีโครงสร้างสี่โครงสร้าง (การควบคุมการเจริญเติบโต-ภายใน การควบคุมการเจริญเติบโต-ภายนอก การควบคุมภายในคงที่ และการควบคุมภายนอกคงที่) นอกจากนี้ การแทรกแซงของพนักงานยังช่วยเพิ่มการเติบโตของเด็ก CM และ CSE ผลการวิเคราะห์การถดถอยชี้ให้เห็นว่าการตัดสินใจด้วยตนเองเป็นสื่อกลางในอิทธิพลของการเติบโต CM และกรวดต่อ CSE นอกจากนี้ CM การเติบโต โดยเฉพาะ CM การควบคุมภายในการเติบโต เป็นตัวทำนายที่มีประสิทธิภาพในการตัดสินใจด้วยตนเองและ CSE ในทางตรงกันข้าม CM คงที่ (CM คงที่โดยรวม CM การควบคุมภายในคงที่ หรือ CM การควบคุมภายนอกคงที่) ไม่มีอิทธิพลที่มีนัยสำคัญต่อการตัดสินใจด้วยตนเองหรือ CSE ข้อค้นพบจากการศึกษาครั้งนี้สนับสนุนว่าการเติบโต CM สามารถปรับปรุงได้ผ่านเกมการศึกษาที่มีฐานความช่วยเหลือที่ดี การศึกษานี้มีส่วนสนับสนุนในด้านการเรียนรู้จากเกม โดยการพัฒนารายการ CM แสดงให้เห็นถึงการเติบโตในการแทรกแซงของ CM และชี้แจงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ CSE ในระหว่างการฝึกอบรมจากเกม ในขณะที่การเรียนรู้จากเกมได้รับความนิยมนิหมู่

นักเรียนชั้นประถมศึกษา ข้อค้นพบของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ให้ข้อมูลเชิงลึกที่สำคัญในการออกแบบการเรียนรู้จากเกมและการฝึกอบรมด้านความคิดสร้างสรรค์

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าการใช้กรอบความคิดแบบเติบโต ส่งเสริมพัฒนา นักเรียนให้เกิดมุมมอง ความคิด ความเชื่อต่อตนเองว่าสามารถเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาได้ โดยผ่านการเรียนรู้และการลงมือปฏิบัติอย่างตั้งใจและทุ่มเท มองอุปสรรคคือการเรียนรู้ เห็นคุณค่าของความตั้งใจและความพยายามในสิ่งที่ตนเองปฏิบัติ สามารถนำไปใช้ในกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ เช่นการตั้งเป้าหมายในชีวิต การจัดการอารมณ์และความเครียด การพัฒนาทักษะทางสังคมและ อารมณ์ของนักเรียน และการส่งเสริมสุขภาพ มีการนำไปใช้ในกิจกรรมที่แตกต่างกัน แต่ละสามารถ พัฒนาการอบความคิดแบบเติบโตให้กับนักเรียนได้ ดังงานวิจัย วิไลวรรณ เพชรเศรษฐ์ (2561) พบว่า นักเรียนมีการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาสูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อพัฒนาการตั้งเป้าหมายทางการศึกษา กรรณก คำโกน (2560) พบว่าโปรแกรมส่งเสริมสุขภาพโดยใช้กรอบความคิดแบบเติบโตส่งผลให้นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นมีความสุขสูงขึ้นกว่าก่อน การทดลอง ซึ่งผู้ศึกษาพบว่าแนวคิดกรอบความคิดแบบเติบโตสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัด กิจกรรม เพื่อพัฒนาความคิด เจตคติ ความรู้สึกรและพฤติกรรมของนักเรียนในแต่ด้านได้ และเสริมสร้างให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นว่ามนุษย์ทุกคนสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงและพัฒนาได้โดย การเรียนรู้และลงมือปฏิบัติด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจและความพยายามเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่ คาดหวัง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียน โรงเรียนปายวิทยาคาร จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นการวิจัยกึ่งทดลองซึ่งมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโต 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ

โดยการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

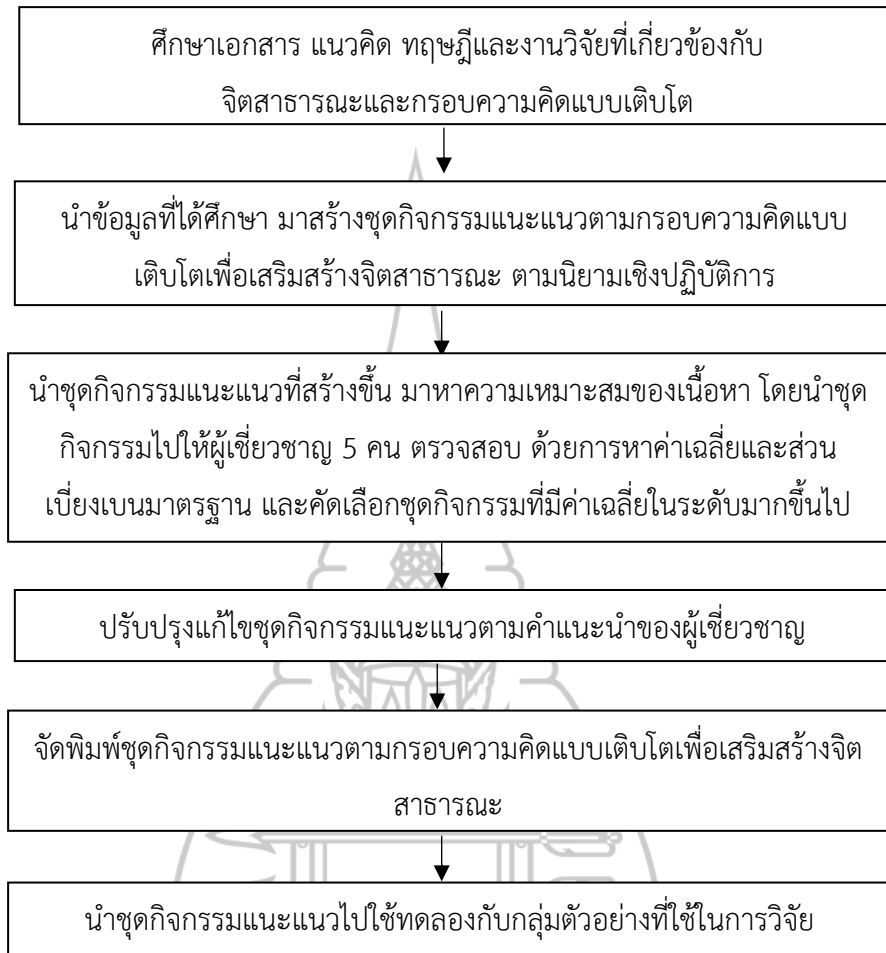
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนปายวิทยาคาร จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 35 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ แบบวัดจิตสาธารณะ และแบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะ โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 การสร้างเครื่องมือชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ ดังภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพของชุดกิจกรรมแนะแนว
ตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ

จากภาพที่ 3.1 เป็นการแสดงขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพความเหมาะสมของเนื้อหากิจกรรมที่สอดคล้ององค์ประกอบของจิตสาธารณะ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวกับจิตสาธารณะและกรอบความคิดแบบเติบโต การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การเรียนรู้เชิงรุก และทฤษฎีการเรียนรู้ การสอนด้วยการรับใช้สังคม จากหนังสือและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. นำแนวคิดและทฤษฎีที่ได้จากการศึกษา มากำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ ตลอดจนการสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดองค์ประกอบของจิตสาธารณะ จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการใช้ด้านถือเป็นหน้าที่ ด้านเคารพสิทธิ และด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

3. สร้างชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ ที่มีเนื้อหาและรูปแบบการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ประกอบด้วย 12 กิจกรรม โดยใช้เวลาในการจัดกิจกรรมทั้งสิ้น 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที สัปดาห์ละ 2 ครั้ง

4. นำชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งมีคุณวุฒิทางด้านจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนวและมีวิทยฐานะระดับชำนาญการพิเศษ ตรวจสอบคุณภาพชุดกิจกรรมความเหมาะสมเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมเชิงกิจกรรม วัตถุประสงค์ สารสำคัญ ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม สื่ออุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และความสอดคล้องของประเมินผลกิจกรรมกับวัตถุประสงค์ โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้วยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปและคัดเลือกชุดกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป หรือระดับมากขึ้นไป

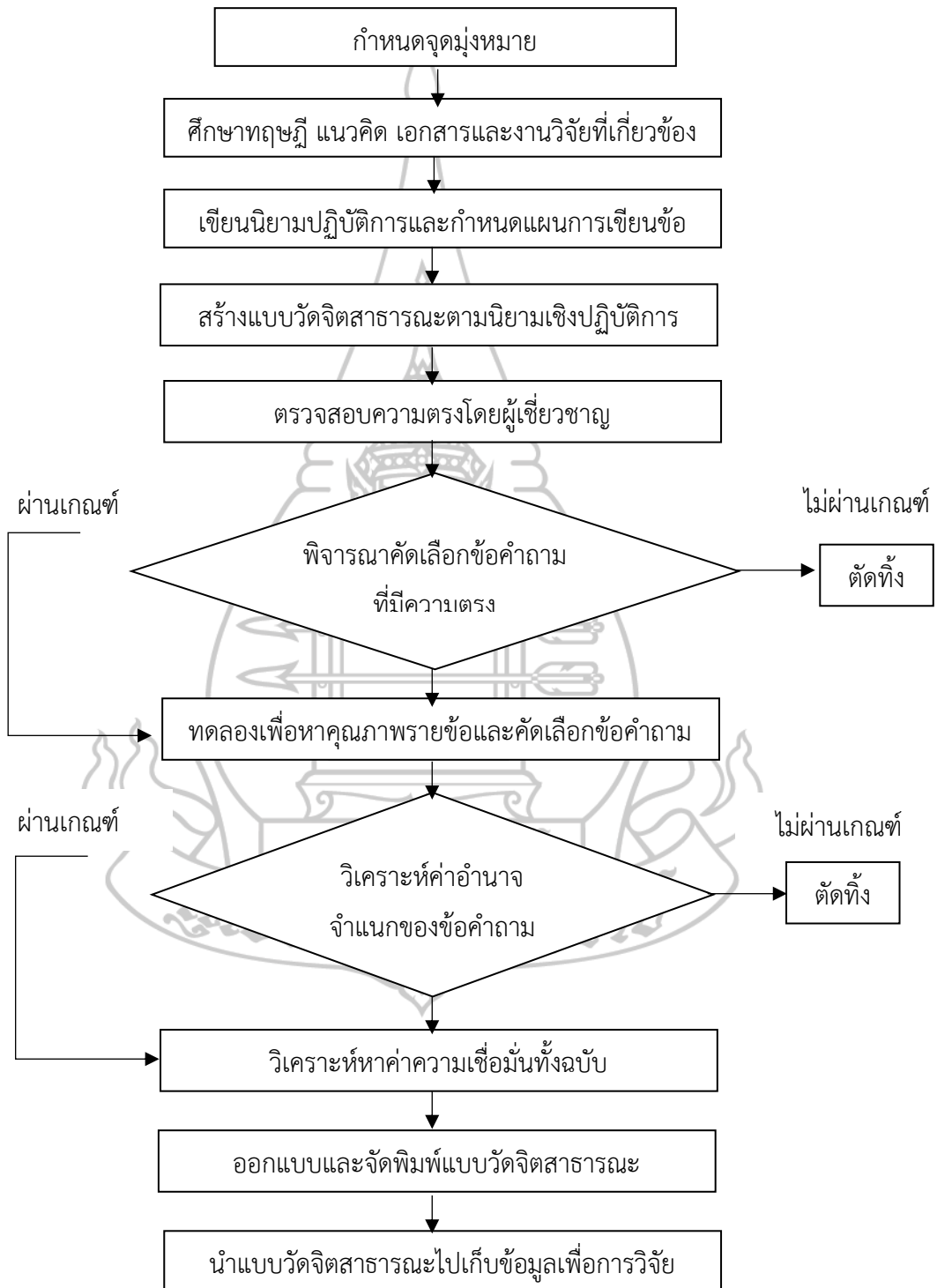
5. ปรับปรุงกิจกรรมและใบงานตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้กิจกรรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

6. จัดพิมพ์ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะให้มีความถูกต้องครบถ้วน

7. นำชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนปายวิทยาคาร จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 35 คน

3.2.2 การสร้างแบบวัดจิตสาธารณะ

ผู้ศึกษาดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของแบบวัดจิตสาธารณะ มีขั้นตอนดังนี้

ภาพที่ 3.2 ขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพของแบบวัดจิตสาธารณะ

จากภาพที่ 3.2 เป็นการแสดงขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพของแบบวัดจิตสาธารณะ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัดจิตสาธารณะ เพื่อวัดพฤติกรรมจิตสาธารณะ ตามองค์ประกอบของจิตสาธารณะ 4 ด้าน คือ ด้านการใช้ ด้านถือเป็นหน้าที่ ด้านเคารพสิทธิ และด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
2. ศึกษา ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมจิตสาธารณะ
3. เขียนนิยามปฏิบัติการองค์ประกอบของจิตสาธารณะ 4 ด้าน
4. เขียนข้อคำถามตามนิยามปฏิบัติการของจิตสาธารณะ โดยแบบวัดจิตสาธารณะ 4 ด้าน ที่ครอบคลุมด้านความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่แสดงออกของจิตสาธารณะ เป็นคำถามลักษณะแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) แบบลิเคิร์ตสเกลคู่ 4 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด ค่อนข้างจริง ไม่แน่ใจ ไม่จริงเลย จำนวน 60 ข้อ โดยแบ่งเป็นด้านละ 15 ข้อ
5. นำแบบวัดจิตสาธารณะไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีคุณวุฒิทางด้านจิตวิทยาการศึกษา และการแนะแนวและมีวิทยฐานะระดับชำนาญการพิเศษ ตรวจสอบแบบวัดจิตสาธารณะเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา ความครอบคลุมและความสอดคล้องตามนิยามปฏิบัติการ ปรับปรุงข้อคำถามที่ไม่เหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าความตรง (IOC : Index Of Congruence) ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบวัดจิตสาธารณะที่มีค่า IOC ที่อยู่ระหว่าง 0.6 – 1.00 ซึ่งมีข้อคำถามที่ได้คัดเลือกไว้จำนวน 48 ข้อ โดยแบ่งเป็นองค์ประกอบของจิตสาธารณะ ด้านที่ 1 ด้านการใช้ จำนวน 11 ข้อ ด้านที่ 2 ด้านถือเป็นหน้าที่ จำนวน 12 ข้อ ด้านที่ 3 ด้านเคารพสิทธิ จำนวน 12 ข้อ และด้านที่ 4 ด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม จำนวน 13 ข้อ
6. นำแบบวัดจิตสาธารณะ ที่ได้จากข้อ 5 ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนปายวิทยาคาร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 1 ห้องเรียน จำนวน 36 คน นำผลที่ได้จากวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อที่ได้ทดลองใช้แบบวัดจิตสาธารณะ จำนวน 48 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ตั้งแต่ -.313 ถึง .652 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .854 ดังนั้นผู้ศึกษาจึงวางแผนเลือกข้อคำถามแบบวัดจิตสาธารณะและทำการตัดคำถามบางข้อออก โดยใช้เกณฑ์ในการตัดข้อคำถามออก คือ ข้อคำถามแบบวัดที่มีค่าอำนาจจำแนกติดลบ ข้อคำถามแบบวัดที่มีค่าอำนาจจำแนกน้อยกว่าข้ออื่น และข้อคำถามแบบวัดที่มีเนื้อหาซ้ำซ้อนกับข้อคำถามอื่น ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกข้อคำถามที่ใช้จริง จำนวน 34 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อหลังจากที่ตัดข้อคำถามแบบวัดออกแล้ว เหลือจำนวน 34 ข้อ นำไปวิเคราะห์ซ้ำเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่น

ทั้งฉบับอีกครั้ง และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .211 ถึง .676 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .884

7. จัดพิมพ์แบบวัดจิตสาธารณะเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลในการวิจัย

8. นำแบบวัดจิตสาธารณะไปใช้ในการเก็บข้อมูลการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

3.2.2.1 ตัวอย่างแบบวัดจิตสาธารณะ

ข้อ 1 ฉันเคลื่อนย้ายโต๊ะหรือเก้าอี้ในการทำงานกลุ่ม เมื่อทำงานเสร็จแล้วฉันจัดเก็บเข้าที่เหมือนเดิม

ข้อ 2 ฉันคิดว่าต้องปฏิบัติตามหน้าที่และเคารพกฎระเบียบของบ้าน โรงเรียน และสังคม

ข้อ 3 เมื่อรับประทานอาหารที่ร้านอาหารเสร็จแล้ว ฉันนำจานและแก้วน้ำที่ใช้ไปไว้ที่เก็บภาชนะ

3.2.2.2 ความหมายของการตอบแบบวัดจิตสาธารณะ ให้พิจารณาจากความคิด อารมณ์ความรู้สึกและพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อสังคม ที่ตรงกับของตนเองมากที่สุด เพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อ

จริงที่สุด หมายถึงนักเรียนมีความคิด อารมณ์ความรู้สึก หรือพฤติกรรมตรงกับข้อความนั้นทุกครั้ง

ค่อนข้างจริง หมายถึงนักเรียนมีความคิด อารมณ์ความรู้สึก หรือพฤติกรรมตรงกับข้อความนั้นเป็นบางครั้ง

ไม่แน่ใจ หมายถึงนักเรียนมีความคิด อารมณ์ความรู้สึก หรือพฤติกรรมไม่ตรงกับข้อความนั้นบางครั้ง

ไม่จริงเลย หมายถึงนักเรียนไม่เคยมีความคิด อารมณ์ความรู้สึก หรือพฤติกรรมตรงกับข้อความนั้นเลย

3.2.2.3 วิธีการให้คะแนน

การให้คะแนนข้อความทางบวก

จริงที่สุด	ได้	4 คะแนน
ค่อนข้างจริง	ได้	3 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ได้	2 คะแนน
ไม่จริงเลย	ได้	1 คะแนน

การให้คะแนนข้อความทางลบ

จริงที่สุด	ได้	1 คะแนน
ค่อนข้างจริง	ได้	2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ได้	3 คะแนน
ไม่จริง	ได้	4 คะแนน

3.2.2.4 การแปลความหมายค่าเฉลี่ย แบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.00	นักเรียนมีจิตสาธารณะสูงมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	นักเรียนมีจิตสาธารณะสูง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	นักเรียนมีจิตสาธารณะค่อนข้างน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	นักเรียนมีจิตสาธารณะต่ำ

3.2.3 การสร้างแบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะ

1. ศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำมาเป็นกรอบในการสร้างคำถามในแบบสอบถามความพึงพอใจ

2. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถาม (บุญชม ศรีสะอาด 2545 อ้างใน วิโรจน์ เฉลยสุข, หน้า 103) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ

3. สร้างแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 10 ข้อ

4. นำแบบประเมินความพึงพอใจ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (ชุดเดียวกับการตรวจคุณภาพชุดกิจกรรมและแบบวัดจิตสาธารณะ) เพื่อประเมินความเหมาะสมของข้อคำถามที่สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมแนะแนวด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ และการใช้แบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จากนั้นคำนวณหาค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมเป็นรายข้อ แต่ละข้อมีค่าเฉลี่ย 4.40 ขึ้นไป นำมาเทียบกับเกณฑ์อยู่ระดับมาก ผลการประเมินทั้งฉบับมีค่าเฉลี่ย 4.62 อยู่ในระดับมากที่สุด ถือว่านำไปใช้ได้

5. ลักษณะของแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบประเมิน ได้แก่ เพศ อายุ

ตอนที่ 2 รายการประเมินความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ จำนวน 10 ข้อ

ผู้วิจัยได้กำหนดระดับความพึงพอใจ เป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม ซึ่งเป็นลักษณะคำถามปลายเปิด

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

3.3.1 ก่อนการทดลอง

3.3.1.1 ผู้วิจัยดำเนินการเสนอหัวข้อวิจัย จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ลงนามในหนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย เชิญผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนปายวิทยาคาร จำนวน 1 ห้องเรียน แบบคละความสามารถ จำนวนนักเรียน 35 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม

3.3.1.2 ผู้วิจัยดำเนินการประชุมนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนปายวิทยาคาร เพื่อชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยในการศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ และทำการวัดจิตสาธารณะก่อนการทดลอง(Pre-test) โดยใช้แบบวัดจิตสาธารณะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

3.3.2 ดำเนินการทดลอง

3.3.2.1 ในการทดลองครั้งนี้ ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2566 - มกราคม 2567

3.3.2.2 นักเรียนกลุ่มทดลองเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวด้วยการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ จำนวน 12 ครั้ง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 กิจกรรม ในวันจันทร์ คาบเรียนที่ 8 และวันพฤหัสบดี คาบเรียนที่ 7 แต่ละกิจกรรมใช้เวลาครั้งละ 50 นาที แต่มี 1 กิจกรรมที่ใช้เวลามากกว่า 50 นาที ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทำภายนอกห้องเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 กำหนดการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะในการทดลอง

ครั้งที่	เวลา	ชื่อกิจกรรม
1	15.10 – 16.00 น.	ปฐมนิเทศ
2	14.20 – 15.10 น.	สิ่งรอบตัวฉัน
3	15.10 – 16.00 น.	ร่วมกันรักษา
4	14.20 – 15.10 น.	ยึดมั่นในหน้าที่
5	15.10 – 16.00 น.	คุณค่าแห่งตน
6	14.20 – 15.10 น.	คนต้นแบบ
7	15.10 – 16.00 น.	สิทธิของฉันและเธอ
8	15.10 – 16.00 น.	ร้อยพลังกายใจ
9	14.20 – 15.10 น.	คุณค่าที่สอดคล้อง
10	15.10 – 16.00 น.	แบ่งปันความสุข
11	14.20 – 15.10 น.	สานต่อความดี
12	15.10 – 16.00 น.	ปัจฉิมนิเทศ

3.3.3 หลังการทดลอง

3.3.3.1 หลังจากจัดกิจกรรมครบแล้ว ในครั้งที่ 12 ผู้วิจัยจะทำการวัดจิตสาธารณะซ้ำอีกครั้งทันทีหลังสิ้นสุดกิจกรรม(Post-test) นำคะแนนมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

3.3.3.2 หลังจากครบ 12 ครั้งแล้วเสร็จสิ้นการทดลอง ในสัปดาห์ถัดไปผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

3.4.1 การหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

3.4.1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index Of Congruence) ของแบบวัดจิตสาธารณะ ข้อคำถามที่มีค่า ตั้งแต่ 0.6 ถึง 1.0 เป็นข้อคำถามที่อยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรงของแบบวัดจิตสาธารณะและมีความสอดคล้องกับองค์ประกอบของจิตสาธารณะที่ใช้ได้ โดยคะแนนพิจารณาความสอดคล้อง มีดังนี้

ทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่อง +1 ถ้าแน่ถ้าแน่ใจว่าข้อความวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่อง 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อความวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่อง -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อความวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

3.4.1.2 การหาค่าเฉลี่ย (*M*) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) ของชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ และคัดเลือกชุดกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป หรือระดับมากขึ้นไป

3.4.2 การวิเคราะห์ทดสอบสมมุติฐานในการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ ใช้สถิติ ค่า t-test แบบ dependent samples

3.4.3 การวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ โดยหาค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย เปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 103 อ่างใน วิโรจน์ เฉลยสุข, 2564 หน้า 113)

ค่าเฉลี่ย	แปลความว่า	ความหมาย
4.51 – 5.00	แปลความว่า	ความพึงพอใจมากที่สุด
3.51 – 4.50	แปลความว่า	ความพึงพอใจมาก
2.51 – 3.50	แปลความว่า	ความพึงพอใจปานกลาง
1.51 – 2.50	แปลความว่า	ความพึงพอใจน้อย
1.0 – 1.50	แปลความว่า	ความพึงพอใจน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียน โรงเรียนปายวิทยาคาร จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโต 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ ซึ่งมีการวัดก่อนการทดลองและหลังการทดลองระยะเวลาในการทดลองตั้งแต่วันที่ 7 ธันวาคม 2566 ถึง วันที่ 25 มกราคม 2567 มีผลการดำเนินการศึกษา ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษานี้ เพื่อให้เข้าใจเกี่ยวกับความหมายในการนำเสนอที่ตรงกัน ผู้ศึกษาได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล ดังต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
M	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับจุดประสงค์
t	แทน	ค่าสถิติ t ที่ได้จากการคำนวณ
Sig.	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติ
Df	แทน	ค่าองศาความเป็นอิสระ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 ค่าเฉลี่ยของจิตสาธารณะรายข้อและรวมรายด้านตามองค์ประกอบของจิตสาธารณะ ก่อนและหลังจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ

ตารางที่ 4.1 ค่าเฉลี่ยของจิตสาธารณะด้านการใช้ ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ

ข้อ	ข้อความ	ก่อน		หลัง	
		M	SD	M	SD
1. ด้านการใช้					
1	เมื่อฉันมีอุปกรณ์กีฬา เช่น ฟุตบอล ตะกร้อ เปตอง ไปเล่นเสร็จแล้ว ฉันนำไปเก็บไว้ที่เดิม	3.43	0.56	3.54	0.56
2	หลังเลิกเรียนวิชาต่าง ๆ หรือทำกิจกรรม ฉันจะเก็บอุปกรณ์การเรียนของโรงเรียนเข้าที่	3.06	0.80	3.29	0.57
3	ฉันเห็นโต๊ะหรือผนังมีรอยขีดเขียน ฉันมักขีดเขียนหรือต่อเติม	3.17	0.86	3.63	0.49
4	ฉันนำแก้วน้ำหรือจานอาหารจากโรงอาหารมาใช้ภายนอกโรงอาหาร	3.54	0.66	3.74	0.56
5	ฉันใช้อุปกรณ์การเรียน อุปกรณ์ทดลอง ในห้องปฏิบัติการด้วยความระมัดระวังเพื่อป้องกันการชำรุดเสียหาย	3.31	0.63	3.54	0.61
6	เมื่อฉันเข้าใช้ห้องน้ำแล้ว จะทำความสะอาดอยู่เสมอ	3.29	0.71	3.49	0.66
7	หากฉันออกจากห้องเรียนเป็นคนสุดท้าย ฉันจะปิดไฟปิดพัดลมให้เรียบร้อยก่อนออกจากห้อง เพื่อช่วยโรงเรียนประหยัดค่าใช้จ่าย	3.06	0.87	3.46	0.56
8	ฉันคิดว่าจุดบริการน้ำดื่มก็สามารถล้างมือได้	3.17	0.71	3.46	0.66
รวมด้านการใช้		3.25	0.74	3.52	0.59

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ค่าเฉลี่ยจิตสาธารณะรายข้อด้านการใช้ ก่อนการได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ เท่ากับ 3.25 ($SD = 0.84$) หลังการได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.52 ($SD = 0.59$) แสดงให้เห็นว่าภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ นักเรียนมีจิตสาธารณะด้านการใช้สูงขึ้น

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยของจิตสาธารณะด้านการถือเป็นหน้าที่ ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ

ข้อ	ข้อความ	ก่อน		หลัง	
		M	SD	M	SD
2. ด้านการถือเป็นหน้าที่					
9	ฉันคิดว่าต้องปฏิบัติตามหน้าที่และเคารพกฎระเบียบของบ้าน โรงเรียน และสังคม	2.94	0.76	3.23	0.65
10	เมื่อฉันเห็นก๊อกน้ำเสียและมีน้ำหยดตลอดเวลา ฉันไม่ได้สนใจเพราะคิดว่าไม่ใช่หน้าที่	2.97	0.75	3.20	0.68
11	เมื่อรับประทานอาหารที่โรงอาหารเสร็จแล้ว ฉันนำจานและแก้วน้ำที่ใช้ไปไว้ที่เก็บภาชนะ	3.43	0.85	3.63	0.66
12	ฉันเต็มใจทำเวรประจำวัน ในการทำความสะอาดห้องเรียน ตามที่ได้รับมอบหมาย	3.09	0.82	3.46	0.56
13	เมื่อฉันเห็นป้ายห้ามต่าง ๆ เช่น ห้ามเดินลัดสนาม ห้ามนั่ง ห้ามเข้า ฉันคิดว่าควรปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด	2.86	0.94	3.37	0.65
14	เมื่อฉันเห็นขยะตกอยู่บนพื้น ฉันรู้สึกเฉย ๆ แล้วเดินผ่านไป	2.86	0.94	3.17	0.71
15	ฉันคิดว่ากิจกรรมจิตอาสาต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดทำขึ้นหรือร่วมกับหน่วยงานภายนอกเป็นเรื่องไร้สาระ	3.14	0.73	3.40	0.69
16	ฉันมักช่วยเพื่อนเก็บสิ่งของต่างๆ หลังเสร็จกิจกรรม เช่น กีฬาสี งานวันวิชาการ งานวันคริสต์มาส เป็นต้น	2.83	0.86	3.03	0.66

17	ฉันรับอาสาเป็นตัวแทนหรือเป็นแกนนำในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของห้องเรียน	2.09	0.70	2.69	0.63
	รวมด้านการถือเป็นหน้าที่	2.91	0.88	3.24	0.69

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ค่าเฉลี่ยจิตสาธารณะรายข้อด้านการถือเป็นหน้าที่ ก่อนการได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ เท่ากับ 2.91 ($SD = 0.88$) หลังการได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.24 ($SD = 0.69$) แสดงให้เห็นว่าภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ นักเรียนมีจิตสาธารณะด้านการถือเป็นหน้าที่สูงขึ้น

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยของจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิ ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ

ข้อ	ข้อความ	ก่อน		หลัง	
		<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
3. ด้านการเคารพสิทธิ					
18	ฉันรู้สึกเฉยๆ กับเรื่องจิตสาธารณะ ฉันคิดว่าไม่เกิดประโยชน์กับตนเอง	3.20	0.72	3.23	0.69
19	ฉันยอมรับและเปิดโอกาสให้เพื่อนได้เสนอความคิดเห็นหรือร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ	3.26	0.74	3.40	0.60
20	ฉันคิดว่าเมื่อยืมสิ่งของจากโรงเรียนมาใช้แล้ว ควรรีบคืนเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้	3.37	0.77	3.37	0.69
21	ฉันยินดีให้ผู้อื่นยืมอุปกรณ์การเรียนหรือใช้อุปกรณ์ร่วมกัน เช่น ไม้บรรทัด ยางลบ สีไม้ เป็นต้น	3.09	0.82	3.37	0.65
22	ฉันคิดว่าทุกคนมีสิทธิที่จะใช้ของส่วนรวมของโรงเรียน เช่น ห้องเรียน อุปกรณ์กีฬา สนามกีฬา ห้องประชุม เป็นต้น	3.49	0.70	3.57	0.61
23	ฉันเต็มใจแบ่งที่นั่งโต๊ะม้าหินให้ผู้อื่นนั่งด้วย ถึงแม้ฉันจะนั่งมาก่อนแล้ว	3.26	0.61	3.11	0.58

24	ฉันแบ่งปันสิ่งของหรือเสื้อผ้าในการบริจาคให้ กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งต่อให้ผู้ด้อยโอกาส	2.89	0.80	3.23	0.69
รวมด้านการเคารพสิทธิ		3.22	0.75	3.33	0.65

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ค่าเฉลี่ยจิตสาธารณะรายข้อด้านการเคารพสิทธิ ก่อนการได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ เท่ากับ 3.22 ($SD = 0.75$) หลังการได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.33 ($SD = 0.65$) แสดงให้เห็นว่าภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ นักเรียนมีจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิสูงขึ้น

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยของจิตสาธารณะด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ

ข้อ	ข้อความ	ก่อน		หลัง	
		<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
4. ด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม					
25	เมื่อฉันเห็นเพื่อนกำลังทำความสะอาดห้องเรียน ฉันจะไปช่วยเพื่อนทำความสะอาด	2.71	0.79	3.23	0.77
26	ฉันรู้สึกดี เมื่อได้เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ เช่น จิตอาสาทำความสะอาด กิจกรรมอบรมหรือค่าย เป็นต้น	2.54	0.89	3.11	0.72
27	ฉันรู้สึกแย้เมื่อโรงเรียนเชิญชวนบริจาคเงินหรือทำบุญตัดบาตรตามจิตศรัทธาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น งานผ้าป่า กิจกรรมทำบุญตัดบาตร กิจกรรมปันน้ำใจจากที่สู่น้อง ร่วมทำบุญงานศพ เป็นต้น	3.23	0.73	3.31	0.76
28	ฉันคิดว่า ฉันควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนมากกว่านี้ เช่น การบริจาคสิ่งของ การแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ การเป็นแกนนำในกิจกรรมต่าง ๆ	2.60	0.88	2.89	0.72
29	ฉันยินดีช่วยเหลืองานของโรงเรียนและชุมชนด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน	2.91	0.85	3.17	0.66

30	ฉันรู้สึกดี ที่ได้ช่วยครูหรือเพื่อน จัดสถานที่ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	3.20	0.83	3.26	0.66
31	ฉันคิดว่า การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมจิตอาสาหรือกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	3.06	0.87	3.31	0.76
32	เมื่อฉันเห็นผู้อื่นถือสิ่งของหรือยกสิ่งของ ฉันรีบอาสาช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลังกายที่สามารถทำได้	2.77	0.84	3.17	0.71
33	ฉันมักจะแสดงความคิดเห็นในการประชุมหรือการทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม	2.57	0.65	2.91	0.70
34	ฉันคิดว่าการทำงานกิจกรรมจิตอาสาเพื่อนำมาแลกคะแนนความประพฤติเท่านั้น	2.57	0.85	2.94	0.91
รวมด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม		2.82	0.85	3.13	0.75

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ค่าเฉลี่ยจิตสาธารณะรายข้อด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ก่อนการได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ เท่ากับ 2.82 ($SD = 0.85$) หลังการได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.13 ($SD = 0.75$) แสดงให้เห็นว่าภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ นักเรียนมีจิตสาธารณะด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมสูงขึ้น และค่าเฉลี่ยจิตสาธารณะรายข้อตามองค์ประกอบของจิตสาธารณะ รวมทั้ง 4 ด้าน ก่อนการได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ เท่ากับ 3.03 ($SD = 0.84$) หลังการชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ย เพิ่มขึ้นเท่ากับ 3.29 ($SD = 0.69$) แสดงให้เห็นว่าภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ นักเรียนมีจิตสาธารณะสูงขึ้น

4.2.2 ผลการเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโต

ตารางที่ 4.5 ผลการเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโต

กลุ่มตัวอย่าง	n	M	SD	t	df	Sig.(2-tailed)
ก่อนการทดลอง	35	3.026	.396			
หลังการทดลอง	35	3.289	.385	5.716*	34	.000

*p < .05

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ค่าเฉลี่ยจิตสาธารณะของนักเรียนก่อนที่ได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ นักเรียนมีค่าเฉลี่ยจิตสาธารณะเท่ากับ 3.026 ($SD = 0.396$) หลังการชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 3.289 ($SD = .385$) แสดงให้เห็นว่าภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ นักเรียนมีจิตสาธารณะสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (อ้างอิงภาคผนวก ข หน้า 123)

4.2.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ

ตารางที่ 4.6 ข้อมูลเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	12	34.29
หญิง	23	65.71
อายุ		
อายุ 13 ปี	6	17.14
อายุ 14 ปี	21	60.00
อายุมากกว่า 14 ปี	8	22.86

ตารางที่ 4.7 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ

รายการประเมินความพึงพอใจ	<i>M</i>	<i>SD</i>	การแปลผล
1. ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ สาระสำคัญ ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวฯ	3.86	0.60	มาก
2. ก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวฯ นักเรียนมีความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของจิตสาธารณะ	3.86	0.69	มาก
3. หลังการเข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวฯ นักเรียนมีความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของจิตสาธารณะ	4.17	0.62	มาก
4. ก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวฯ นักเรียนมีความคิดความรู้สึกและพฤติกรรมที่แสดงถึงจิตสาธารณะ	4.09	0.70	มาก
5. หลังการเข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวฯ นักเรียนมีความคิดความรู้สึกและพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีจิตสาธารณะ	4.11	0.53	มาก
6. ครูผู้สอนจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับเวลา และใช้สื่อประกอบกิจกรรมที่หลากหลาย	4.03	0.57	มาก
7. ครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นการมีส่วนร่วมเปิดโอกาสให้พูดแสดงความคิดเห็นและสะท้อนความรู้สึกในการปฏิบัติกิจกรรม	4.31	0.58	มาก
8. ครูผู้สอนกระตุ้นความสนใจการเรียนรู้ในการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน	4.09	0.70	มาก
9. ครูผู้สอนถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์และดำเนินการจัดกิจกรรมตามที่กำหนด และสรุปเนื้อหาจากกิจกรรมอย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.20	0.63	มาก
10. นักเรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากกิจกรรมการเรียนรู้ ไปประยุกต์ในชีวิตประจำวันได้	4.26	0.51	มาก
ภาพรวมของความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวฯ	4.10	0.45	มาก

จากตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ เมื่อเสร็จสิ้นการทดลอง จำนวน 12 ครั้ง พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมแนะแนวและครูผู้จัดกิจกรรม อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยภาพรวมของความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ อยู่ในระดับมาก ($M = 4.10$, $SD = 0.45$) เมื่อพิจารณารายข้อจะพบว่า ค่าเฉลี่ยแต่ละข้อมีความแตกต่างกัน โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นลำดับแรกคือ ครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นการมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้พูดแสดงความคิดเห็นและสะท้อนความรู้สึกลงในการปฏิบัติกิจกรรม ($M = 4.31$, $SD = 0.58$) นักเรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากกิจกรรมการเรียนรู้ไปประยุกต์ในชีวิตประจำวันได้ ($M = 4.26$, $SD = 0.51$) เมื่อเปรียบเทียบความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของจิตสาธารณะก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว อยู่ในระดับมาก ($M = 3.86$, $SD = 0.69$) หลังการเข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว อยู่ในระดับมาก ($M = 4.17$, $SD = 0.62$) แสดงว่านักเรียนส่วนหนึ่งมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของจิตสาธารณะมากขึ้น เมื่อเปรียบเทียบความคิดความรู้สึกและพฤติกรรมที่แสดงถึงจิตสาธารณะก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว อยู่ในระดับมาก ($M = 4.09$, $SD = 0.70$) หลังการเข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว อยู่ในระดับมาก ($M = 4.11$, $SD = 0.53$) แสดงว่าหลังจากนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ ส่งผลทำให้นักเรียนมีความคิดความรู้สึกและพฤติกรรมที่แสดงถึงจิตสาธารณะเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งในส่วน of ครูผู้จัดกิจกรรม ครูผู้สอนถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์และดำเนินการจัดกิจกรรมตามที่กำหนด และสรุปเนื้อหาจากกิจกรรมอย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย อยู่ในระดับมาก ($M = 4.20$, $SD = 0.63$) ครูผู้สอนกระตุ้นความสนใจการเรียนรู้ในการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($M = 4.09$, $SD = 0.70$) ครูผู้สอนจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับเวลา และใช้สื่อประกอบกิจกรรมที่หลากหลาย ($M = 4.03$, $SD = 0.57$) และค่าเฉลี่ยลำดับน้อยสุด คือ ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ สาระสำคัญ ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ($M = 3.86$, $SD = 0.60$)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม

- 1) ได้ความรู้ความสนุกและความคิดสร้างสรรค์
- 2) เป็นกิจกรรมที่ดี มีสื่อที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียน
- 3) สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
- 4) อยากไปทำกิจกรรมนอกโรงเรียนบ่อย ๆ

บทที่ 5

สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การนำเสนอผลการศึกษาเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียน โรงเรียนปายวิทยาคาร จังหวัดแม่ฮ่องสอน สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

5.1 สรุปการศึกษา

5.1.1 วัตถุประสงค์ในการศึกษา

5.1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโต

5.1.1.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ

5.1.2 สมมติฐานในการศึกษา

5.1.2.1 หลังการทดลอง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยของจิตสาธารณะสูงกว่าก่อนการทดลอง

5.1.2.2 หลังการทดลอง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ อยู่ในระดับมากขึ้นไป

5.1.3 วิธีดำเนินการศึกษา

5.1.3.1 รูปแบบของการวิจัย เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีกลุ่มทดลองเพียงกลุ่มเดียว

5.1.3.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนปายวิทยาคาร จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 35 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม

5.1.3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) เครื่องมือที่ใช้สำหรับการทดลอง ได้แก่ ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ

2) เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวัดตัวแปร ได้แก่ แบบวัดจิตสาธารณะ และแบบสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ

5.1.3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1) ขั้นตอนการทดลอง กำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มทดลอง ให้ทำแบบวัดจิตสาธารณะ โดยใช้ผลคะแนนค่าเฉลี่ยแบบวัดจิตสาธารณะเป็นคะแนนทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest)

2) ขั้นตอนการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลอง เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว โดยผู้ศึกษาเป็นผู้จัดกิจกรรมแนะแนวด้วยการใช้ชุดกิจกรรมชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ตั้งแต่วันที่ 7 ธันวาคม 2566 ถึง วันที่ 25 มกราคม 2567

3) ขั้นตอนหลังการทดลอง เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ผู้ศึกษาให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบวัดจิตสาธารณะหลังการทดลอง โดยใช้เป็นคะแนนทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) และนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

5.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1.4.1 ใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของแบบวัดจิตสาธารณะของนักเรียน ก่อนและหลังการทดลอง และประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ

5.1.4.2 ทดสอบสมมติฐานในการศึกษา เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ โดยใช้สถิติค่า t-test แบบ dependent samples ซึ่งเป็นสถิติที่ใช้ในการทดสอบข้อมูลกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มเดียว

5.1.4.3 สรุปเนื้อหา ผู้ศึกษาสรุปเนื้อหาจากแบบบันทึกการเรียนรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวด้วยการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะในแต่ละครั้ง โดยการสรุปและประเมินสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรมด้วยการบรรยาย และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.1.5 ผลการศึกษา

5.1.5.1 ภายหลังจากทดลองนักเรียนมีคะแนนค่าเฉลี่ยจากแบบวัดจิตสาธารณะ สูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.5.2 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ อยู่ในระดับมาก ($M = 4.10$, $SD = 0.45$)

5.2 อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียน โรงเรียนปายวิทยาคาร จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผู้ศึกษาอภิปรายผลการศึกษา แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

5.2.1 สมมติฐานที่ตั้งไว้ ข้อ 1 หลังการทดลอง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยของจิตสาธารณะ สูงกว่าก่อนการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า ภายหลังจากทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนค่าเฉลี่ยจากแบบวัดจิตสาธารณะสูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนกลุ่มทดลองหลังจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสูงกว่าก่อนการทดลอง เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ตามข้อที่ 1 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มลธวัชณ์ กิจสวัสดิ์ (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนันทบุณยไตร ผลของโปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนจิตสาธารณะหลังการทดลองและในระยะติดตามผลสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และวิไลวรรณ เพชรเศรษฐ์ (2561) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อพัฒนาการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขจรเกียรติศึกษา จังหวัดภูเก็ต พบว่าภายหลังจากทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบวัดการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาสูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อพัฒนาการตั้งเป้าหมายทางการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบวัดการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การที่พบว่าภายหลังจากนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ มีคะแนนค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลอง กล่าวคือ การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ ที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้น

มีวัตถุประสงค์ที่เฉพาะเจาะจงในการเสริมสร้างจิตสาธารณะมีนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับระดับการเรียนรู้ นักเรียน มีรูปแบบการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของนักเรียน เน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์ต่าง ๆ โดยตรงอาศัยเทคนิคการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การคิดวิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับจิตสาธารณะ ส่งเสริมให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริงในกิจกรรมจิตสาธารณะเพื่อประโยชน์ส่วนรวมทั้งในและนอกสถานศึกษา รวมถึงการใช้สื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการในการจัดกิจกรรมทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้ได้ง่ายขึ้น เช่น เกม วิดีทัศน์ กรณีศึกษา ใบงาน รูปภาพ เป็นต้น โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการจัดกิจกรรมแนะแนว จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เป็นระยะเวลาเพียงพอและเหมาะสมในการจัดกิจกรรมตามองค์ประกอบของจิตสาธารณะ ซึ่งประกอบด้วย 12 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมครั้งที่ 1 กิจกรรมปฐมนิเทศ กิจกรรมครั้งที่ 2 กิจกรรมสิ่งรอบตัวฉัน กิจกรรมครั้งที่ 3 กิจกรรมร่วมกันรักษา กิจกรรมครั้งที่ 4 กิจกรรมยึดมั่นในหน้าที่ กิจกรรมครั้งที่ 5 กิจกรรมคุณค่าแห่งตน กิจกรรมครั้งที่ 6 กิจกรรมคนต้นแบบ กิจกรรมครั้งที่ 7 กิจกรรมสิทธิของฉันและเธอ กิจกรรมครั้งที่ 8 กิจกรรมร้อยพลังกายใจ กิจกรรมครั้งที่ 9 กิจกรรมคุณค่าที่สอดคล้อง กิจกรรมครั้งที่ 10 กิจกรรมแบ่งปันความสุข กิจกรรมครั้งที่ 11 กิจกรรมสานต่อความดี และกิจกรรมครั้งที่ 12 กิจกรรมปัจฉิมนิเทศ จะเห็นได้ว่าชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ สามารถนำไปใช้ในการเสริมสร้างความคิดความรู้สึกที่ตระหนักได้ถึงความสำคัญและคุณค่าของจิตสาธารณะที่ทุกคนควรมีต่อผู้อื่นและสังคมส่วนรวม แสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีจิตสาธารณะที่เหมาะสมของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

5.2.2 สมมติฐานที่ตั้งไว้ ข้อ 2 หลังการทดลอง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ อยู่ในระดับมากขึ้นไป ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ เมื่อเสร็จสิ้นการทดลอง จำนวน 12 ครั้ง อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ และโดยภาพรวมของความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว อยู่ในระดับมาก ($M = 4.10$, $SD = 0.45$) เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 2 แสดงให้เห็นว่าชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสามารถเสริมสร้างจิตสาธารณะให้กับนักเรียนได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลวรรณ เพชรเศรษฐ์ (2561) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อพัฒนาการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขจรเกียรติศึกษา จังหวัดภูเก็ต พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีความคิดเห็นต่อชุดกิจกรรมแนะแนวว่าช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.58$, $SD = 0.58$) และวิโรจน์ เฉลยสุข (2564)

ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร พบว่าระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 เมื่อพิจารณาความพึงพอใจในแต่ละด้าน ของนักเรียน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยเป็นดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมกิจกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.85 ด้านการใช้ชุดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.59 ด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.55 และด้านกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.23 ตามลำดับ

การที่นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ และโดยภาพรวมของความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว อยู่ในระดับมาก ($M = 4.10$, $SD = 0.45$) กล่าวคือ ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์และสรุปเนื้อหาของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

5.2.2.1 ชุดกิจกรรมแนะแนวตามองค์ประกอบด้านการใช้ เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้นักเรียนได้เรียนรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นรอบตัว การวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหา แนวทางการแก้ปัญหาในการอยู่ร่วมกันในสังคมส่วนรวม ตระหนักถึงการใช้สิ่งของหรือพื้นที่สาธารณะร่วมกัน

กิจกรรมครั้งที่ 2 กิจกรรมสิ่งรอบตัวฉัน นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคมที่เกิดขึ้น สามารถสะท้อนปัญหาและสาเหตุของปัญหาจากสื่อวีดิทัศน์ได้ บอกปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนหรือปัญหาที่เกิดขึ้นรอบตัว สามารถแยกแยะปัญหาตามองค์ประกอบของจิตสาธารณะ นักเรียนให้ความร่วมมือในการระดมความคิดเห็นในการปฏิบัติงานกลุ่ม นักเรียนมีความสนใจในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหารอบตัว

กิจกรรมครั้งที่ 3 กิจกรรมร่วมกันรักษา จากการจัดกิจกรรมครั้งนี้ ทำให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของจิตสาธารณะ การใช้สิ่งของหรือพื้นที่สาธารณะทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน กระทั่งพื้นที่สาธารณะในชุมชน นักเรียนสามารถบอกได้ถึงลักษณะของผู้ที่ขาดจิตสาธารณะด้านการใช้ บอกสาเหตุและผลกระทบต่อผู้อื่นและสังคมส่วนรวม สามารถแสดงความคิดเห็นแนวทางการแก้ปัญหาและการเสริมสร้างจิตสาธารณะด้านการใช้ตามกรอบความคิดแบบเติบโต

5.2.2.2 ชุดกิจกรรมแนะแนวตามองค์ประกอบด้านการถือเป็นหน้าที่

กิจกรรมครั้งที่ 4 กิจกรรมยึดมั่นในหน้าที่ จากการจัดกิจกรรมครั้งนี้ นักเรียนสามารถบอกหน้าที่ที่ตนเองต้องปฏิบัติเป็นประจำเมื่ออยู่ในครอบครัว นักเรียนรู้จักหน้าที่ของตนเองสามารถบอกเล่าเหตุการณ์และประสบการณ์ในการแบ่งปันสิ่งของหรือทำกิจกรรมที่ร่วมกับผู้อื่น

นักเรียนเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญของการมีจิตสาธารณะต่อส่วนรวมโดยเริ่มจากตัวเอง ซึ่งนักเรียนสามารถเขียนตอบได้ดี นักเรียนรับรู้ได้ว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม สามารถวิเคราะห์ แยกแยะได้ว่าประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมคืออะไร และควรบอกแนวทางการปฏิบัติตนอย่างไรเมื่ออยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่น เพื่อลดปัญหาความขัดแย้งในสังคม เช่น เข้าแถวซื้ออาหาร ปิดไฟ เมื่อไม่ใช้หรือออกจากห้อง จอดรถจักรยานยนต์ตามช่องที่ให้จอด สวมหมวกนิรภัยเวลาขับขี่รถจักรยานยนต์ เป็นต้น

กิจกรรมครั้งที่ 5 กิจกรรมคุณค่าแห่งตน จากการจัดกิจกรรมครั้งนี้ นักเรียนสามารถบอกถึงสิ่งที่ทำให้บุคคลมีคุณค่าได้ นักเรียนเกิดความรู้สึกว่าทุกคนเกิดมามีคุณค่าในตนเอง สามารถระบุสิ่งที่ตนเองปฏิบัติเพื่อแสดงให้เห็นถึงการมีจิตสาธารณะ เช่น เมื่อเจอสิ่งของมีค่าตกอยู่หรือลืมไว้จะเก็บของส่งคืนที่สถานักเรียนเพื่อส่งคืนเจ้าของ การข้ามทางม้าลายหน้าโรงเรียน เป็นต้น นักเรียนรับรู้ได้ถึงประโยชน์ของการมีจิตสาธารณะ สามารถบอกวิธีการปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรมในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

กิจกรรมครั้งที่ 6 กิจกรรมคนต้นแบบ จากการจัดกิจกรรมครั้งนี้ พบว่านักเรียนให้ความสนใจ เกิดความตื่นเต้นเมื่อเห็นบุคคลจากสื่อที่ครูให้รับชม คนต้นแบบที่มีจิตสาธารณะหรือรวมถึงคนต้นแบบที่มีจิตอาสาในการช่วยเหลือผู้อื่นและสังคมส่วนรวมในเหตุการณ์หรือสถานการณ์ต่าง ๆ นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นและโต้ตอบ ชักถาม แลกเปลี่ยนประสบการณ์ได้อย่างสนุกสนาน บอกเจตคติและความรู้สึกของตนเองต่อการที่ได้เรียนรู้จิตสาธารณะด้านการถือ เป็นหน้าที่ จิตสาธารณะสามารถทำได้ทันที จิตสาธารณะเริ่มที่ตัวเรา นักเรียนชอบและให้ความสนใจ ในกิจกรรมนี้มาก เพราะอาจเป็นสิ่งที่ไม่เคยได้พบเห็นว่าคุณค่าที่มีชื่อเสียงก็มีจิตสาธารณะที่ทำประโยชน์เพื่อสังคมส่วนรวมเช่นกัน

5.2.2.3 ชุดกิจกรรมแนะแนวตามองค์ประกอบด้านการเคารพสิทธิ

กิจกรรมครั้งที่ 7 กิจกรรมสิทธิของฉันและเธอ จากการจัดกิจกรรมนี้ พบว่านักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการแสดงออกด้านการเคารพสิทธิในการใช้สิ่งของหรือพื้นที่ส่วนรวมในการดำรงชีวิตประจำวัน นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นหรือสะท้อนข้อคิดที่ได้จากวีดิทัศน์กรณีศึกษาที่รับชมเมื่อลูกบอลอยู่ในมือของตนเอง แต่ลักษณะของการส่งลูกบอลนักเรียนจะส่งลูกบอลไว้มากอาจเป็นเพราะนักเรียนบางไม่กล้าพูดแสดงความคิดเห็น นักเรียนจะเขียนลงในกระดาษมากกว่า การจัดกิจกรรมในลักษณะเล่นเกมทำให้นักเรียนเกิดความตื่นตัวมากยิ่งขึ้น

5.2.2.4 ชุดกิจกรรมแนะแนวตามองค์ประกอบด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

กิจกรรมครั้งที่ 8 กิจกรรมร้อยพลังกายใจ จากการจัดกิจกรรมนี้ เป็นกิจกรรมที่ปฏิบัตินอกห้องเรียน ทำให้นักเรียนสนุกสนานกับการทำกิจกรรมสาธารณะ ซึ่งอยู่ในลักษณะของ

จิตอาสา เพราะมีการกำหนดสถานที่และเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมชัดเจน นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามที่ตัวแทนกลุ่มจับฉลากได้ ตามเวลาที่กำหนด เมื่อกลับเข้าสู่ห้องเรียน นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิดสรุปความคิด เจตคติ ความรู้สึกจากการปฏิบัติกิจกรรม และสามารถบอกพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีจิตสาธารณะด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

กิจกรรมครั้งที่ 9 กิจกรรมคุณค่าที่สอดคล้อง จากการจัดกิจกรรมครั้งนี้ เป็นกิจกรรมสรุปองค์ประกอบจิตสาธารณะ 4 ด้าน เป็นการสร้างความตระหนักและประโยชน์ของการมีจิตสาธารณะ โดยผ่านการเขียนหลักคุณธรรม คำคม แคปชั่น ที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันระดมความคิดและเขียนคำคม แคปชั่น

กิจกรรมครั้งที่ 10 กิจกรรมแบ่งปันความสุข จากการจัดกิจกรรมครั้งนี้ เป็นการมอบหมายภาระกิจให้กับนักเรียน โดยการปฏิบัติกิจกรรมจิตสาธารณะนอกห้องเรียน โดยนักเรียนสามารถเลือกปฏิบัติเป็นรายบุคคลหรือเป็นรายกลุ่มก็ได้ และเลือกสถานที่ได้เอง เช่น โรงเรียน วัด ชุมชน โบสถ์ สวนสาธารณะ เป็นต้น เพื่อปฏิบัติกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ส่วนร่วม แล้วส่งภาระงานที่มอบหมายในรูปแบบออนไลน์ นักเรียนให้ความสนใจดีมาก บางส่วนทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม แต่ก็มีนักเรียนหลายคน que เลือกทำกิจกรรมเป็นรายบุคคล และนักเรียนได้กลับมาเล่าสิ่งที่ตนเองและกลุ่มทำอะไรบางอย่าง มีความรู้สึกอย่างไร บอกเหตุผลในการเลือกกิจกรรมและสถานที่ แสดงให้เห็นว่านักเรียนสามารถวางแผนการทำงานและลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองได้ ถือเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาตนเองโดยการนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติ

กิจกรรมครั้งที่ 11 กิจกรรมสานต่อความดี จากการจัดกิจกรรมนี้ เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนร่วมกันระดมความคิดและตอบคำถามสะท้อนความคิด เจตคติ ความรู้ และพฤติกรรมของนักเรียนต่อการมีจิตสาธารณะ เพื่อให้นักเรียนประเมินว่าจากการเข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมดนี้ สามารถทำให้ความคิด เจตคติ ความรู้ และพฤติกรรมของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ความคิด และพฤติกรรมสามารถที่จะพัฒนาได้หรือไม่ จิตสาธารณะมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตหรือไม่อย่างไร และนักเรียนสามารถนำเสนอสิ่งที่ตอบได้ทุกประเด็น รับรู้ได้การทำกิจกรรมในการปลูกฝังเสริมสร้างจิตสาธารณะส่งผลทำให้ความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้

5.3.1.1 แนวทางการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโต เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนปายวิทยาคาร จังหวัด

แม่ฮ่องสอน ควรได้รับการเผยแพร่และนำรูปแบบการจัดกิจกรรมไปปรับใช้กับเด็กและเยาวชนในสังคม เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะให้กับเด็กและเยาวชน

5.3.1.2 ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนสื่อ แหล่งเรียนรู้ และจัดกิจกรรมส่งเสริมจิตสาธารณะให้กับนักเรียนด้วยรูปแบบที่หลากหลาย กระตุ้นความสนใจช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจและเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะ

5.3.1.3 ผู้ปฏิบัติงานแนะแนวหรือผู้จัดกิจกรรม ควรมีการบูรณาการการจัดกิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะกับครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ด้วยรูปแบบการจัดกิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะที่หลากหลาย ได้แก่ กิจกรรมคนต้นแบบและกิจกรรมแบ่งปันความสุข ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของจิตสาธารณะ ช่วยปลูกฝังและเสริมสร้างให้นักเรียนที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นมีความคิด เจตคติ ความรู้สึกและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงจิตสาธารณะ ควรจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ทำให้ดูเป็นแบบอย่าง และให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมจริง

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

5.3.2.1 นำชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ ไปทำการศึกษากับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอื่น ๆ เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่เข้าใจง่ายและมีสื่อและแหล่งเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม เพื่อให้นักเรียนที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นตระหนักถึงความสำคัญของจิตสาธารณะ

5.3.2.2 การศึกษาครั้งนี้ได้นำกรอบความคิดแบบเติบโตมาใช้ในการเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียน จากผลการศึกษาพบว่าสามารถเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนได้ จึงควรนำกรอบความคิดแบบเติบโตไปใช้ในการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ในการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.3 การศึกษาเรื่องจิตสาธารณะ เป็นสิ่งที่ยากต่อการวัดผลของการกระทำ ต้องใช้ระยะเวลาในการบ่มเพาะ ปลูกฝัง ส่งเสริม และพัฒนาอย่างยาวนาน จึงจะมีการเห็นผลของการกระทำที่ยั่งยืนและต่อเนื่อง ควรใช้ระยะเวลาในการศึกษามากขึ้นกว่านี้และควรมีการเพิ่มระยะการติดตามผล เพื่อศึกษาความคงทนของความคิดและพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะของนักเรียน

บรรณานุกรม

- กรรณก คำโกน. (2560). ผลการใช้โปรแกรมส่งเสริมสุขภาพโดยใช้กรอบความคิดแบบเติบโตร่วมกัน รูปแบบการส่งเสริมสุขภาพของเพนเดอร์ที่มีต่อความสุขของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนต้น. (รายงานวิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , กรุงเทพมหานคร.
- กรรยา พรรณนา. (2559). จิตสาธารณะสร้างได้ง่ายนิดเดียว. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กรรยา พรรณนา. (2553). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและจิตสาธารณะของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการเรียนรู้ด้วยการรับใช้ สังคมและการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคศึกษาศาสตร์ตัวอย่างที่เน้นการเสนอตัวแบบ สัญลักษณ์. (รายงานวิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- กรุณา วงษ์เทียนหลาย. (2565). การใช้เทคนิคทางจิตวิทยาในการพัฒนากรอบแนวคิดแบบเติบโตของ ผู้เรียนในยุควิถีใหม่. วารสารการบริหารและนวัตกรรมการศึกษา จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 5(1), 104-126.
- กัญญาวีร์ พิมพิสนธิ์. (2565). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบออนไลน์ตามแนวทฤษฎีพิจารณา เหตุผล อารมณ์และพฤติกรรมเพื่อพัฒนากรอบความคิดแบบเติบโตด้านการเรียนของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, 11(1), 39-49.
- จารุวรรณ มุ่งเอี่ยมกลาง. (2566). การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างกรอบความคิดแบบเติบโต สำหรับ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วารสารราชพฤกษ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา, 21(1), 74-90.
- จิตติยา วาจี. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่ง หนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร. (รายงานวิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2562). การพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนโดยใช้ตัวแบบ. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 14(1), 41-50.

- ธนวรรณ เข็มบาสต์ย์. (2565). รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์ เขต 2. (รายงานวิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ปราณี อ่อนศรี และคณะ. (2557). การศึกษาจิตสาธารณะของนักเรียนห้องเรียนพิเศษ โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย. เวชสารแพทย์ทหารบก, 67(3), 103-110.
- พระมหาวริทธิ์ธร จันทร์ชื่น. (2565). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการรับใช้สังคม เพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. (รายงานวิทยานิพนธ์ ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, ปทุมธานี.
- พิทยาภรณ์ หรสิทธิ์ และวราพร เอรารวรรณ. (2565). การพัฒนาแบบวัดกรอบความคิดแบบเติบโต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด : การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันนพหุระดับ. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ, 17(2), 1-14.
- เพ็ญภา วันศรี และชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2562). ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการรับใช้สังคมที่เสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนชุมนุมจิตสาธารณะ. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 21(4), 239-253.
- มลธวัฒน์ กิจสวัสดิ์. (2561). การพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนักบุญเปโตร. (รายงานวิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- มุกิตา ออดทน. (2561). ผลของโปรแกรมการพัฒนารอบความคิดแบบเติบโตในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. (รายงานวิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- วัฒนา ไตต่อผล. (2558). หลักสูตรเสริมสร้างจิตสาธารณะตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญา สังคมร่วมกับการเรียนรู้ด้วยการรับใช้สังคม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 17(2), 1-12.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และคณะ. (2563). การพัฒนา GROWTH MINDSET ของผู้เรียนยุค 5G. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

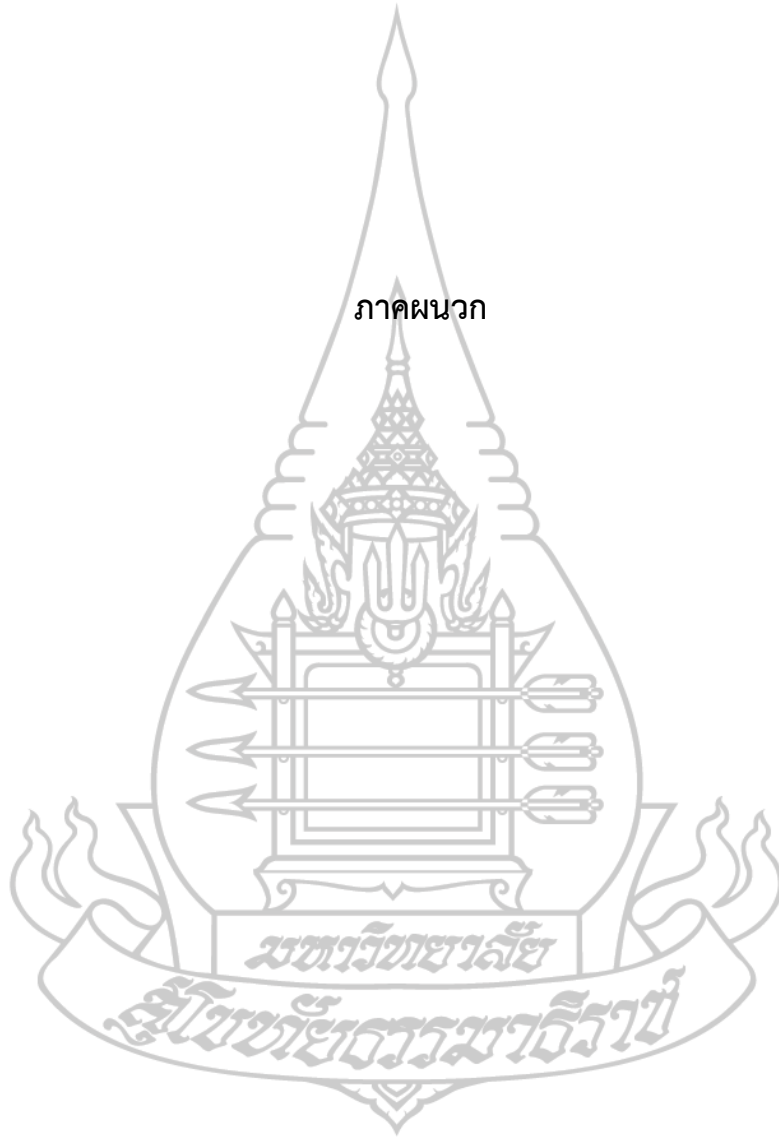
- วิโรจน์ เฉลยสุข. (2564). การพัฒนาชุดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร. (รายงานวิทยานิพนธ์ ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- วิไลวรรณ เพชรเศรษฐ์. (2561). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อพัฒนาการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขจรเกียรติศึกษา จังหวัดภูเก็ต. (รายงานวิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ศูนย์จิตวิทยาศึกษา มูลนิธิยุวสถิรคุณ.(2558). การพัฒนารอบความคิด GROWTH MINDSET. สืบค้นจาก <https://pubhtml5.com/tdpk/whwk/basic/>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning). กรุงเทพมหานคร : หน่วยงานศึกษานิเทศก์
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.(2553). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). แผนการพัฒนาการแนะแนวและแนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรไทย
- สิริลักษณ์ บัวคง และคณะ. (2565). ผลการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนารอบความคิดแบบเติบโตในการจัดการอารมณ์และความเครียดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. (รายงานวิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- Huang, Z., Shang, K., & Zhang, J. (2023). The growth mindset and student social and emotional skill development: An empirical analysis based on the OECD's SSES. *Best Evidence in Chinese Education*, 14(1):1745-1749.

Laura F. Poe and Nita G. Brooks and Melinda Korzaan (2021). Promoting Positive Student Outcomes: The Use of Reflection and Planning Activities with a Growth-Mindset Focus and SMART Goals. *Information Systems Education Journal (ISEDJ)*, 19(4):13-22.

Yeh, Y., Ting, Y.-S., & Chiang, J.-L. (2023). Influences of Growth Mindset, Fixed Mindset, Grit, and Self-determination on Self-efficacy in Game-based Creativity Learning. *Educational Technology & Society*, 26(1), 62-78.
[https://doi.org/10.30191/ETS.202301_26\(1\).0005](https://doi.org/10.30191/ETS.202301_26(1).0005)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ตัวอย่างเอกสารที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ที่ อว.0602.16 (ว) / 833

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๘ พฤศจิกายน 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวสุรีย์พันธ์ ชัยศักดิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวจันทิพย์ เอ็มนาง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนปายวิทยาคาร จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีรัมย์)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 093-135-8016

ที่ อว.0602.16 (บ) / 833

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๘ พฤศจิกายน 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวอัจฉรา บุญกลิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวจันทร์นีย์ เอ็มนาง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนปายวิทยาคาร จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษานำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 093-135-8016

ที่ อว.0602.16 (ว) / 833

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

28 พฤศจิกายน 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวทัศนวรรณ ปัญญาแดง

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวจันทนีย์ เอ็มนาง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนปายวิทยาคาร จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 093-135-8016

ที่ อว.0602.16 (บ) / 837

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๘ พฤศจิกายน 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวสุรีย์รัตน์ ไธหารสกุล

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวจันทน์ อีมนาง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนปายวิทยาคาร จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษานำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 093-135-8016

ที่ อว.0602.16 (บ) / 833

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๘ พฤศจิกายน 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางกัญญณัฐ จิวหานัง

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวจันทิพย์ เอ็มนาง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนโรงเรียนปายวิทยาคาร จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 093-135-8016

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ชื่อ นางสาวทัศนวรรณ ปัญญาแดง
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนแม่อ่อนวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่
 ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
 วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. ชื่อ นางสุรีย์พันธ์ ชัยศักดิ์
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่
 ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
 วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
3. ชื่อ นางกัญญณัช จิวหานั่ง
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่
 ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
 วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
4. ชื่อ นางสาวอัจฉรา บุญกลิ่น
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนนวมินทราชูทิศ พายัพ จังหวัดเชียงใหม่
 ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
 วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
5. ชื่อ นางสุรีย์รัตน์ โอฬารสกุล
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดโนนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่
 ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
 วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ภาคผนวก ค
ผลการตรวจสอบค่าความตรงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ ค.1 ผลการประเมินคุณภาพเครื่องมือวิจัยโดยผู้เชี่ยวชาญ ในการพิจารณาความตรง
ของเนื้อหาของแบบวัดจิตสาธารณะ

ด้านที่	ข้อ ที่	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม Σx	ผล IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1. ด้านการใช้	1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	3	-1	+1	+1	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
	4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	5	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
	6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	8	+1	-1	-1	-1	-1	-3	-0.6	ใช้ไม่ได้
	9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	10	+1	-1	-1	0	-1	-2	-0.4	ใช้ไม่ได้
	11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	12	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	ใช้ได้
	13	+1	-1	-1	+1	+1	1	0.2	ใช้ไม่ได้
	14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	15	+1	+1	+1	-1	0	2	0.4	ใช้ไม่ได้
2. ด้านการ ถือเป็นหน้าที่	16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	20	+1	+1	+1	-1	+1	3	0.6	ใช้ได้
	21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	24	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

ด้านที่	ข้อ ที่	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม Σx	ผล IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
2. ด้านการ ถือเป็นหน้าที่ (ต่อ)	25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	26	+1	-1	-1	+1	+1	1	0.2	ใช้ไม่ได้
	27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	28	0	-1	-1	0	0	-2	-0.4	ใช้ไม่ได้
	29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	30	+1	-1	-1	+1	+1	1	0.2	ใช้ไม่ได้
3. ด้านการ เคารพสิทธิ	31	+1	-1	-1	+1	+1	1	0.2	ใช้ไม่ได้
	32	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
	33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	36	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
	37	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	38	+1	0	0	-1	0	0	0	ใช้ไม่ได้
	39	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	40	+1	+1	+1	-1	0	2	0.4	ใช้ไม่ได้
	41	+1	+1	+1	0	0	3	0.6	ใช้ได้
	42	+1	+1	+1	-1	+1	3	0.6	ใช้ได้
	43	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
	44	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	45	+1	+1	+1	-1	+1	3	0.6	ใช้ได้

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

ด้านที่	ข้อ ที่	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม Σx	ผล IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
4. ด้านการ	46	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ปฏิบัติกิจกรรม	47	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ที่เป็น	48	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
ประโยชน์ต่อ	49	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
ส่วนรวม	50	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	51	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	52	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	53	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	54	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	55	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	56	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	57	0	-1	-1	+1	0	-1	-0.2	ใช้ ไม่ได้
	58	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
	59	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
	60	+1	-1	-1	+1	+1	1	0.2	ใช้ ไม่ได้

ภาคผนวก ง

ผลการตรวจสอบคุณภาพชุดกิจกรรมแนะแนวโดยผู้เชี่ยวชาญ
ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของชุดกิจกรรมแนะแนว
ตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ

ตารางที่ ง.1 ผลการตรวจสอบคุณภาพ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของชุดกิจกรรมแนะแนว ตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ

กิจกรรม ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ(คนที่)					ค่าเฉลี่ย	ระดับ S.D.	การแปลผล
		1	2	3	4	5			
1	ปฐมนิเทศ								
	1. ชื่อกิจกรรม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	2. วัตถุประสงค์	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	3. สารระสำคัญ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4. ระยะเวลาในการ จัดกิจกรรม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	5. สื่อ/อุปกรณ์/ แหล่งเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	6. กิจกรรมการ เรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	7. การประเมินผล กิจกรรม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยรวมกิจกรรมปฐมนิเทศ						5.00	0.00	มากที่สุด
2	กิจกรรมสิ่งรอบตัวฉัน								
	1. ชื่อกิจกรรม	4	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	2. วัตถุประสงค์	4	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	3. สารระสำคัญ	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
	4. ระยะเวลาในการ จัดกิจกรรม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	5. สื่อ/อุปกรณ์/ แหล่งเรียนรู้	5	5	5	4	4	4.60	0.55	มากที่สุด
	6. กิจกรรมการ เรียนรู้	5	5	5	4	4	4.60	0.54	มากที่สุด
	7. การประเมินผล กิจกรรม	4	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยรวมกิจกรรมสิ่งรอบตัวฉัน						4.77	0.23	มากที่สุด

ตารางที่ ง.1 (ต่อ)

กิจกรรม ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ(คนที่)					ระดับ		
		1	2	3	4	5	ค่าเฉลี่ย	S.D.	การแปลผล
3	กิจกรรมร่วมกันรักษา								
	1. ชื่อกิจกรรม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	2. วัตถุประสงค์	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	3. สาระสำคัญ	4	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	4. ระยะเวลาในการ จัดกิจกรรม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	5. สื่อ/อุปกรณ์/ แหล่งเรียนรู้	4	5	5	4	4	4.40	0.55	มากที่สุด
	6. กิจกรรมการ เรียนรู้	4	5	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
	7. การประเมินผล กิจกรรม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยรวมกิจกรรมร่วมกันรักษา						4.80	0.19	มากที่สุด
4	กิจกรรมยึดมั่นในหน้าที่								
	1. ชื่อกิจกรรม	5	5	4	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	2. วัตถุประสงค์	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	3. สาระสำคัญ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4. ระยะเวลาในการ จัดกิจกรรม	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	5. สื่อ/อุปกรณ์/ แหล่งเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
	6. กิจกรรมการ เรียนรู้	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
	7. การประเมินผล กิจกรรม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยรวมกิจกรรมยึดมั่นในหน้าที่						4.89	0.12	มากที่สุด

ตารางที่ ง.1 (ต่อ)

กิจกรรม ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ(คนที่)					ระดับ		
		1	2	3	4	5	ค่าเฉลี่ย	S.D.	การแปลผล
5	กิจกรรมคุณค่าแห่งตน								
	1. ชื่อกิจกรรม	3	5	4	5	5	4.40	0.89	มากที่สุด
	2. วัตถุประสงค์	3	5	5	5	5	4.60	0.89	มากที่สุด
	3. สาระสำคัญ	4	5	4	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
	4. ระยะเวลาในการ จัดกิจกรรม	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	5. สื่อ/อุปกรณ์/ แหล่งเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	6. กิจกรรมการ เรียนรู้	4	5	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
	7. การประเมินผล กิจกรรม	4	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยรวมกิจกรรมคุณค่าแห่งตน						4.66	0.46	มากที่สุด
6	กิจกรรมคนต้นแบบ								
	1. ชื่อกิจกรรม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	2. วัตถุประสงค์	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	3. สาระสำคัญ	4	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	4. ระยะเวลาในการ จัดกิจกรรม	5	3	5	5	5	4.60	0.89	มากที่สุด
	5. สื่อ/อุปกรณ์/ แหล่งเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	6. กิจกรรมการ เรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	7. การประเมินผล กิจกรรม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยรวมกิจกรรมคนต้นแบบ						4.91	0.13	มากที่สุด

ตารางที่ ง.1 (ต่อ)

กิจกรรม ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ(คนที่)					ระดับ		
		1	2	3	4	5	ค่าเฉลี่ย	S.D.	การแปลผล
7	กิจกรรมสิทธิของฉันและเธอ								
	1. ชื่อกิจกรรม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	2. วัตถุประสงค์	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	3. สาระสำคัญ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4. ระยะเวลาในการ จัดกิจกรรม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	5. สื่อ/อุปกรณ์/ แหล่งเรียนรู้	5	5	4	4	4	4.40	0.55	มาก
	6. กิจกรรมการ เรียนรู้	5	5	4	4	4	4.40	0.55	มาก
	7. การประเมินผล กิจกรรม	5	5	4	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยรวมกิจกรรมสิทธิของฉันและเธอ						4.80	0.19	มากที่สุด
8	กิจกรรมร้อยพลังกายใจ								
	1. ชื่อกิจกรรม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	2. วัตถุประสงค์	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	3. สาระสำคัญ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4. ระยะเวลาในการ จัดกิจกรรม	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	5. สื่อ/อุปกรณ์/ แหล่งเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	6. กิจกรรมการ เรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	7. การประเมินผล กิจกรรม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยรวมกิจกรรมร้อยพลังกายใจ						4.97	0.06	มากที่สุด

ตารางที่ ง.1 (ต่อ)

กิจกรรมที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ(คนที่)					ระดับ		
		1	2	3	4	5	ค่าเฉลี่ย	S.D.	การแปลผล
9	กิจกรรมคุณค่าที่สอดคล้อง								
	1. ชื่อกิจกรรม	4	5	2	5	5	4.20	1.30	มาก
	2. วัตถุประสงค์	4	5	4	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
	3. สาระสำคัญ	4	5	4	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
	4. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม	5	5	4	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	5. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้	4	5	4	4	4	4.20	0.45	มาก
	6. กิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
	7. การประเมินผลกิจกรรม	5	5	4	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยรวมกิจกรรมคุณค่าที่สอดคล้อง						4.57	0.45	มากที่สุด
10	กิจกรรมแบ่งปันความสุข								
	1. ชื่อกิจกรรม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	2. วัตถุประสงค์	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	3. สาระสำคัญ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม	5	5	5	3	4	4.40	0.89	มาก
	5. สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้	5	5	4	4	5	4.60	0.55	มากที่สุด
	6. กิจกรรมการเรียนรู้	5	5	4	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	7. การประเมินผลกิจกรรม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยรวมกิจกรรมแบ่งปันความสุข						4.83	0.19	มากที่สุด

ตารางที่ ง.1 (ต่อ)

กิจกรรม ที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ(คน ที่)					ระดับ		
		1	2	3	4	5	ค่าเฉลี่ย	S.D.	การแปลผล
11	กิจกรรมสานต่อความดี								
	1. ชื่อกิจกรรม	3	5	5	5	5	4.60	0.89	มากที่สุด
	2. วัตถุประสงค์	4	5	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
	3. สารสำคัญ	4	5	3	5	5	4.40	0.89	มาก
	4. ระยะเวลาใน การจัดกิจกรรม	5	5	3	5	5	4.60	0.89	มากที่สุด
	5. สื่อ/อุปกรณ์/ แหล่งเรียนรู้	4	5	3	4	4	4.00	0.71	มาก
	6. กิจกรรมการ เรียนรู้	4	5	3	4	3	3.80	0.84	มาก
	7. การประเมินผล กิจกรรม	5	5	3	5	5	4.60	0.89	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยรวมกิจกรรมกิจกรรมสานต่อความดี						4.40	0.56	มาก
12	ปัจฉิมนิเทศ								
	1. ชื่อกิจกรรม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	2. วัตถุประสงค์	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	3. สารสำคัญ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	4. ระยะเวลาใน การจัดกิจกรรม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	5. สื่อ/อุปกรณ์/ แหล่งเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	6. กิจกรรมการ เรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	7. การประเมินผล กิจกรรม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ยรวมปัจฉิมนิเทศ						5.00	0.00	มากที่สุด

ภาคผนวก จ

ค่าความเที่ยงและค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดจิตสาธารณะ

ตารางที่ จ.1 ค่าความเที่ยงและค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดจิตสาธารณะ จำนวน 48 ข้อ
หลังจากการตรวจสอบคุณภาพ IOC จากผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	ข้อความในแบบวัดจิตสาธารณะ	ค่าอำนาจจำแนก	การแปลผล
1	เมื่อฉันยืมอุปกรณ์กีฬา เช่น ฟุตบอล ตะกร้อ เปตอง ไปเล่นเสร็จแล้ว ฉันนำไปเก็บไว้ที่เดิม	.463	ดีมาก
2	หลังเลิกเรียนวิชาต่าง ๆ หรือทำกิจกรรม ฉันจะเก็บอุปกรณ์การเรียนของโรงเรียนเข้าที่	.398	ดี
3	ฉันเห็นโต๊ะหรือผนังมีรอยขีดเขียน ฉันมักขีดเขียนหรือต่อเติม -	.307	ดี
4	ฉันเคลื่อนย้ายโต๊ะหรือเก้าอี้ในการทำงานกลุ่ม เมื่อทำงานเสร็จแล้ว ฉันจัดเก็บเข้าที่เหมือนเดิม	-.006	ใช้ไม่ได้
5	ฉันนำแก้วน้ำหรือจานอาหารจากโรงอาหารมาใช้ภายนอกโรงอาหาร	.350	ดี
6	ฉันใช้อุปกรณ์การเรียน อุปกรณ์ทดลอง ในห้องปฏิบัติการด้วยความระมัดระวังเพื่อป้องกันการชำรุดเสียหาย	.287	พอใช้ได้
7	เมื่อฉันหิวน้ำ มักจะไปกดน้ำที่ตู้น้ำดื่มโดยใช้มือรองและใช้ปากตม น้ำจากก๊อกน้ำ	.105	ใช้ไม่ได้
8	เมื่อฉันเข้าใช้ห้องน้ำแล้ว จะทำความสะอาดอยู่เสมอ	.314	ดี
9	หากฉันออกจากห้องเรียนเป็นคนสุดท้าย ฉันจะปิดไฟปิดพัดลมให้เรียบร้อยก่อนออกจากห้อง เพื่อช่วยโรงเรียนประหยัดค่าใช้จ่าย	.566	ดีมาก
10	ฉันคิดว่าจุดบริการน้ำดื่มก็สามารถล้างมือได้	.365	ดี
11	เมื่อฉันย้ายห้องเรียนตามคาบเรียน ก่อนออกจากห้องฉันตรวจสอบความเรียบร้อยและขีดเก้าอี้	.165	ใช้ไม่ได้
12	ฉันคิดว่าต้องปฏิบัติตามหน้าที่และเคารพกฎระเบียบของบ้านโรงเรียน และสังคม	.395	ดี
13	เมื่อฉันเห็นก๊อกน้ำเสียและมีน้ำหยดตลอดเวลา ฉันไม่ได้สนใจเพราะคิดว่าไม่ใช่หน้าที่	.343	ดี
14	เมื่อรับประทานอาหารที่โรงอาหารเสร็จแล้ว ฉันนำจานและแก้วน้ำที่ใช้ไปไว้ที่เก็บภาชนะ	.322	ดี

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความในแบบวัดจิตสาธารณะ	ค่าอำนาจ จำแนก	การแปลผล
15	ฉันใส่รองเท้าชั้นบนอาคารเรียน ทั้งที่มีป้ายห้ามใส่รองเท้าชั้น อาคารเรียน	.236	พอใช้ได้
16	ฉันมักเข้าห้องน้ำที่จัดไว้สำหรับครู เพราะสะดวกและมีความ สะอาด	.096	ใช้ไม่ได้
17	ฉันเต็มใจทำเวรประจำวัน ในการทำความสะอาดห้องเรียน ตามที่ ได้รับมอบหมาย	.420	ดีมาก
18	เมื่อฉันเห็นป้ายห้ามต่าง ๆ เช่น ห้ามเดินลัดสนาม ห้ามนั่ง ห้ามเข้า ฉันคิดว่าควรปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด	.515	ดีมาก
19	เมื่อฉันเห็นขยะตกอยู่บนพื้น ฉันรู้สึกเฉย ๆ แล้วเดินผ่านไป	.503	ดีมาก
20	ฉันคิดว่ากิจกรรมจิตอาสาต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดทำขึ้นหรือร่วมกับ หน่วยงานภายนอกเป็นเรื่องไร้สาระ	.330	ดี
21	ฉันมักช่วยเพื่อนเก็บสิ่งของต่างๆ หลังเสร็จกิจกรรม เช่น กีฬาสี งานวันวิชาการ งานวันคริสต์มาส เป็นต้น	.413	ดีมาก
22	ฉันตักเตือนผู้อื่น เมื่อเห็นผู้อื่นทำลายสมบัติของโรงเรียน เช่น เค็ด ดอกไม้ เขียนฝาผนัง เขียนโต๊ะ	.172	ใช้ไม่ได้
23	ฉันรับอาสาเป็นตัวแทนหรือเป็นแกนนำในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของห้องเรียน	.291	พอใช้ได้
24	ฉันรู้สึกเฉยๆ กับเรื่องจิตสาธารณะ ฉันคิดว่าไม่เกิดประโยชน์กับ ตนเอง	.335	ดี
25	ฉันยอมรับและเปิดโอกาสให้เพื่อนได้เสนอความคิดเห็นหรือร่วมทำ กิจกรรมต่าง ๆ	.408	ดีมาก
26	ฉันคิดว่าเมื่อยืมสิ่งของจากโรงเรียนมาใช้แล้ว ควรรีบคืนเพื่อเปิด โอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้	.555	ดีมาก
27	ฉันมักจะแซงคิวหรือฝากเพื่อนคนแรกๆ ซื้ออาหารหรือขนมที่โรง อาหารเป็นประจำ	-.180	ใช้ไม่ได้

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความในแบบวัดจิตสาธารณะ	ค่าอำนาจ จำแนก	การแปลผล
28	ฉันยินดีให้ผู้อื่นยืมอุปกรณ์การเรียนหรือใช้อุปกรณ์ร่วมกัน เช่น ไม้บรรทัด ยางลบ สีไม้ เป็นต้น	.312	ดี
29	ฉันคิดว่าทุกคนมีสิทธิที่จะใช้ของส่วนรวมของโรงเรียน เช่น ห้องเรียน อุปกรณ์กีฬา สนามกีฬา ห้องประชุม เป็นต้น	.351	ดี
30	ฉันเต็มใจแบ่งที่นั่งโต๊ะม้าหินให้ผู้อื่นนั่งด้วย ถึงแม้ฉันจะนั่งมาก่อน แล้ว	.370	ดี
31	ฉันคิดว่ายืมอุปกรณ์กีฬากลับไปเล่นที่บ้านได้ เพราะอุปกรณ์ที่ โรงเรียนยังมีอยู่	-.313	ใช้ไม่ได้
32	ฉันเต็มใจทำกิจกรรมในวันหยุดแทนผู้อื่น เมื่อได้รับการร้องขอ	.187	ใช้ไม่ได้
33	ฉันคิดว่าผู้อื่นควรใช้โต๊ะอื่น ที่ไม่ใช่โต๊ะประจำของกลุ่มฉัน	.059	ใช้ไม่ได้
34	ฉันคิดว่า การนั่งรถรับส่งนักเรียนจะต้องนั่งที่ประจำของตนเอง ถึงแม้ว่าผู้อื่นจะมาก่อนฉัน	-.007	ใช้ไม่ได้
35	ฉันแบ่งปันสิ่งของหรือเสื้อผ้าในการบริจาคให้กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อ ส่งต่อให้ผู้ด้อยโอกาส	.396	ดี
36	เมื่อฉันเห็นเพื่อนกำลังทำความสะอาดห้องเรียน ฉันจะไปช่วย เพื่อนทำความสะอาด	.432	ดีมาก
37	ฉันรู้สึกดี เมื่อได้เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ เช่น จิตอาสาทำ ความสะอาด กิจกรรมอบรมหรือค่าย เป็นต้น	.302	ดี
38	ฉันรู้สึกแย่มากเมื่อโรงเรียนเชิญชวนบริจาคเงินหรือทำบุญตักบาตร ตามจิตศรัทธาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น งานผ้าป่า กิจกรรม ทำบุญตักบาตร กิจกรรมปันน้ำใจจากพี่สู่น้อง ร่วมทำบุญงานศพ เป็นต้น	.346	ดี
39	ฉันคิดว่า ฉันควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน มากกว่านี้ เช่น การบริจาคสิ่งของ การแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ การเป็นแกนนำในกิจกรรมต่าง ๆ	.313	ดี

ตารางที่ จ.1 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความในแบบวัดจิตสาธารณะ	ค่าอำนาจ จำแนก	การแปลผล
40	ฉันยินดีช่วยเหลืองานของโรงเรียนและชุมชนด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน	.598	ดีมาก
41	ฉันรู้สึกดี ที่ได้ช่วยครูหรือเพื่อน จัดสถานที่ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	.511	ดีมาก
42	เมื่อโรงเรียนขอรับบริจาคของให้ผู้ประสบภัยต่าง ๆ ฉันคิดว่าผู้อื่นที่ฐานะดีกว่าฉันน่าจะบริจาคอยู่แล้ว	.255	พอใช้ได้
43	ฉันรู้สึกไม่พอใจเมื่อโรงเรียนให้ทำกิจกรรมจิตอาสา แล้วผู้อื่นไม่มาช่วยฉัน	-.037	ใช้ไม่ได้
44	ฉันคิดว่า การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมจิตอาสาหรือกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	.652	ดีมาก
45	เมื่อฉันเห็นผู้อื่นถือสิ่งของหรือยกสิ่งของ ฉันรีบอาสาช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลังกายที่สามารถทำได้	.384	ดี
46	ฉันคิดว่าทำไมเราต้องช่วยเหลือคนอื่น ทั้ง ๆ ที่ฉันไม่เคยขอความช่วยเหลือจากคนอื่น	.083	ใช้ไม่ได้
47	ฉันมักจะแสดงความคิดเห็นในการประชุมหรือการทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม	.283	พอใช้ได้
48	ฉันคิดว่าการทำกิจกรรมจิตอาสาเพื่อนำมาแลกคะแนนความประพฤติเท่านั้น	.481	ดีมาก

ความเที่ยงของแบบวัดจิตสาธารณะทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .854 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง -.006 - .652

ตารางที่ จ.2 ค่าความเที่ยงและค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดจิตสาธารณะ จำนวน 34 ข้อ

หลังจากการคัดเลือกข้อถามที่ดี และนำไปหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ

ข้อ	ข้อความในแบบวัดจิตสาธารณะ	ค่าอำนาจ จำแนก	การแปลผล
1	เมื่อดันยืมอุปกรณ์กีฬา เช่น ฟุตบอล ตะกร้อ เปตอง ไปเล่นเสร็จแล้ว ฉันนำไปเก็บไว้ที่เดิม	.416	ดีมาก
2	หลังเลิกเรียนวิชาต่าง ๆ หรือทำกิจกรรม ฉันจะเก็บอุปกรณ์การเรียนของโรงเรียนเข้าที่	.390	ดี
3	ฉันเห็นโต๊ะหรือผนังมีรอยขีดเขียน ฉันมักขีดเขียนหรือต่อเติม -	.306	ดี
4	ฉันนำแก้วน้ำหรือจานอาหารจากโรงอาหารมาใช้ภายนอกโรงอาหาร	.284	พอใช้ได้
5	ฉันใช้อุปกรณ์การเรียน อุปกรณ์ทดลอง ในห้องปฏิบัติการด้วยความระมัดระวังเพื่อป้องกันการชำรุดเสียหาย	.211	พอใช้ได้
6	เมื่อดันเข้าใช้ห้องน้ำแล้ว จะทำความสะอาดอยู่เสมอ	.302	ดี
7	หากฉันออกจากห้องเรียนเป็นคนสุดท้าย ฉันจะปิดไฟปิดพัดลมให้เรียบร้อยก่อนออกจากห้อง เพื่อช่วยโรงเรียนประหยัดค่าใช้จ่าย	.572	ดีมาก
8	ฉันคิดว่าจุดบริการน้ำดื่มก็สามารถล้างมือได้	.261	พอใช้ได้
9	ฉันคิดว่าต้องปฏิบัติตามหน้าที่และเคารพกฎระเบียบของบ้านโรงเรียน และสังคม	.474	ดี
10	เมื่อดันเห็นก๊อกน้ำเสียและมีน้ำหยดตลอดเวลา ฉันไม่ได้สนใจ เพราะคิดว่าไม่ใช่หน้าที่	.367	ดี
11	เมื่อรับประทานอาหารที่โรงอาหารเสร็จแล้ว ฉันนำจานและแก้วน้ำที่ใช้ไปไว้ที่เก็บภาชนะ	.307	ดี
12	ฉันเต็มใจทำเวรประจำวัน ในการทำความสะอาดห้องเรียน ตามที่ได้รับมอบหมาย	.392	ดี
13	เมื่อดันเห็นป้ายห้ามต่าง ๆ เช่น ห้ามเดินลัดสนาม ห้ามนั่ง ห้ามเข้า ฉันคิดว่าควรปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด	.448	ดีมาก
14	เมื่อดันเห็นขยะตกอยู่บนพื้น ฉันรู้สึกเฉย ๆ แล้วเดินผ่านไป	.549	ดีมาก

ตารางที่ จ.2 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความในแบบวัดจิตสาธารณะ	ค่าอำนาจ จำแนก	การแปลผล
15	ฉันคิดว่ากิจกรรมจิตอาสาต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดทำขึ้นหรือร่วมกับหน่วยงานภายนอกเป็นเรื่องไร้สาระ	.315	ดี
16	ฉันมักช่วยเพื่อนเก็บสิ่งของต่างๆ หลังเสร็จกิจกรรม เช่น กีฬาสี งานวันวิชาการ งานวันคริสต์มาส เป็นต้น	.438	ดีมาก
17	ฉันรับอาสาเป็นตัวแทนหรือเป็นแกนนำในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของห้องเรียน	.354	ดี
18	ฉันรู้สึกเฉยๆ กับเรื่องจิตสาธารณะ ฉันคิดว่าไม่เกิดประโยชน์กับตนเอง	.405	ดีมาก
19	ฉันยอมรับและเปิดโอกาสให้เพื่อนได้เสนอความคิดเห็นหรือร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ	.380	ดี
20	ฉันคิดว่าเมื่อยืมสิ่งของจากโรงเรียนมาใช้แล้ว ควรรีบคืนเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้	.548	ดีมาก
21	ฉันยินดีให้ผู้อื่นยืมอุปกรณ์การเรียนหรือใช้อุปกรณ์ร่วมกัน เช่น ไม้บรรทัด ยางลบ สีไม้ เป็นต้น	.298	พอใช้ได้
22	ฉันคิดว่าทุกคนมีสิทธิที่จะใช้ของส่วนรวมของโรงเรียน เช่น ห้องเรียน อุปกรณ์กีฬา สนามกีฬา ห้องประชุม เป็นต้น	.335	ดี
23	ฉันเต็มใจแบ่งที่นั่งโต๊ะม้าหินให้ผู้อื่นนั่งด้วย ถึงแม้ฉันจะนั่งมาก่อนแล้ว	.379	ดี
24	ฉันแบ่งปันสิ่งของหรือเสื้อผ้าในการบริจาคให้กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งต่อไปผู้ด้อยโอกาส	.482	ดีมาก
25	เมื่อฉันเห็นเพื่อนกำลังทำความสะอาดห้องเรียน ฉันจะไปช่วยเพื่อนทำความสะอาด	.499	ดีมาก
26	ฉันรู้สึกดี เมื่อได้เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ เช่น จิตอาสาทำความสะอาด กิจกรรมอบรมหรือค่าย เป็นต้น	.380	ดี

ตารางที่ จ.2 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความในแบบวัดจิตสาธารณะ	ค่าอำนาจ จำแนก	การแปลผล
27	ฉันรู้สึกแย่มากเมื่อโรงเรียนเชิญชวนบริจาคเงินหรือทำบุญตักบาตรตาม จิตศรัทธาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น งานผ้าป่า กิจกรรมทำบุญ ตักบาตร กิจกรรมปันน้ำใจจากพี่สู่น้อง ร่วมทำบุญงานศพ เป็นต้น	.259	พอใช้ได้
28	ฉันคิดว่า ฉันควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนมากกว่า นี้ เช่น การบริจาคสิ่งของ การแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ที่เป็น ประโยชน์ การเป็นแกนนำในกิจกรรมต่าง ๆ	.390	ดี
29	ฉันยินดีช่วยเหลืองานของโรงเรียนและชุมชนด้วยความเต็มใจโดยไม่ หวังผลตอบแทน	.638	ดีมาก
30	ฉันรู้สึกดี ที่ได้ช่วยครูหรือเพื่อน จัดสถานที่ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	.599	ดีมาก
31	ฉันคิดว่า การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมจิตอาสาหรือกิจกรรม สาธารณะประโยชน์ เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	.676	ดีมาก
32	เมื่อฉันเห็นผู้อื่นถือสิ่งของหรือยกสิ่งของ ฉันรีบอาสาช่วยเหลือผู้อื่น ด้วยกำลังกายที่สามารถทำได้	.483	ดีมาก
33	ฉันมักจะแสดงความคิดเห็นในการประชุมหรือการทำงานเพื่อ ประโยชน์ของส่วนรวม	.342	ดี
34	ฉันคิดว่าการทำกิจกรรมจิตอาสาเพื่อนำมาแลกคะแนนความ ประพฤติเท่านั้น	.428	ดีมาก

ความเที่ยงของแบบวัดจิตสาธารณะ จำนวน 34 ข้อ ทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ .884 และ
มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .211 - .676

ตารางที่ ๑.1 การคุณภาพแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมแนะแนว
ตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ

ข้อที่	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
2	4	5	4	5	4	4.40	0.55	มาก
3	4	5	4	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
4	4	5	4	5	4	4.40	0.55	มาก
5	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
6	5	4	4	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
7	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
8	5	5	5	5	4	4.80	0.45	มากที่สุด
9	4	5	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
10	4	5	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวมรายการประเมินความพึงพอใจ						4.62	0.23	มากที่สุด

ภาคผนวก ช
การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย(คะแนน)จากแบบวัดจิตสาธารณะ เพื่อวัดตัวแปรจิตสาธารณะ
ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

ตารางที่ ข.1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย(คะแนน)จากแบบวัดจิตสาธารณะ เพื่อวัดตัวแปรจิตสาธารณะ
ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

คนที่	ค่าเฉลี่ยก่อนการทดลอง (Pre test)	ค่าเฉลี่ยหลังการทดลอง (Post test)
1	2.65	2.71
2	2.76	2.76
3	3.26	3.44
4	3.32	3.53
5	3.68	3.85
6	2.76	3.12
7	2.68	2.71
8	2.88	3.79
9	2.88	3.85
10	2.59	2.94
11	2.79	2.76
12	2.82	2.97
13	3.26	3.76
14	2.44	3.00
15	3.74	3.68
16	2.88	3.21
17	3.41	3.56
18	2.97	3.18
19	2.85	3.41
20	3.38	3.32
21	3.24	3.76
22	3.00	3.56
23	2.53	3.00
24	2.74	3.09
25	2.82	2.76

ตารางที่ ข.1 (ต่อ)

คนที่	ค่าเฉลี่ยก่อนการทดลอง (Pre test)	ค่าเฉลี่ยหลังการทดลอง (Post test)
26	2.65	3.24
27	3.74	3.85
28	2.62	2.79
29	3.26	3.44
30	3.50	3.44
31	3.79	3.94
32	3.62	3.62
33	2.44	3.03
34	2.97	3.00
35	3.00	3.06
M	3.026	3.289
SD	.396	.385

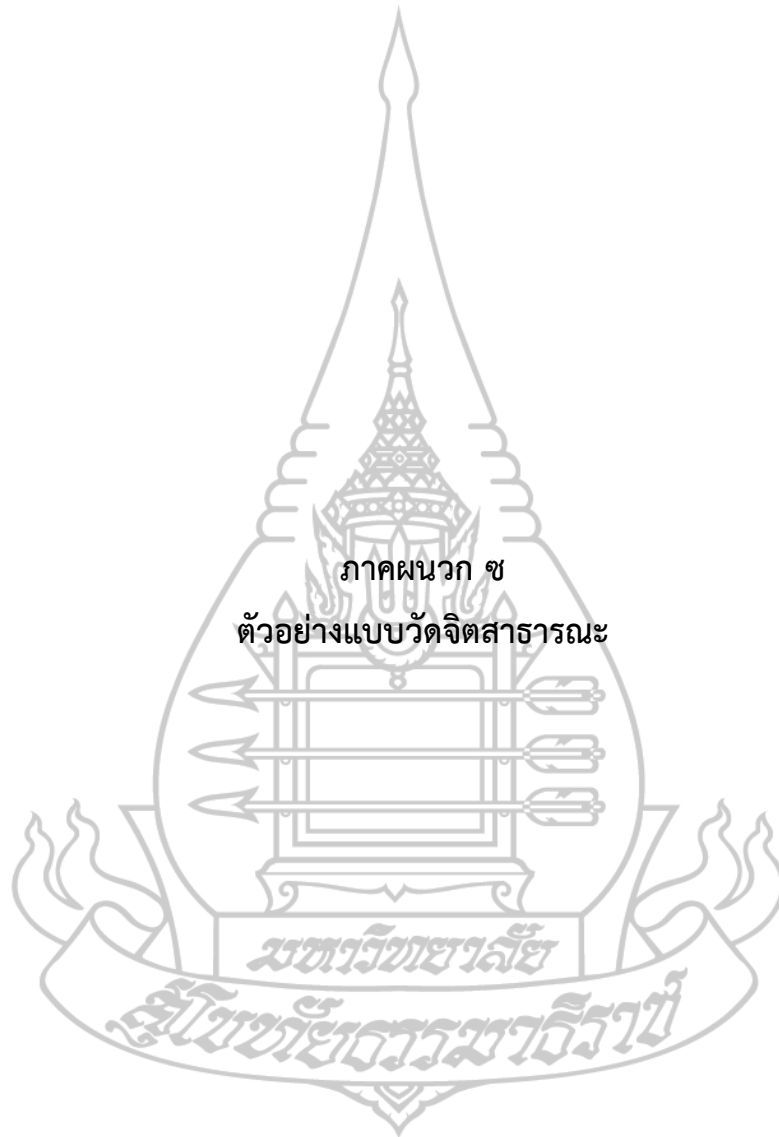

ตารางที่ ข.2 ข้อมูล Print out แสดงผลการทดสอบที่ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

Paired Samples Statistics					
		Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1	Post_test	3.2894	35	.38560	.06518
	Pre_test	3.0263	35	.39610	.06695

Paired Samples Correlations				
		N	Correlation	Sig.
Pair 1	Post_test & Pre_test	35	.758	.000

Paired Samples Test									
		Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
					Lower	Upper			
Pair 1	Post_test - Pre_test	.26314	.27235	.04604	.16959	.35670	5.716	34	.000

ภาคผนวก ซ
ตัวอย่างแบบวัดจิตสาธารณะ

มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมาธิราช

ตัวอย่างแบบวัดจิตสาธารณะ

- คำชี้แจง** 1. แบบวัดฉบับนี้มีทั้งหมด 34 ข้อ ขอให้นักเรียนทำแบบวัดทุกข้อด้วยความตั้งใจ
2. ให้นักเรียนพิจารณาข้อความต่อไปนี้ ซึ่งเป็นเรื่องความคิด อารมณ์ความรู้สึกและพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อสังคม แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับของตนเองมากที่สุดเพียงช่องเดียวในแต่ละข้อ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบวัด

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ อายุ 13 ปี อายุ 14 ปี อายุมากกว่า 14 ปี

ส่วนที่ 2 แบบวัดจิตสาธารณะ

- จริงที่สุด หมายถึง นักเรียนมีความคิด อารมณ์ความรู้สึก หรือพฤติกรรมตรงกับข้อความนั้นทุกครั้ง
- ค่อนข้างจริง หมายถึง นักเรียนมีความคิด อารมณ์ความรู้สึก หรือพฤติกรรมตรงกับข้อความนั้นเป็นบางครั้ง
- ไม่แน่ใจ หมายถึง นักเรียนมีความคิด อารมณ์ความรู้สึก หรือพฤติกรรมไม่ตรงกับข้อความนั้นบางครั้ง
- ไม่จริงเลย หมายถึง นักเรียนไม่เคยมีความคิด อารมณ์ความรู้สึก หรือพฤติกรรมตรงกับข้อความนั้นเลย

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริงเลย
ตัวอย่างคำถาม ด้านการใช้					
1	เมื่อฉันมีอุปกรณ์กีฬา เช่น ฟุตบอล ตะกร้อ เปตอง ไปเล่นเสร็จแล้ว ฉันนำไปเก็บไว้ที่เดิม				
2	หลังเลิกเรียนวิชาต่าง ๆ หรือทำกิจกรรม ฉันจะเก็บอุปกรณ์การเรียนของโรงเรียนเข้าที่				

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	ค่อนข้างจริง	ไม่แน่ใจ	ไม่จริงเลย
ตัวอย่างคำถาม ด้านการถือปฏิบัติเป็นหน้าที่					
9	ฉันคิดว่าต้องปฏิบัติตามหน้าที่และเคารพกฎระเบียบของบ้านโรงเรียน และสังคม				
10	เมื่อฉันเห็นก๊อกน้ำเสียและมีน้ำหยดตลอดเวลา ฉันไม่ได้สนใจ เพราะคิดว่าไม่ใช่หน้าที่ -				
11	เมื่อรับประทานอาหารที่ร้านอาหารเสร็จแล้ว ฉันนำจานและแก้วน้ำที่ใช้ไปไว้ที่เก็บภาชนะ				
ตัวอย่างคำถาม ด้านการเคารพสิทธิ					
18	ฉันรู้สึกเฉยๆ กับเรื่องจิตสาธารณะ ฉันคิดว่าไม่เกิดประโยชน์กับตนเอง				
19	ฉันยอมรับและเปิดโอกาสให้เพื่อนได้เสนอความคิดเห็นหรือร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ				
20	ฉันคิดว่าเมื่อยืมสิ่งของจากโรงเรียนมาใช้แล้ว ควรรีบคืนเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้				
ตัวอย่างคำถาม ด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม					
25	เมื่อฉันเห็นเพื่อนกำลังทำความสะอาดห้องเรียน ฉันจะไปช่วยเพื่อนทำความสะอาด				
26	ฉันรู้สึกดี เมื่อได้เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ เช่น จิตอาสาทำความสะอาด กิจกรรมอบรมหรือค่าย เป็นต้น				
27	ฉันรู้สึกแย่เมื่อโรงเรียนเชิญชวนบริจาคเงินหรือทำบุญตักบาตรตามจิตศรัทธาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น งานผ้าป่า กิจกรรมทำบุญตักบาตร กิจกรรมปันน้ำใจจากพี่สู่น้อง ร่วมทำบุญงานศพ เป็นต้น				
รวมคะแนนทั้งหมด					
ค่าเฉลี่ยของคะแนน					

การตรวจและการแปลผลแบบวัดจิตสาธารณะ

แบบวัดจิตสาธารณะ เป็นแบบวัดความคิด อารมณ์ความรู้สึกของผู้ตอบแบบวัด ที่สอดคล้องกับพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้มีจิตสาธารณะ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการใช้ ด้านการถือ เป็นหน้าที่ ด้านการเคารพสิทธิ และด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาและสร้างเครื่องมือเพื่อวัดจิตสาธารณะของนักเรียน ประกอบด้วยข้อความ จำนวน 34 ข้อ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ข้อความทางบวก ได้แก่ ข้อ

1	2	5	6	7	9	11	12	13
16	17	19	20	21	22	23	24	25
26	28	29	30	31	32	33		

การให้คะแนนมีดังต่อไปนี้

จริงที่สุด	ได้	4 คะแนน
ค่อนข้างจริง	ได้	3 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ได้	2 คะแนน
ไม่จริงเลย	ได้	1 คะแนน

กลุ่มที่ 2 ข้อความทางลบ ได้แก่ ข้อ

3	4	8	10	14	15	18	27	34
---	---	---	----	----	----	----	----	----

การให้คะแนนมีดังต่อไปนี้

จริงที่สุด	ได้	1 คะแนน
ค่อนข้างจริง	ได้	2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ได้	3 คะแนน
ไม่จริง	ได้	4 คะแนน

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยคะแนนจิตสาธารณะ แบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.00	นักเรียนมีจิตสาธารณะสูงมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	นักเรียนมีจิตสาธารณะสูง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	นักเรียนมีจิตสาธารณะค่อนข้างน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	นักเรียนมีจิตสาธารณะต่ำ

ภาคผนวก ฅ
แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ
ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ

แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ

ชุดกิจกรรมแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

- 1) เพศ ชาย หญิง
- 2) อายุ อายุ 13 ปี อายุ 14 ปี อายุมากกว่า 14 ปี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลรายการประเมินความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมฯ

รายงานประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ สำคัญ ขั้นตอนในการจัดกิจกรรม เรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมแนว					
2. ก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมแนวฯ นักเรียนมีความ เข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของจิตสาธารณะ					
3. หลังการเข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมแนวฯ นักเรียนมีความ เข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของจิตสาธารณะ					
4. ก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมแนวฯ นักเรียนมีความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่แสดงถึงจิตสาธารณะ					
5. หลังการเข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมแนวฯ นักเรียนมีความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีจิตสาธารณะ					
6. ครูผู้สอนจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับเวลา และใช้สื่อประกอบกิจกรรมที่ หลากหลาย					
7. ครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นการมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้พูด แสดงความคิดเห็นและสะท้อนความรู้สึกในการปฏิบัติกิจกรรม					
8. ครูผู้สอนกระตุ้นความสนใจการเรียนรู้ในการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน					
9. ครูผู้สอนถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์และดำเนินการจัดกิจกรรมตามที่ กำหนด และสรุปเนื้อหาจากกิจกรรมอย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย					
10. นักเรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากกิจกรรมการเรียนรู้ ไป ประยุกต์ในชีวิตประจำวันได้					

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม

.....

.....

ภาคผนวก ญ
ตัวอย่างชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ
จำนวน 4 กิจกรรม

คู่มือการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ

1. คำแนะนำในการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

การจัดกิจกรรมแนะแนวชุดกิจกรรมแนะแนวตามกรอบความคิดแบบเติบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ ประกอบด้วย 12 กิจกรรม ได้แก่

- ครั้งที่ 1 กิจกรรมปฐมนิเทศ
- ครั้งที่ 2 กิจกรรมสิ่งรอบตัวฉัน
- ครั้งที่ 3 กิจกรรมร่วมกันรักษา
- ครั้งที่ 4 กิจกรรมยึดมั่นในหน้าที่
- ครั้งที่ 5 กิจกรรมคุณค่าแห่งตน
- ครั้งที่ 6 กิจกรรมคนต้นแบบ
- ครั้งที่ 7 กิจกรรมสิทธิของฉันและเธอ
- ครั้งที่ 8 กิจกรรมร้อยพลังกายใจ
- ครั้งที่ 9 กิจกรรมคุณค่าที่สอดคล้อง
- ครั้งที่ 10 กิจกรรมแบ่งปันความสุข
- ครั้งที่ 11 กิจกรรมสานต่อความดี
- ครั้งที่ 12 กิจกรรมปัจฉิมนิเทศ

มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยให้การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้และมีประสิทธิภาพ ผู้สอนควรเตรียมความพร้อมและปฏิบัติตามคำแนะนำ ดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมแนะแนว เนื้อหาที่สอน เอกสารชุดกิจกรรมแนะแนว และคำชี้แจงต่าง ๆ ให้เข้าใจก่อนดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้

1.2 เตรียมสื่ออุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้พร้อมและครบตามจำนวนนักเรียนในชั้นเรียนหรือตามกลุ่ม

1.3 ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจบทบาทของตนเอง แนะนำขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว แนวปฏิบัติในระหว่างการทำกิจกรรมการเรียนรู้ แล้วทำแบบวัดจิตสาธารณะ

1.4 เมื่อกิจกรรมกลุ่มให้แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5 – 6 คน จำนวนกลุ่มขึ้นอยู่กับนักเรียนในชั้นเรียน โดยการแบ่งกลุ่มแบบคละ กลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง กลุ่มอ่อน หรือกลุ่มตามความสนใจ หรือกลุ่มตามเลขที่ ให้มีการเลือกประธานและเลขานุการกลุ่ม และแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบแก่สมาชิกในกลุ่ม หรือหากเป็นการจับคู่ โดยวิธีการจับคู่ แบบเลขคู่เลขคี่ หรือแบบตามความสนใจ

1.5 ขณะที่นักเรียนทำกิจกรรม ครูคอยให้ความช่วยเหลือ แนะนำ กระตุ้นด้วยการตั้งคำถาม ตามกรอบความคิดแบบเดบโต เพื่อให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์ มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรม พร้อมทั้งประเมินพฤติกรรมการทำงานของนักเรียน

1.6 เมื่อนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมครบถ้วน ตามขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้ตามชุดกิจกรรมแต่ละครั้งแล้ว ครูควรมีการสรุปองค์ความรู้และการนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันทุกกิจกรรม

1.7 การวัดและประเมินผลกิจกรรม ประเมินจากการเขียนสะท้อนความคิดเห็นตามที่กำหนด และสรุปความรู้ที่ได้รับ พฤติกรรมการทำงาน การปฏิบัติงานกลุ่ม การตอบคำถาม และแบบวัดจิตสาธารณะ

1.8 เมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ครูให้นักเรียนร่วมกันตรวจสอบ เก็บชุดกิจกรรมแนบแนว วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมให้เรียบร้อย เพื่อสะดวกในการใช้ครั้งต่อไป

2. สื่อหรืออุปกรณ์การจัดกิจกรรม

- 2.1 ชุดกิจกรรมแนบแนวตามกรอบความคิดแบบเดบโตเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ
- 2.2 วีดิทัศน์ประกอบการจัดกิจกรรม
- 2.3 PowerPoint เนื้อหาความรู้จิตสาธารณะ องค์ประกอบ 4 ด้าน
- 2.4 กระดาษบรูฟ , กระดาษเอ4 , กระดาษไนต์ , ปากกาเคมี
- 2.5 แบบวัดจิตสาธารณะ

ครั้งที่ 2

ชื่อกิจกรรม สัปดาห์รอบตัวฉัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนรับรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมทั้งในและนอกสถานศึกษา
2. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงปัญหาการขาดจิตสาธารณะ

สาระสำคัญ

การที่บุคคลมาอยู่รวมกันเป็นสังคมหรือในสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง ย่อมต้องมีการใช้สิ่งของหรือพื้นที่สาธารณะร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นบ้าน โรงเรียน วัด สวนสาธารณะ ห้องน้ำ หรือหนังสือในห้องสมุด เป็นต้น หากแต่บุคคลนั้นไม่มีจิตสำนึกของการใช้ของร่วมกันผู้อื่น เคารพสิทธิหรือการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม หวังเพียงประโยชน์ส่วนตน การอยู่รวมกันในสังคมระยะยาวย่อมเกิดปัญหาไม่มากก็น้อย เมื่อบุคคลอยู่รวมกันย่อมต้องมีความสัมพันธ์ในรูปแบบการพึ่งพากัน การที่บุคคลในสังคมขาดจิตสาธารณะ จะมีผลกระทบต่อบุคคล ครอบครัว องค์กร อีกทั้งยังมีผลกระทบต่อชุมชน ระดับประเทศ และระดับโลก

จิตสาธารณะ คือการตระหนักรู้ตนที่จะทำสิ่งใด ๆ เพื่อเห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวม การคิดที่สร้างสรรค์ที่เป็นกุศล และมุ่งทำกรรมดีที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมคิดสร้างสรรค์คิดในทางที่ดี ไม่ทำลายบุคคล สังคม วัฒนธรรม ประเทศชาติ และสิ่งแวดล้อม ทั้งการกระทำและคำพูดที่มาจากความคิดที่ดีเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและต่อสังคม

ระยะเวลา 50 นาที

สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

1. กระดาษปรีฟ
2. ปากกาเคมี
3. วีดิทัศน์เกี่ยวกับปัญหาสังคม

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม (วงจรรการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน : ERGA)

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

- 1) ครูทักทายนักเรียน และบอกวัตถุประสงค์ในการเรียน

2) ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ กลุ่มละเท่า ๆ กัน 6 กลุ่ม โดยให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้า เลขานุการ และผู้นำเสนอผลงาน

3) นักเรียนชมวีดิทัศน์เกี่ยวกับปัญหาสังคม

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

1) จากวีดิทัศน์ที่รับชม นักเรียนรับรู้หรือเห็นถึงสภาพปัญหาอะไรบ้างที่เกิดขึ้นในสังคม

2) นักเรียนพับครึ่งกระดาษรูป เขียนปัญหาที่พบในโรงเรียน/สังคม หรือจากวีดิทัศน์ที่ได้รับชม ลงในกระดาษรูป ส่วนที่ 1 ในใบงานปัญหาหรรษา

3) ตัวแทนนักเรียนนำเสนอผลงานของกลุ่ม

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

1) ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม และเชื่อมโยงปัญหา “เมื่อนักเรียนทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมแล้ว หากบุคคลชาดจิตสาธารณะจะส่งผลกระทบต่อสังคมส่วนรวมอย่างไร”

2) นักเรียนเขียนประเด็นปัญหาการขาดจิตสาธารณะ 4 ด้าน ด้านละ 1 ข้อ และระบุผลกระทบของการขาดจิตสาธารณะต่อสังคมส่วนรวม ตามองค์ประกอบของจิตสาธารณะ 4 ด้าน ด้านละ 1 ข้อ ลงในกระดาษรูป ส่วนที่ 2 ใบงานอะไรจะเกิดขึ้นเมื่อขาดจิตสาธารณะ

3) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปปัญหาของการขาดจิตสาธารณะ ตามองค์ประกอบของจิตสาธารณะ 4 ด้าน

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

- นักเรียนบอกแนวทางการเสริมสร้างจิตสาธารณะของบุคคล เพื่อช่วยลดปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมที่มาจากการขาดจิตสาธารณะ ที่ตนเองสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ กลุ่มละ 1 ข้อ

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจใบงานกลุ่ม
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

ใบงาน ปัญหารอบตัวฉัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนปัญหาที่พบในโรงเรียน/สังคม หรือจากวิถีทัศน์ที่รับชม ลงในกระดาษรูป
ส่วนที่ 1

ปัญหารอบตัวฉัน

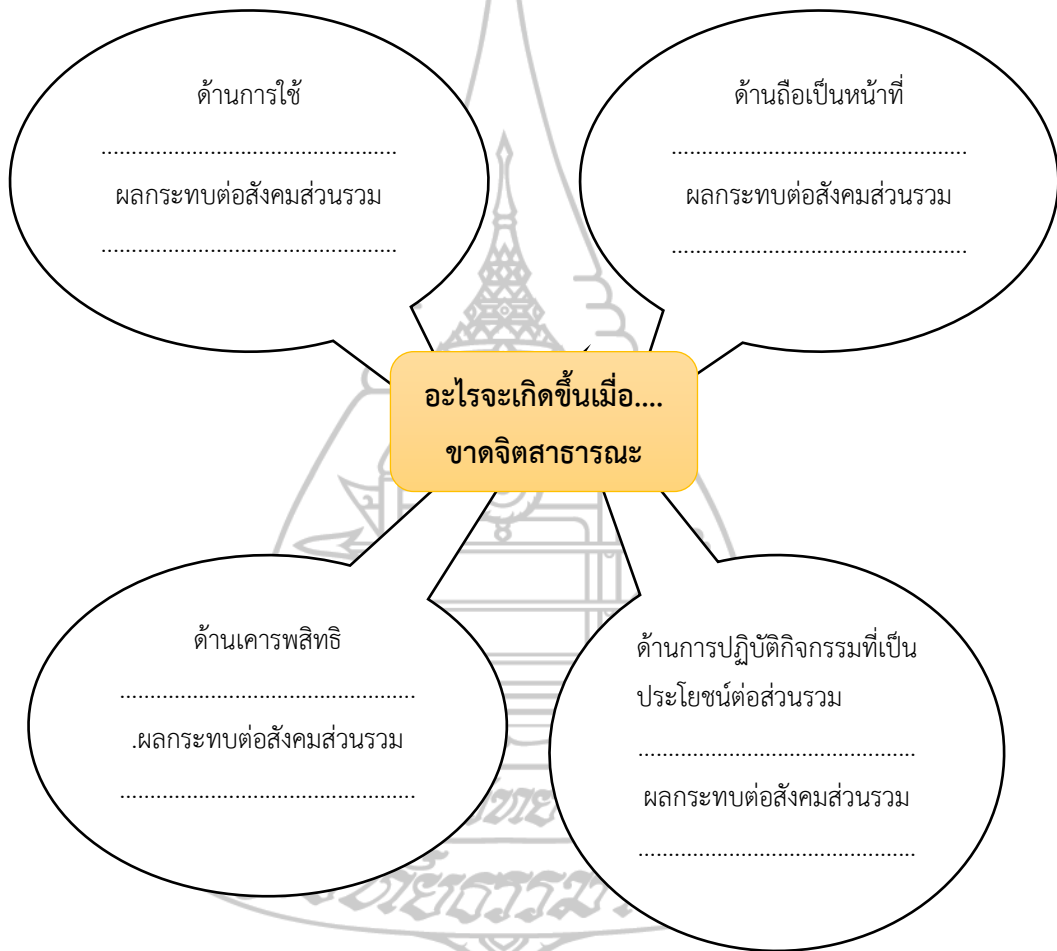
สมาชิกในกลุ่ม

1. 2.
3. 3.
5. 6.

ใบงาน อะไรจะเกิดขึ้นเมื่อขาดจิตสาธารณะ

คำชี้แจง

1. เมื่อทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นโดยการเขียนประเด็นปัญหาการขาดจิตสาธารณะ 4 ด้าน ด้านละ 1 ข้อ
2. ระบุผลกระทบของการขาดจิตสาธารณะต่อสังคมส่วนรวม ตามองค์ประกอบของจิตสาธารณะ 4 ด้าน ด้านละ 1 ข้อ

นักเรียนมีแนวทางการเสริมสร้างจิตสาธารณะอย่างไร ตอบอย่างน้อย 1 ข้อ
(ตัวอย่างเช่น ตระหนักเสมอว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม)
.....

สมาชิกในกลุ่ม

1. 2.
3. 3.
5. 6.

ชื่อกิจกรรม ยึดมั่นในหน้าที่

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนแสดงแนวความคิดและพฤติกรรมของจิตสาธารณะด้านการถือปฏิบัติเป็นหน้าที่ในการทำประโยชน์ต่อส่วนรวม
2. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของจิตสาธารณะด้านการถือปฏิบัติเป็นหน้าที่

สาระสำคัญ

จิตสาธารณะด้านการถือปฏิบัติเป็นหน้าที่ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมุ่งปฏิบัติ เพื่อส่วนรวมในการดูแลรักษาของส่วนรวมในโรงเรียน ทั้งห้องเรียนและนอกห้องเรียนในวิสัยที่ตนสามารถทำได้ เช่น ทำตามหน้าที่ และเคารพกฎระเบียบที่กำหนดไว้ รวมทั้งรับอาสาที่จะทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อส่วนรวม ตลอดจนยังคงคอยสอดส่องดูแลสาธารณะสมบัติของส่วนรวม

ระยะเวลา 50 นาที

สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

1. กระดาษบรูฟ
2. ปากกาเคมี
3. กระดาษไนต์
4. เครื่องฉายโปรเจคเตอร์

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม (วงจรการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน : ERGA)

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

- 1) ครูทักทายนักเรียน และบอกวัตถุประสงค์ในการเรียนวันนี้ และทบทวนองค์ประกอบของจิตสาธารณะที่ใช้เป็นแนวทางในการทำกิจกรรม และอธิบายความหมายของจิตสาธารณะด้านการถือปฏิบัติเป็นหน้าที่
 - 2) ครูเชื่อมโยงกิจกรรมการเรียนรู้วันนี้ ด้วยคำถาม “นักเรียนคิดว่าเรามีหน้าที่ต่อตนเอง ต่อครอบครัว ต่อสังคมหรือส่วนรวมอย่างไร”
 - 3) แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน คณะชายและหญิง ครูแจกกระดาษไนต์สี่เหลี่ยมให้กับนักเรียน คนละ 3 แผ่น เพื่อจะให้นักเรียนเขียนสะท้อนหรือแบ่งปันประสบการณ์ในหน้าที่ของตนเองให้สมาชิกในกลุ่มรับรู้
- ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการเรียนรู้

1) สืบเนื่องจากคำถาม ให้นักเรียนบอกหน้าที่ที่ตนเองปฏิบัติเป็นประจำต่อตนเอง ต่อครอบครัว ต่อสังคมหรือส่วนรวม จำนวน 1 ข้อ ลงในกระดาษโน้ตแผ่นที่ 1 เมื่อเขียนเสร็จแล้วให้นำไปติดลงในกระดาษบุรุษของแต่ละกลุ่ม ตามช่องหน้าที่ที่ปฏิบัติ

2) ครูและนักเรียนร่วมกันสะท้อนข้อความบทหน้าที่ที่นักเรียนปฏิบัติ โดยจะอภิปรายถึงหน้าที่ที่นักเรียนปฏิบัติต่อผู้อื่น ได้แก่ ต่อครอบครัว ต่อสังคมหรือส่วนรวม ว่าโดยส่วนใหญ่แล้วในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียน นักเรียนปฏิบัติต่อผู้อื่นโดยถือเป็นการความสมัครใจหรือสั่งให้ปฏิบัติ

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

1) นักเรียนชมวีดิทัศน์เกี่ยวกับจิตสาธารณะด้านการถือปฏิบัติเป็นหน้าที่ “ประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม”

2) นักเรียนเขียนข้อคิด “นักเรียนมีความคิดเห็นความรู้สึกรู้สึกหรือแนวทางการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอย่างไรต่อการทำประโยชน์ต่อส่วนรวมโดยถือปฏิบัติเป็นหน้าที่” จำนวน 1 ข้อ ลงในกระดาษโน้ตแผ่นที่ 2 เมื่อเขียนเสร็จแล้วให้นำไปติดลงในกระดาษบุรุษของแต่ละกลุ่ม ตามช่องด้านความคิดและช่องด้านพฤติกรรม

3) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป อภิปรายจากสิ่งที่นักเรียนเขียนว่าถ้าหากเราทุกคนทำประโยชน์ต่อส่วนรวมถือปฏิบัติด้วยความเต็มใจที่จะต้องปฏิบัติช่วยกัน เพื่อสังคมที่น่าอยู่ เคารพกฎกติกาของการอยู่ร่วมกัน จะทำให้สังคมส่วนรวมเกิดความสามัคคีลดปัญหาความขัดแย้งในสังคมได้

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

- นักเรียนบอกแนวความคิดและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองในการเสริมสร้างจิตสาธารณะด้านถือปฏิบัติเป็นหน้าที่ ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน จำนวน 1 ข้อ โดยเขียนข้อความสั้นๆ ลงในกระดาษโน้ตแผ่นที่ 3 เมื่อเขียนเสร็จแล้วให้นำไปติดลงในกระดาษบุรุษของแต่ละกลุ่ม

- ส่งตัวแทนนำเสนอแนวความคิดและแนวทางการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการเสริมสร้างจิตสาธารณะด้านถือปฏิบัติเป็นหน้าที่ เพื่อให้สมาชิกในห้องเรียนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตรประจำวันได้

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจใบงาน
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

ใบงาน ยึดมั่นในหน้าที่

คำชี้แจง เมื่อนักเรียนเขียนข้อความตามกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว ให้นำข้อความที่เขียนลงในกระดาษ
โน้ตติดลงในกระดาษสรุปของแต่ละกลุ่ม ตามช่องที่กำหนด

หน้าที่ที่ปฏิบัติ	ความคิดและพฤติกรรม	แนวความคิดและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

ครั้งที่ 7

ชื่อกิจกรรม สិทธิของฉันและเธอ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนแสดงแนวความคิดและพฤติกรรมเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวม
2. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิ

สาระสำคัญ

จิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม การไม่ยึดครองของส่วนรวมมาเป็นของตน ตลอดจนไม่ปิดกั้นโอกาสของบุคคลอื่นที่จะใช้ของส่วนรมนั้น โดยมีพฤติกรรมแสดงออกไม่นำของส่วนรวมมาเป็นของตนเอง มีการแบ่งปันและเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ของส่วนรวม

ระยะเวลา 50 นาที

สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

1. กระดาษบรูฟ
2. ปากกาเคมี
3. กระดาษไนต์
4. เครื่องฉายโปรเจคเตอร์

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม (วงจรการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน : ERGA)

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

1) ครูทักทายนักเรียน บอกวัตถุประสงค์ในการเรียนวันนี้ ทบทวนองค์ประกอบของจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิ ที่ใช้เป็นแนวทางในการทำกิจกรรม

2) ครูตั้งคำถามกับนักเรียน “นักเรียนเคยยืมของในโรงเรียนไปใช้หรือไม่ ระยะเวลาในยืมของกี่วัน” โดยครูและนักเรียนร่วมแลกเปลี่ยนในประเด็นคำถาม

3) ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม แล้วแจกลูกบอลให้นักเรียน 1 ลูก โดยมีกติกาว่า “มีการเปิดเพลง แล้วให้นักเรียนส่งลูกบอลให้เพื่อนในวงไปเรื่อย ๆ แล้วพอปิดเพลง ลูกบอลอยู่ที่นักเรียนคนไหน นักเรียนจะเป็นผู้แสดงความคิดเห็นหรือสะท้อนข้อคิดจากเรื่องที่รับชมในกรณีศึกษา

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

- 1) นักเรียนรับชมตัวอย่างกรณีศึกษาจากวิดีโอที่เกี่ยวกับการใช้พื้นที่สาธารณะ แล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นหรือสะท้อนข้อคิดจากเรื่องที่รับชมในกรณีศึกษา
- 2) ครูเปิดเพลง แล้วส่งลูกบอลให้กับนักเรียน ปิดเพลง ลูกบอลอยู่ในมือนักเรียนคนไหน ให้นักเรียนความคิดเห็นหรือสะท้อนข้อคิดจากเรื่องที่รับชมในกรณีศึกษา
- 3) ยกตัวอย่างของการเคารพสิทธิในการอยู่ร่วมกันในสังคม และการใช้ประโยชน์ของส่วนรวมและให้ความหมายคำว่า “สิทธิ”
- 4) ครูแจกกระดาษโน้ตสี่เหลี่ยมให้กับนักเรียน คนละ 2 แผ่น เพื่อจะให้นักเรียนเขียนสะท้อนหรือแบ่งปันประสบการณ์ของตนเอง
- 5) นักเรียนเขียนข้อความสะท้อนความรู้สึกและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเคารพสิทธิ “วิธีการแสดงออกถึงพฤติกรรมเคารพสิทธิต่อผู้อื่น” จำนวน 1 ข้อความ

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

- 1) ครูและนักเรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในข้อความที่เขียนเพื่อสะท้อนความรู้สึกที่มีต่อการเคารพสิทธิในการใช้สิ่งของหรือพื้นที่ส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน และอภิปรายเพิ่มเติมพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการเคารพสิทธิ
- 2) นักเรียนเข้ากลุ่มเดิมตามที่ได้จัดไว้ ร่วมกันระดมความคิดสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์ประกอบของจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิ ลงในแบบสรุปองค์ความรู้ที่แจกให้

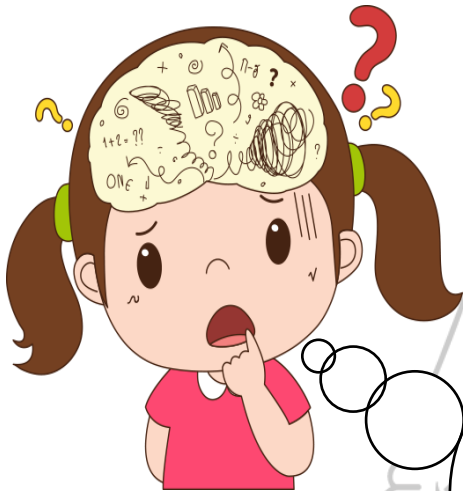
ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

- นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิ
- นักเรียนบอกพฤติกรรมที่มีจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิ จำนวน 1 ข้อ โดยเขียนข้อความสั้นๆ ลงในกระดาษโน้ตแผ่นที่ 2 แล้วติดลงในใบสรุปองค์ความรู้

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจใบงาน
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

สรุปองค์ความรู้
จิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิ

ข้อคิดที่ได้รับจากการร่วม
กิจกรรมในครั้งนี้ คือ

.....

นักเรียนจะประยุกต์ใช้ความรู้ในการเสริมสร้างจิตสาธารณะด้านการเคารพสิทธิ
โดยใช้กรอบความคิดแบบเติบโตอย่างไร

- ด้านความคิด
- ด้านเจตคติ(ความรู้สึก)
- ด้านพฤติกรรม

ครั้งที่ 8

ชื่อกิจกรรม ร้อยพลังกายใจ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนแสดงแนวความคิดและพฤติกรรมแสดงถึงการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
2. เพื่อให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของจิตสาธารณะด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

สาระสำคัญ

จิตสาธารณะด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการทำความดีให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น และสังคมส่วนรวม ด้วยความจริงใจ และเต็มใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน การเข้าไปช่วยเหลือผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังปัญญา กำลังทรัพย์ สืบตามความสามารถของตนเอง ซึ่งผลของการกระทำจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่คนส่วนใหญ่ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน

ระยะเวลา 50 นาที

สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

1. อุปกรณ์ในการทำความสะอาด
2. กระดาษไนต์
3. ปากกา
4. สถานที่ภายในโรงเรียน

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม (วงจรกิจกรรมเรียนรู้ 4 ขั้นตอน : ERGA)

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

- 1) ครูทักทายนักเรียน บอกวัตถุประสงค์ในการเรียนวันนี้ ทบทวนองค์ประกอบของจิตสาธารณะด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ที่ใช้เป็นแนวทางในการทำกิจกรรม

2) ครูชี้แจงกิจกรรมที่จะพานักเรียนไปทำนอกห้องเรียน คือการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

3) นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ จำนวน 6 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน พร้อมทั้งให้นักเรียนจับฉลากกิจกรรมที่จะปฏิบัติ

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการเรียนรู้

1) ครูและนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ตามที่จับฉลากได้ โดยใช้เวลา 20 นาที พร้อมทั้งครูแจกอุปกรณ์ในการทำความสะอาดให้แก่กลุ่ม

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

1) เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมเสร็จแล้ว เข้าสู่ห้องเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปอภิปรายพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม พร้อมทั้งให้สะท้อนความรู้สึกรู้สึกจากสิ่งที่ได้ปฏิบัติ

2) นักเรียนสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากกิจกรรมทำความสะอาด ซึ่งเป็นการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ลงในแบบสรุปองค์ความรู้ที่แจกให้

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

- นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของจิตสาธารณะด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

- นักเรียนบอกพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีจิตสาธารณะด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน จำนวน 1 ข้อ โดยเขียนข้อความสั้นๆ ลงในกระดาษโน้ตที่แจกให้

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมการทำงาน
2. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

สรุปองค์ความรู้
จิตสาธารณะด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

ข้อคิดที่ได้รับจากการร่วม
กิจกรรมในครั้งนี้ คือ

.....
.....
.....
.....

นักเรียนจะประยุกต์ใช้ความรู้ในการเสริมสร้างจิตสาธารณะด้านการปฏิบัติ
กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยใช้กรอบความคิดแบบเติบโตอย่างไร

- ด้านความคิด
- ด้านเจตคติ(ความรู้สึกรัก)
- ด้านพฤติกรรม

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อสกุล	นางสาวจันทนีย์ เหมนาง
วัน เดือน ปี เกิด	5 สิงหาคม 2528
สถานที่เกิด	อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 88 หมู่ 4 ตำบลเมืองแปง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน 58130
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรีบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พ.ศ. 2550 ปริญญาตรีศึกษาศาสตร์บัณฑิต แขนงวิชาการแนะแนว มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2556
ประวัติการทำงาน	ตำแหน่งพนักงานราชการ โรงเรียนอภัยวิทยาคม ตำแหน่งครูผู้ช่วย โรงเรียนแม่สะเรียง “บริพัตรศึกษา” ตำแหน่งครู โรงเรียนแม่สะเรียง “บริพัตรศึกษา” ปัจจุบัน ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนปายวิทยาคาร

